

Økonomi- og Erhvervsministeriet

Samlet oversigt over tillæg til de regionale partner- skabsaftaler om vækst og erhvervsudvikling

Juni 2009

Forord

I 2007 indgik regeringen og de regionale vækstfora for første gang regionale partnerskabsaftaler om vækst og erhvervsudvikling. Her satte regeringen og de regionale vækstfora en række fælles mål og opridsede områder, som parterne var enige om at gøre en særlig indsats for.

De regionale partnerskabsaftaler om vækst og erhvervsudvikling er indgået for 3 år, men for at håndtere de udfordringer, som løbende opstår, bliver aftalerne årligt justeret.

I juni 2009 mødtes beskæftigelsesministeren og jeg med formandskaberne for de seks regionale vækstfora og de regionale beskæftigelsesråd. Her drøftede vi den aktuelle økonomiske og beskæftigelsesmæssige situation i de enkelte regioner og aftalte en række konkrete initiativer i regi af de regionale partnerskabsaftaler om vækst og erhvervsudvikling, som vi vil samarbejde om at realisere de kommende år.

De konkrete fokusområder og initiativer, som vi blev enige om at arbejde videre med på møderne i juni, er nedfældet i de seks tillæg til partnerskabsaftaler om vækst og erhvervsudvikling, som regeringen indgik med de seks regionale vækstfora.

Med venlig hilsen

Lene Espersen
Økonomi- og erhvervsminister

Indholdsfortegnelse

Vækstforum for Region Syddanmark	4
Vækstforum for Bornholm	22
Vækstforum for Region Hovedstaden	36
Vækstforum for Region Nordjylland	54
Vækstforum for Region Sjælland	70
Vækstforum for Region Midtjylland	85

TILLÆG TIL

REGIONAL PARTNERSKABSÅFТАLE OM VÆKST OG ERHVERVSUDVIKLING MELLEM REGERINGEN OG VÆKSTFORUM FOR REGION SYDDANMARK

4. JUNI 2009

Indledning

Verdensøkonomien befinder sig midt i et alvorligt tilbageslag. Det påvirker også Danmark og har medført faldende eksport, aftagende vækst og stigende ledighed i hele landet. Det er væsentligt, at Danmark så hurtigt som muligt kommer tilbage i vækstsporet, og at ledigheden dermed ikke bider sig fast.

Regeringen har taget en række initiativer for at imødegå den aktuelle økonomiske afmatning, blandt andet med bankpakken og kreditpakken, der giver mulighed for statslige kapitalindskud i penge- og realkreditinstitutterne, eksportordninger og aftalen om Forårspakke 2.0, som indeholder lavere skat på arbejde, muligheden for udbetaling af opsparede SP-midler, fremrykning af investeringer og pulje til renoverings- og bygningsarbejde.

Vækstforum for Syddanmarks analyser viser, at der over de seneste 10 år i Syddanmark er etableret 40.000 nye jobs i serviceerhvervene, mens der er nedlagt 30.000 jobs i produktionserhvervene. Samtidig viser analyser, at den økonomiske krise forstærker nedlukningen af jobs i produktionserhvervene og rammer især de lavtuddannede. Vækstforum har forholdt sig til denne udvikling i forbindelse med Vækstforums handlingsplan for 2009-10. Det overordnede tema for handlingsplanen er omstilling i eksisterende erhverv og udvikling af nye væksterhverv, der skaber fremtidens jobs og øger værditilvæksten i de syddanske erhverv. Handlingsplanen skal dermed bidrage til at bringe Region Syddanmark gennem krisen på lang sigt.

For at afbøde krisens virkninger på kortere sigt har Vækstforum vedtaget en samlet regional vækstpakke, der indeholder følgende elementer: Markedsføring af jobmuligheder i Syddanmark, fastholdelse og forøgelse af antallet af elev- og praktikpladser, fastholdelse af de unge i uddannelsessystemet, samt samarbejde om offentligt byggeri.

Desuden har Vækstforum for Region Syddanmark taget initiativ til at etablere en kapitalfond, som skal stille kapital til rådighed for nye vækstvirksomheder inden for velfærdsteknologier og - services.

I perioden 2007-2008 har Vækstforum for Region Syddanmark indstillet i alt 380 mio. kr. til aktiviteter, som kan styrke udviklingen i regionens erhvervsliv. Projekterne har et samlet budget på i alt 659 mio. kr.

Vækstforum for Region Syddanmark, Beskæftigelsesrådet for Syddanmark, beskæftigelsesministeren og økonomi- og erhvervsministeren har drøftet erhvervs- og beskæftigelsesudviklingen i regionen og mulighederne for at styrke samarbejdet for at imødekomme udfordringerne i den aktuelle økonomiske situation og skabe afsæt for fornyet vækst i regionen.

Parterne drøftede blandt andet:

- En tidlig og aktiv indsats for ledige, hvor ikke mindst kortuddannede er ramt som følge af tilpasninger i produktionserhvervene.
- En styrket indsats for at flere unge gennemfører en uddannelse og ikke fastholdes i ledighed, herunder for praktikpladser og reglerne for at godkende praktikpladser.
- Situationen omkring større virksomhedsindskrænkninger.
- Mulighederne for at styrke nye og mindre virksomheders adgang til risikovillig kapital.
- Hvordan nye vækst- og beskæftigelsesmuligheder inden for blandt andet velfærdsteknologi, klima og energi samt fødevareområdet bedst muligt fremmes.
- Det grænseoverskridende samarbejde, herunder potentialet i at udvikle den dansk-tyske grænseregion til en vækstregion.

Regeringen og Vækstforum for Region Syddanmark er på den baggrund enige om nedenstående tillæg til partnerskabsaftalen om vækst og erhvervsudvikling fra 2007, der indgås inden for eksisterende økonomiske rammer. Parterne er enige om at mødes for at drøfte fremdriften inden for aftaleområderne og vurdere behovet for nye initiativer, der kan indgå i en ny partnerskabsaftale fra 2010.

Uddannelse og arbejdskraftudbud

1. Styrket samarbejde på uddannelsesområdet

Regeringen og vækstforum har i partnerskabsaftalen fra 2007 sat som mål, at flere unge skal have en ungdomsuddannelse og en videregående uddannelse.

I forlængelse heraf har regeringen og de regionale vækstfora gennemført en række tiltag i regi af partnerskabsaftalerne. Både hver for sig og i fællesskab.

For at styrke effekten af tiltagene vil Undervisningsministeriet etablere et dialogforum, der blandt andet skal fremme et tættere og et kontinuerligt samarbejde mellem de relevante aktører.

Dialogforummet vil bestå af uddannelsesinstitutionernes lederforeninger og en repræsentant fra hhv. Kommunernes Landsforening og Danske Regioner. De regionale vækstfora vil blive inviteret til at deltage i relevante møder. Dialogforummet skal blandt andet inden for forsøgs- og udviklingsprojektområdet fremme opdateret viden om de enkelte uddannelsessektorer og styrke en mere tværgående indsats.

2. Styrket indsats i forhold til at øge gennemførelsen på ungdomsuddannelserne

Region Syddanmark og ungdomsuddannelserne arbejder i fællesskab på at udvikle Syddansk Uddannelsesaftale. Samtlige ungdomsuddannelser, repræsentanter for grundskolen og aftagerne af eleverne (offentlig, private arbejdsmarked samt de videregående uddannelsesinstitutioner) vil i fællesskab indgå en partnerskabsaftale, Syddansk Uddannelsesaftale. Aftalen skal sætte gensidige handlinger bag udfordringerne i forhold til at få flere af en ungdomsårgang til at gennemføre en ungdomsuddannelse. Regeringen ser positivt på initiativet med Syddansk Uddannelsesaftale.

Parterne er enige om, at fleksibilitet imellem de forskellige typer af ungdomsuddannelserne er vigtig, således at der er mulighed for merit og omvalg. Parterne er også enige om, at have fortsat fokus på at reducere frafaldet på ungdomsuddannelserne, fx ved øget koordination.

3. Praktikpladser og ungdomsuddannelser

For at bidrage til at flere unge gennemfører en ungdomsuddannelse, vil parterne fortsat bidrage til at øge antallet af praktikpladser og fremme kvaliteten i praktikforløbene.

De regionale vækstfora opfordres til aktivt at arbejde for, at der tilvejebringes praktikpladser og ansættes flere erhvervsuddannelseselever og egu-elever inden for det offentlige område og i de private virksomheder.

Regeringen har sammen med Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre i lyset af den aktuelle økonomiske situation indgået en aftale om en praktikpladspakke, der på en række områder forbedrer vilkårene for at etablere nye praktikpladser. Pakken reducerer bl.a. arbejdsgivernes risici ved at tage nye elever ind, selvom der er usikkerhed om tilgangen i ordrebøgerne. I forlængelse heraf og som en nødløsning på

kort sigt drøfter undervisningsministeren og arbejdsmarkedets parter endvidere mulighederne for øget anvendelse af skolepraktik.

Parterne vil desuden i relation til ungdomsuddannelserne bidrage til, at der sættes særlig fokus på unge udenfor byområderne og unge med stor frafaldsrisiko.

4. Nationalt center for undervisning i natur, teknik og sundhed

Parterne er enige om, at en af forudsætningerne for at sikre den fremtidige arbejdskraft er, at flere studerende vælger naturvidenskabelige fag på de videregående uddannelser.

Regeringen har taget initiativ til at etablere et nationalt center for undervisning i natur, teknik og sundhed. Centeret har til formål at styrke, forny og udvikle undervisningen i natur, teknik og sundhed samt relevante beslægtede fagområder i grundskolen, ungdomsuddannelserne og på relevante videregående uddannelser. Centeret skal fx understøtte netværksdannelse mellem undervisere og private virksomheder og yde støtte til udviklingsprojekter. Der lægges op til at centerbestyrelsen, der er ansvarlig for centerets organisering, skal etablere decentrale enheder.

Parterne vil i fællesskab medvirke til at understøtte den lokale forankring af det nyetablerede nationale center for undervisning i natur, teknik og sundhed.

5. Tidlig og aktiv indsats for ledige

Parterne er enige om, at der er behov for en tidlig og aktiv indsats for ledige. For unge er målet med den tidlige indsats en ordinær uddannelse.

Regeringen har iværksat flere initiativer, som understøtter en tidlig og aktiv indsats, herunder målrettede uddannelses tilbud:

- Øget fokus på den tidlige indsats i jobcentrene, herunder den virksomhedsrettede indsats.
- Ufaglærte voksne har fået ret til at komme i voksenlære med tilskud indenfor områder med gode eller rigtige gode beskæftigelsesmuligheder.
- Som led i et 3-årigt forsøg kan jobcentrene fremover give ledige uden en erhvervskompetencegivende uddannelse eller med en forældet uddannelse mulighed for at deltage i længerevarende uddannelsesforløb. Muligheden gælder for de ledige, som ikke umiddelbart kan formidles arbejde inden for deres faglige område. Uddannelsen skal være rettet mod beskæftigelse inden for områder, hvor der er gode eller rigtig gode beskæftigelsesmuligheder.
- For ledige unge uden uddannelse, som er under 30 år, er målet at komme i gang med en uddannelse på ordinære vilkår. Derfor fremrykkes tidspunktet for hvornår de unge skal aktiveres første gang til senest efter 3 måneders ledighed.
- Ungereglerne forenkles hvilket sikrer, at sagsbehandlere i jobcentret har fuld fokus på, at ledige unge kommer i gang med en kompetencegivende uddannelse eller hurtigt får et job. Derudover får jobcentermedarbejderen friere hænder i forhold til at kunne vælge fra paletten af redskaber til at aktivere de unge.

6. Midler fra EU's globaliseringsfond som supplement til den eksisterende beskæftigelsesindsats

Region Syddanmark overvejer i tilfælde af en konkret situation, blandt andet de mange afskedigelser på Danfoss, der opfylder EU's kriterier, at tage initiativ til at søge midler fra EU's globaliseringsfond til aktiviteter, der supplerer den eksisterende beskæftigelsesindsats for at få de ledige ind på arbejdsmarkedet igen hurtigst muligt. Parterne er enige om i fællesskab at indlede en proces, der nærmere skal afdække mulighederne for at bruge fonden.

7. Hjælp til ledighedstruede

Parterne er enige om, at der er behov for en indsats overfor de mennesker som varsles afskediget.

Regeringen har iværksat flere initiativer, som udbygger og forbedrer varslingsindsatsen:

- Der er blevet etableret et nationalt varslingsberedskab, som sikrer at jobcentre og beskæftigelsesregioner sætter hurtigt og effektivt ind med hjælp til mennesker, der varsles afskediget. Hjælpen skal komme før, afskedigelsen bliver en realitet.
- Varslingsstilbuddene er blevet udvidet til at gælde i flere varslingsager og varslingsmidlerne er blevet mere end fordoblet.

8. Omstilling for området omkring Odense Stålskibsværft (Lindø)

Det forventes, at globaliseringen vil stille området omkring Odense Stålskibsværft over for store udfordringer. Med værftet, de mange underleverandører og beslægtede virksomheder er der oparbejdet en erhvervsmæssig specialisering inden for metalindustri og transportmiddelindustri. Der er regionalt og lokalt igangsat et arbejde med at afdække områdets erhvervsmæssige og videnskabelige kompetencer med henblik på at identificere og understøtte fremtidige vækstmuligheder.

Parterne er enige om nøje at følge udviklingen og koordinere indsatsen.

9. Bedre udnyttelse af indvandreres kvalifikationer

Regeringen har udviklet en række værktøjer og støttemuligheder, som skal sikre integrationen af indvandrere på arbejdsmarkedet og bedre udnyttelse af indvandreres kvalifikationer.

De regionale aktører inviteres til at indgå i et samarbejde om at udbrede brugen af disse værktøjer.

10. Erhvervsakademier, professionshøjskoler, universiteter og videntcentre som omdrejningspunkt for erhvervsfremme i regionerne

Mange virksomheder efterspørger medarbejdere med kompetencer til at indgå i, gennemføre og lede innovationsprocesser. Særligt små og mellemstore virksomheder re-

krutterer medarbejdere med disse kompetencer fra Undervisningsministeriets og Videnskabsministeriets videregående uddannelsesinstitutioner.

Parterne er enige om at undersøge mulighederne for at fremme uddannelsesinstitutionernes samarbejde med det regionale erhvervsliv om uddannelse af medarbejdere med viden om fx brugerdreven innovation, innovationsledelse eller klimarelaterede spørgsmål.

Samarbejdet vil fx kunne bestå i udvikling af efter- og videreuddannelses tilbud, dialog om, hvordan innovation eller klima kan integreres i undervisningen fx ved at gennemføre konkrete udviklingsprojekter i virksomheder i forbindelse med undervisningen samt i opbygning af erhvervspolitiske videncentre på uddannelsesinstitutionerne.

I samarbejde mellem Undervisningsministeriet, Økonomi- og Erhvervsministeriet og de regionale vækstfora kan der udvælges konkrete erhvervspolitiske satsningsområder, indenfor hvilke uddannelsesinstitutionerne skal opbygge særlig viden og kompetencer.

Bedre vækstvilkår for nye og mindre virksomheder

11. Risikovillig kapital

Parterne er enige om at have fokus på fortsat at medvirke til, at virksomheder har adgang til risikovillig kapital og viden om relevante muligheder for finansiering.

Regeringen har med bank- og kreditpakken gennemført en række tiltag, der bidrager til, at der er et tilstrækkeligt kapitalgrundlag i den finansielle sektor. Det mindsker risikoen for, at ellers sunde virksomheder ikke kan få deres aktiviteter finansieret i kreditinstitutterne.

Regeringen har nedsat et udvalg for "Fremtidens marked for risikovillig kapital", der skal se på mulighederne for at tiltrække kapital i de kommende år. Udvalget skal som led heri komme med forslag til, hvorledes den risikovillige kapital i højere grad kan understøtte målsætningen om at skabe flere nye vækstvirksomheder. Regeringen vil drøfte situationen på markedet for risikovillig kapital med partierne bag globaliseringsaftalen i efteråret 2009.

12. Iværksætterfond i Vestdanmark

Regeringen og Vækstforum for Region Syddanmark er enige om at undersøge mulighederne for at etablere en Iværksætterfond i Vestdanmark i samarbejde med Vækstforum for Region Midtjylland og Nordjylland. Iværksætterfonden skal styrke adgangen til risikovillig kapital til iværksættere i lyset af den aktuelle økonomiske situation.

Parterne vil i de kommende måneder arbejde på at finde en model for en Iværksætterfond i Vestdanmark

13. Supplerende strukturfondsfinansieret indsats til rådgivning og kapital til unge innovative virksomheder

Regeringen har øremærket i alt 30 mio. kr. til medfinansiering af strukturfondsfinansierede regionale projekter, der har til formål at støtte kvalificerede opstartsvirksomheder og/eller unge innovative virksomheder (SMV) i et sammenhængende forløb, der kombinerer rådgivning og kapital. Hvert vækstforum kan få medfinansiering til ét projekt. Erhvervs- og Byggestyrelsen tager initiativ til nærmere dialog omkring rammerne for udmøntningen af de 30 mio. kr.

14. Sammenhængende rådgivningssystem

En række aktører bidrager til det offentlige rådgivningssystem - fx lokale erhvervsrådgivningsenheder, væksthuse, Godkendte Teknologiske Serviceinstitutter, Danmarks Eksportråd, Dansk Design Center og Patent- og Varemærkestyrelsen.

Parterne er enige om at skabe et mere sammenhængende rådgivningssystem for nye og mindre virksomheder med vækstpotentiale.

Med etableringen af de regionale væksthuse er adgangen til kvalificeret rådgivning styrket. Bl.a. via ambassadørordninger og kompetenceudvikling af væksthuses medarbejdere i samarbejde med en række styrelser og ministerier.

Regeringen har nedsat en tværministeriel arbejdsgruppe, der bl.a. har til opgave at udarbejde et forslag for samspillet mellem aktører i rådgivningssystemet, der skal sigte mod, at de forskellige dele af rådgivningssystemet bliver mere sammenhængende for iværksættere og virksomheder. Parterne vil i fællesskab udmønte relevante indsatser i forlængelse af regeringens udspil, særligt tiltag der kan bidrage til kvaliteten og sammenhængen mellem det nationale, regionale og lokale niveau i det offentlige rådgivningssystem.

15. Uddannelse i iværksætteri, innovation og entreprenørskab

Parterne er enige om at styrke samarbejdet om iværksætteri og idéudvikling i uddannelserne og således bidrage til, at Region Hovedstaden fastholder det høje niveau for antallet af nystartede virksomheder og for resten af regionerne, at der etableres flere nye virksomheder.

Regeringen vil skabe en samlet offentlig strategi for uddannelse i iværksætteri, innovation og entreprenørskab i hele uddannelsessystemet, med fokus på ungdomsuddannelser og videregående uddannelser.

I den forbindelse vil man søge at skabe en organisering, der kan samle aktørerne inden for uddannelse i iværksætteri.

Vækstforum for Region Syddanmark er positivt indstillet overfor at bidrage til at få volumen i centrets aktiviteter, i det omfang det matcher de fire forretningsområder i Vækstforums Handlingsplan 2009-10, og kan forankres lokalt.

Innovation

16. Virksomhedsrettet innovationsstrategi og offentlig privat samarbejde om innovation

Parterne har sat som mål, at andelen af innovative virksomheder skal øges, at midler til innovation skal udgøre en stigende andel af regionens BNP og at flere virksomheder udvikler nye produkter og serviceydelser.

Regeringen vil i 2009 udarbejde en virksomhedsrettet innovationsstrategi med henblik på at sikre, at virksomhederne har gode rammevilkår for deres innovationsaktiviteter. Som led i udarbejdelsen af strategien undersøges blandt andet om der er behov for at styrke rammerne for offentlig-privat innovation til gavn for kvalitet og effektivitet i de offentlige serviceydelser og for nye forretningsmuligheder i erhvervslivet.

Vækstforum vil blive inddraget i udmøntningen af strategien i relevant omfang.

Vækstforum Syddanmark har taget initiativ til at oprette et videnscenter for offentlig-privat innovation og velfærdsteknologi i regionen. Videnscenteret skal forankres ved Syddansk Universitet og skal oparbejde og formidle viden om offentlige-private innovationssamarbejder med fokus på at udvikle velfærdsteknologier og – service, som kan frigøre ressourcer, skabe bedre velfærd for borgerne samt skabe nye vækst og eksportmuligheder.

17. Klyngeudvikling

Danmarks Vækstråd har til regeringen og de regionale vækstfora i maj 2008 påpeget, at Rådet ser et potentiale i et styrket tværregionalt samarbejde om fælles udfordringer på tværs af vækstfora. På den baggrund støttede Danmarks Vækstråd i 2008 via den konkurrenceudsatte pulje en række projekter, der kan forbedre rammevilkårene for udvikling af erhvervsklynger. Som led i udmøntningen af den konkurrenceudsatte pulje har Danmarks Vækstråd bakket op om at støtte udviklingen af projektet "RegX". RegX kan på nationalt plan fremme klyngeudvikling og open-innovation samarbejde på tværs af klynger og regioner. RegX forventes at stille viden til rådighed og yde tilbud om kompetenceopbygning, forsknings- og udviklingsaktiviteter, erfaringsopsamling og vidensspredning.

Som led i det fortsatte arbejde med at styrke grundlaget for arbejdet med styrkepositioner og klynger vil parterne bidrage til at fremme samarbejdet mellem relevante regionale projekter, der arbejder med klyngeudvikling, måling mv.

Rådet for Teknologi og Innovation under Videnskabsministeriet vil samarbejde med vækstfora om at sikre relevant koordinering og videndeling mellem RegX og de nationale innovationsnetværk, herunder fx indgå i styregruppen for RegX.

18. Welfare Tech Region

Vækstforum vil opbygge et internationalt førende miljø for udvikling og design af velfærdsteknologier til social- og sundhedsområdet, Welfare Tech Region. Initiativet bygger på regionens viden og erhvervsmæssige kompetencer inden for robotteknologi og telemedicin. Initiativet tager udgangspunkt i eksisterende innovationsnetværk inden for Mekanik, Aluminium, Stål og Plast samt i et grænseoverskridende perspektiv og skal skabe tværgående samarbejde om udvikling af velfærdsteknologier. Initiativet omfatter også etablering af et kompetencemiljø for robotdesign og etablering af en ny ingeniøruddannelse med fokus på RoboMedico.

Udvikling og større anvendelse af velfærdsteknologier skal bidrage til at afhjælpe manglen på arbejdskraft indenfor det offentlige. Vækstforum vurderer, at udviklingen af nye velfærdsteknologier og -løsninger samtidig kan skabe nye forretningsmuligheder for erhvervslivet. Væsentlige syddanske aktører er RoboCluster, Center for Robotteknologi, MedCom, Designskolen Kolding og Teknisk Fakultet på Syddansk Universitet samt andre aktører fra de regionale innovationsmiljøer.

Regeringen støtter op om initiativet gennem Videnskabsministeriets støtte til innovationsnetværkene Robocluster, Alucluster og Plastcenter. De regionale parter vil derudover gøre brug af mulighederne for at søge yderligere midler inden for de eksisterende statslige forsknings- og innovationsprogrammer.

Regeringen vil desuden understøtte Vækstforums satsning på velfærdsteknologier gennem opbygning af fokuseret viden i GTS-systemet, international videnhjemtagning samt samarbejde med Invest in Denmark om investeringsfremme inden for sundheds-IT. Parterne er derudover enige om at synliggøre mulighederne i designanvendelse inden for velfærdsteknologier og -services.

19. Design som vækstskaber

Region Syddanmark ønsker at være nationalt udstillingsvindue for design som vækstskaber. Væsentlige aktører i regionens arbejde er Designskolen Kolding, SDU, Væksthusets designambassadører, design og formgivningsvirksomheder samt syddanske virksomheder der bruger design.

Dansk Design Center vil gerne indgå som sparringspartner i en udviklingsgruppe, der bidrager med viden og netværk til at udbrede design i produkt- og procesudvikling.

Derudover opfordrer regeringen vækstforum til at invitere Center for Kultur og Oplevelsesøkonomi til at bidrage med viden til projekter vedrørende samspil mellem kultur og erhvervsliv.

20. Innovation og internationalisering

Parterne er fortsat enige om betydningen af at videreudvikle det eksisterende samarbejde om innovation.

For mange virksomheder kan det være en fordel at have adgang til internationale kilder til innovation og førende udenlandsk teknologi, viden og netværk. Danmarks Eksportråd vil derfor invitere de regionale vækstfora/Væksthusene til at indgå i en styrket dialog med de danske innovationscentre i Shanghai, München og Silicon Valley med henblik på øget samarbejde.

Markedsføring af Danmark – tiltrækning af investeringer og turisme

21. Videreførelse af Vestdansk Investeringsfremme

Regeringen og vækstforum har i partnerskabsaftalen i 2007 sat som mål, at der skal tiltrækkes/fastholdes flere videntunge arbejdspladser i Danmark.

Parterne er enige om vigtigheden af at fortsætte samarbejdet i Foreningen Vestdansk Investeringsfremme mellem Invest in Denmark og de vestdanske regioner om at tiltrække udenlandske virksomheder og kapital efter 2009.

Parterne er enige om, at de senest 1. november 2009 træffer beslutning om den videre finansiering af hensyn til de medarbejdere, der er ansat under foreningen. Der bliver i øjeblikket gennemført en evaluering af samarbejdet, som kan indgå i beslutningsgrundlaget for Vækstforum Syddanmark, Vækstforum Midtjylland og Vækstforum Nordjylland i forbindelse med behandling over sommeren 2009 af ansøgninger om fortsat finansiering.

22. Oplevelsesøkonomi

Regeringen og de regionale vækstfora er enige om, at der er behov for at samarbejde om at realisere de erhvervsmæssige potentialer i kultur- og oplevelsesøkonomien.

Parterne vil arbejde for at sikre en god regional forankring af arbejdet i det kommende Center for Kultur- og Oplevelsesøkonomi. Derudover vil både regeringen og de regionale vækstfora støtte op om arbejdet i de fire oplevelseszoner og samarbejde for at sikre en god regional forankring af arbejdet i de zoner de respektive regionale vækstfora, deltager i.

23. Turisme

Regeringen og de regionale vækstfora er enige om at samarbejde om at skabe øget værditilvækst i turismen.

VisitDenmark har udarbejdet en fælles strategi for dansk turisme frem mod 2015, som samler de lokale, regionale og private parter i turismen. Regeringen bakker op om den fælles strategi.

De regionale vækstfora og regeringen er enige om at indgå i dialog om, hvordan den fælles strategi bedst muligt implementeres såvel nationalt som regionalt. De regionale vækstfora vil på baggrund af dialogen implementere den fælles strategi og således lade

den fælles strategi afspejle i de regionale erhvervsudviklingsstrategier / handlingsplaner. For så vidt angår implementeringen af erhvervspartner-skaber forventes vækstfora-ene at bidrage i forhold til de indsatser, som matcher turismeudviklings- og markedsfø-ringsbehovene i den enkelte region.

Regeringen vil desuden invitere de regionale vækstfora til at bidrage til regeringens ar-bejde med at sikre den bedst mulige fremtidige organisering af den danske turismeind-sats.

Grøn vækst

24. Regional implementering af Erhvervsklimastrategi

Regeringen og de regionale vækstfora er enige om at fremme et godt samspil og samar-bejde mellem den nationale og regionale indsats for fremme af vedvarende energi.

Parterne er enige om at indgå i dialog om, hvorledes initiativer i regeringens kommende Erhvervsklimastrategi bedst muligt forankres regionalt. Regeringens Erhvervsklima-strategi skal sikre de bedst mulige betingelser for, at dansk erhvervsliv kan udnytte det globale behov for at forebygge og tilpasse sig klimaforandringerne.

25. Udvikling af ny teknologi ved CO2-neutralt sygehusbyggeri

Regionsrådet har i sin sygehusplan lagt op til, at der skal bygges et nyt Universitetshospi-tal i Odense, der skal stå færdigt om 10 år. Regeringen har i januar 2009 vurderet, at pro-jektet bør prioriteres og meddelt et foreløbigt tilsagn om støtte fra kvalitetsfonden, og i den forbindelse fastlagt en samlet investeringsramme for projektet.

Regionsrådets vision for det nye Universitetshospital er at skabe de bedste rammer for helbredelse. Inden for visionen og de givne rammer har Region Syddanmark i forbindelse med vedtagelsen af sin bæredygtighedsstrategi sat som mål, at det nye Universitetshospi-tal i Odense skal være CO2-neutralt som det første hospital i verden. Region Syddanmark ønsker med det nye universitetshospital at sætte standarden for fremtidens hospitaler og at tilbyde denne udfordring som en platform til at fremme erhvervsudviklingen.

Region Syddanmark forventer, at byggeriet vil medføre udvikling af nye teknologier, sy-stemer og metoder med erhvervs- og eksportpotentiale, idet den øgede efterspørgsel efter energirigtigt byggeri kan anvendes til at skabe vækst, udvikling og innovation inden for såvel byggeri som andre erhverv, f.eks. mekatronik.

Region Syddanmark vil i dialog og eventuelt samarbejde med staten om udvikling og udveksling af ny viden i forbindelse med byggeriet.

26. Fokus på regional grøn vækst

Udviklingen af Danmark til en grøn vækstøkonomi skal forankres bredt i det danske samfund. Regeringen ønsker en udvikling, hvor alle områder i Danmark bidrager aktivt til omstillingen af det danske samfund til grøn vækst og får del i de nye udviklingsmu-

ligheder. Regeringen vil derfor fremlægge et regionalpolitisk udspil om et Danmark i balance og invitere de regionale vækstfora til at bidrage til udviklingen og forankringen af relevante tiltag.

Som led i udmøntningen af "Grøn vækst" vil repræsentanter fra vækstfora blive inviteret til at deltage i innovationspartnerskaber i forbindelse med oprettelsen af GUDP (Grønt Udviklings- og Demonstrations Program).

27. Deltagelse i fokusanalyse vedrørende udvikling i udkantsområder

Regeringen og vækstfora er enige om, at det skal være attraktivt at bo, leve og arbejde i alle egne af Danmark. Det gælder også landdistrikter og yderområder.

Parterne er enige om at styrke det videnbaserede grundlag for den fremtidige erhvervsudvikling i de tyndt befolkede områder. Parterne har i den forbindelse igangsat en analyse, der skal udpege strategiske indsatsområder og konkrete projektforslag. Fra regeringens side deltager Indenrigs- og Socialministeriet samt Økonomi- og Erhvervsministeriet.

Grænseoverskridende samarbejde

28. Det grænseoverskridende samarbejde

Det grænseoverskridende samarbejde er styrket finansielt i perioden 2007-13. Fra 2007-2013 har EU via strukturfondene stillet ca. 104 mio. kr. årligt til rådighed til grænseoverskridende og tværnationale samarbejde, hvilket er en betydelig forøgelse i forhold til perioden 2000-2006. De regionale vækstfora indgår i de tværnationale styringskomiteer og indstiller om eventuel medfinansiering af de regionale udviklingsmidler.

Parterne er enige om, at der fortsat skal være et stærkt samarbejde i forhold til naboregioner.

Region Syddanmark og Schleswig-Holstein indgik i juni 2007 en dansk-tysk partnerskabsaftale for at udvikle området fra grænse- til vækstregion. I forlængelse heraf udarbejder Region Syddanmark sammen med delstatsregeringen og Region Sønderjylland-Schleswig en ny strategi for det grænseoverskridende samarbejde for at udvikle fælles styrkepositioner og fjerne barrierer.

Regeringen vil fortsat bidrage til at synliggøre og udfolde grænseregionens visioner i de løbende drøftelser med den tyske regering og delstatsregering og regeringer står fortsat til rådighed for at drøfte de løbende muligheder, der er i de enkelte grænseoverskridende samarbejder.

29. Gensidig anerkendelse af uddannelse

Undervisningsministeriet og CIRIUS (Videnskabsministeriet) vil understøtte den udvikling, der allerede er i gang i regionen vedrørende gensidig anerkendelse af uddannelser og lettere mobilitet over landegrænsen.

30. Databank

Parterne er desuden enige om at afdække mulighederne for at samarbejde om at sikre et bedre datagrundlag for den fælles udvikling i Syddanmark og Schleswig-Holstein.

Regeringen vil lægge vægt på, at udviklingen af grænseoverskridende data, hvor det er relevant, sker i samarbejde mellem Region Sjælland og Region Syddanmark og relevante tyske myndigheder.

31. Information til grænsependlere

Parterne er enige om, at der kan tilvejebringes relevant information til udlændige, der søger arbejde i Danmark, herunder pendlere i den dansk-tyske grænseregion.

Regeringen har taget en række initiativer i den forbindelse. Med regeringens jobplan fra februar 2008 er der i efteråret 2008 oprettet tre Workindenmark-centre, der skal servicere virksomheder i Danmark og udenlandske arbejdssøgende. Heraf er det ene, Workindenmark South, placeret i Odense og dækker bl.a. det sønderjyske område.

Med lanceringen af portalen www.workindenmark.dk i efteråret 2008 er der skabt – én indgang – hvor alle typer af danske virksomheder og udenlandske arbejdssøgende, herunder tyske arbejdssøgende, kan få alle relevante informationer i forbindelse med at arbejde og bo i Danmark, herunder skatteforhold m.v. Hjemmesiden udvides med en tysk version i løbet af forsommeren.

Derudover foregår der en udstrakt servicering af udenlandske arbejdssøgende – og især tyske arbejdstagere – via Eures Crossborder-samarbejdet, Sønderjylland-Schleswig, og i jobcentrene i Sønderjylland, særligt i jobcentrene i Aabenraa, Tønder og Sønderborg. Crossborder-samarbejdet har sin egen hjemmeside, www.eures-kompas.eu, som bl.a. informerer og rådgiver arbejdstagere og arbejdsgivere i Sønderjylland-Schleswig om jobmuligheder, søgning efter arbejdskraft og arbejds- og levevilkår m.v. på tværs af den dansk-tyske grænse.

Såfremt vækstforum ønsker at etablere en regional portal for grænsependlere, vil regeringen bidrage med relevant statslig information. Fx kan CIRIUS levere baggrundsviden om tyske uddannelseskvalifikationer og CIRIUS' vurderingsstandard for tyske uddannelser.

I takt med at Region Syddanmark, delstaten Schleswig-Holstein og Region Sønderjylland-Schleswig konkretiserer den ny strategi og identificerer barrierer for vækst og samliv over grænsen vil vækstforum tage initiativ til en dialog med staten for at afklare, hvordan disse barrierer kan nedbrydes og hvordan der kan informeres om løsninger på en dansk-tysk portal for grænsependlere og virksomheder. Dette gælder specifikt spørgsmål om skatteligning, sygesikring og pension samt anerkendelse af uddannelser.

32. Mobilitet i grænseregionen

Parterne har noteret sig aftalen om ”En grøn transportpolitik”, som er indgået af regeringen, S, DF, R, SF og LA. Transportaftalen indbefatter en række projekter i Region Syddanmark, og parterne vil inden for rammerne af aftalen finde en model for at drøfte muligheden for at udbygge samarbejdet over grænsen. Følgende initiativer skal overvejes:

- at der som led i den strategiske analyse af udbygningsmulighederne i Østjylland foretages en kortlægning af de tyske planer for udvikling af infrastrukturen i Nordtyskland og
- at banestrækningen mellem Vojens og Vamdrup udbygges til dobbeltspor, idet perspektivet er, at hele strækningen mellem Lunderskov og Padborg på sigt bliver fuldt udbygget til dobbeltspor.

Status for fremdriften i implementeringen af partnerskabsaftalen om vækst og erhvervsudvikling fra 2007 og tillægsaftalen fra 2008

Initiativer (Initiativer fra tillægsaftale 2008 er markeret med "T".)	Status på aktiviteter
Tema 1. Uddannelse og arbejdskraftudbud	
1. De erhvervsrettede ungdomsuddannelser styrkes	Vækstforum (VF) har sat fokus på tilgangen til ungdomsuddannelserne i de regionale yderområder.
2. Omfanget af erhvervsrettede uddannelses-tilbud øges	Projektet "Brobygning til arbejdsmarkedet" er iværksat, hvor der gøres en særlig indsats for at inddrage ikke arbejdsmarkedsparate ledige i arbejdsstyrken.
3. Flere unge med indvandrerbaggrund fuldfører en påbegyndt erhvervsuddannelse	Fastholdelseskaranen er en del af dette initiativ, og der udarbejdes indsats og handleplan. Der er iværksat to projekter, herunder et projekt om at øge optaget på videregående uddannelser gennem kommunikation med de unge uden for det formelle system og på de unges præmisser.
4. Indsats for flere praktikpladser	Der arbejdes videre med udvikling af initiativet.
5. Styrkelse af undervisnings- og videncmiljøer inden for de videregående uddannelser	Der er iværksat fire projekter, herunder udvikling af en biotek-studieretning i gymnasiet og udvikling af innovative undervisningsmetoder på HTX, STX og HHX.
6. Samarbejde om den regionale udmøntning af nationale uddannelsesindsatser	Regionsrådet har nedsat et Regionalt Ungdomsuddannelses Råd, der bl.a. rådgiver politikerne i spørgsmål af uddannelsespolitisk interesse. I forbindelse med de nye EUD-indgange var Regionsrådet i dialog med alle erhvervsuddannelserne om de enkelte skolers udbud, og Regionsrådet indgik som høringspart i fht. UVM. UVMs indsatsområde om regional udbudsdekning af videregående uddannelser har i 2008 medvirket til udmøntningen af en selvstændig hovedmålsætning "Uddannelse til flere" i samtlige udviklingskontrakter for professionshøjskolerne.
7. Efter- og videreuddannelsestilbud til personer, som mangler grundlæggende færdigheder, eller som har behov for opkvalificering	Der er iværksat fire projekter, herunder uddannelse af buschauffører og etablering af et offshore uddannelsescenter.
8. Samarbejde om erhvervs-, beskæftigelses- og uddannelsespolitikken	Der er udviklet en fælles overvågningsmodel i samarbejde mellem Vækstforumsekretariatet, beskæftigelsesregioner, Arbejdsmarkedsstyrelsen og Erhvervs- og Byggestyrelsen. Beskæftigelsesregionen og Region Syddanmark har indgået en samarbejdsaftale om bl.a. analyser af uddannelsesbalancer.
9. Regional matchmaking	VF har med "Alu-kompetenceudvikling" iværksat et initiativ, der blandt andet skal udvikle konkrete kompetenceudviklingsplaner i relation til fremtidens forventede fleksibilitet og innovation blandt medarbejdere i virksomhederne.
10. Tiltrækning og fastholdelse af udenlandsk arbejdskraft T	Der er nedsat en tværministeriel taskforce og udarbejdet analyse af barrierer for international rekruttering samt løsningsforslag. Mentornetværket, der skal gennemføre fastholdelses- og integrationsaktiviteter, er sat i udbud, og prækvalifikation fandt sted i november 2008. Et projekt om efteruddannelse og ledelse i forhold til udenlandsk arbejdskraft er iværksat.
Tema 2. Bedre vækstvilkår for nye og mindre virksomheder	
11. Styrket kvalitets- og kompetenceløft i rådgivningsindsatsen	Der er etableret et væksthuse. Væksthuse og region samarbejder om tilbud til en specialiseret iværksætterindsats. Væksthuse er etableret som knudepunkt for en styrket rådgivningsindsats. Global Entrepreneurship Week gentages i 2009.

12. Specialiserede rådgivningstilbud	Der er gennemført en række kompetenceudviklingsforløb for væksthusets medarbejdere, etableret Early Warning-ordning, indgået aftale om ambassadørordninger, lanceret IP-intropakke og kompetenceudvikling i samarbejde med Danmarks Eksportråd.
13. Styrket adgang til kapital	Der er iværksat nationalt projekt om Proof of Business. Der er indgået aftaler om tidlig forretningsudvikling og adgang til rådgivning om finansiering. Vækstforum vil forsøge at afklare udfordringer i forhold til at skaffe risikovillig kapital. Der er afsat midler til indskud i en iværksætterfond i Vestdanmark for 2009-2010.
14. Vækstiværksættere inden for klynger	Der er iværksat tre projekter, herunder et eliteprogram for innovative vækstvirksomheder, der har vist særligt potentiale. Der er udarbejdet en analyse af klynger i regionen, VF vil udarbejde særlige initiativer for vækstiværksættere og spirende klynger.
15. Flere spin-off virksomheder	Projektet "Spin-off Factory" er iværksat for at udbrede spin-off aktiviteter – med særligt fokus på SMV'ere og virksomheder indenfor regionens klynger.
16. Iværksætterkultur i uddannelsessystemet	Der er iværksat et projekt om udvikling af innovative studieformer og et om kreative læreprocesser i gymnasiet. Der er nedsat en fokusgruppe om udvikling af initiativet, og operatør til en koordineret indsats er søgt.
17. Netværkssamarbejde om læring	Der er iværksat et projekt omhandlende parallel pædagogik.
18. Specialiserede rådgivningstilbud T	Region og væksthus arbejder på at udvikle særlige initiativer for vækstiværksættere. Der er etableret tilbud til vækstiværksættere inden for klima og energiområdet, indgået aftaler om udvikling af cleantech-virksomheder og ambassadørordning om miljøeffektiv teknologi.
19. Uddannelse i iværksætteri T	Staten arbejder på en struktur for uddannelsen, og VF inviteres til at deltage.
Tema 3. Innovation	
20. Brugerdriven innovation	Der er iværksat to projekter; et om bedre måltider på sygehuse, og et om udvikling og design af el-bil-infrastruktur med henblik på at få succes med el-bilen i Danmark. Flere andre projekter er under forberedelse.
21. Vækstforum som samarbejdspart	Der er iværksat fire netværkssamarbejder. Rundbordsamtaler med RTI og VF formandskaber er afholdt. Der er sket om afklaring af samarbejdsområder med FI. Sammen med RTI vil VF skabe overblik over statslige og regionale innovationssystem.
22. Strategisk forskning	Der bliver udbudt 1 mia. kr. i 2009 til strategisk forskning inden for en række områder, heriblandt, sundhed, energi, miljø og fødevarer, som forskningsinstitutioner og virksomheder over hele landet kan søge.
23. Det regionale klyngefokus	Udarbejder regionalt klyngeprogram, der skaber fælles ramme for regionens klyngeaktiviteter. Til understøttelse er etableret et forum for nøglepersoner. Der er gennemført to kursusforløb og igangsat en klyngeanalyse. Etablering af RegX, som international videntcenter for klyngeudvikling/open-innovation.
24. Klynger T	Dannelse af bredt forankret konsortium (velfærdsteknologi.nu) bestående af regionale aktører med kompetencer indenfor feltet. Analyse af arbejdskraftbesparende teknologier som forretningsområde. Regeringen har tilvejebragt et fælles videngrundlag for klyngearbejdet.
25. Arbejdskraftbesparende teknologier T	Der er afholdt indledende møde og etableret pulje til fremme af de erhvervsmæssige potentialer heri. Der er løbende dialog med Sundhedsstaben for at identificere potentielle initiativer.

26. Virksomhedsrettet innovationspolitik T	Der er afholdt møde om den virksomhedsrettede innovationsstrategi og indgået strategisk samarbejdsaftale med RTI.
Tema 4. Videnspredning	
27. Styrket videnspredning mellem universiteter og erhvervsliv	Projektet "Viden til Vækst", som er rettet mod at øge virksomhedsrelaterede studentereaktiviteter og andelen af studerende der samarbejder med virksomheder, er iværksat. VTU har igangsat to nye virkemidler – forskningskupon og videnkupon – der skal styrke videnspredningen mellem universiteter og SMV'er.
28. Regionale innovationsagenter	Sekretariatet deltager i følgegruppe. I 2008 har der været 401 virksomhedskontakter.
29. Teknologimatch	"Rapport om Teknologimatch" udarbejdes til afdækning af behov hos regionale udbydere og kunder.
30. Netværk og matchmaking	Projekt "Syddansk Forskerpark" er iværksat med formål at identificere og facilitere netværk mellem forskere og virksomheder i regionen.
31. Syddansk Akademikersatsning	Fem projekter er iværksat, bl.a. et om pionerer i ingeniørfaget og et om etablering af eksperimentzoner for tværfaglig indsigt og samarbejde.
Tema 5. Markedsføring af Danmark – tiltrækning af investeringer og turisme	
32. Tiltrækning af udenlandske virksomheder	Vestdansk Investeringsfremme er etableret i samarbejde med Region Midtjylland, Region Nordjylland og Danmarks Eksportråd/Invest in Denmark.
33. Styrkelse af Danmark som turistmål og konferencevært	Fonden Syddansk Turisme er etableret. Koordineringsmøder mellem vækstforum og Syddansk Turisme afholdes jævnligt for at sikre samspil med handlingsplan, erhvervsudviklingsstrategi og turismestrategi. Kampagne med regionen som helårsturismedestination er gennemført.
34. Kultur og oplevelsesøkonomi	Forretningsområdet og fyrtårne er kortlagt. Syv projekter er iværksat/indstillet, herunder et om oplevelsesøkonomi i og omkring Nationalpark Vadehavet og Hærvejen som moderne oplevelsesrum
35. Kreative og kommercielle kompetencer	Der er udarbejdet en kortlægning af kreative og kommercielle kompetencer inden for oplevelsesøkonomien i regionen, og der har været afholdt fokusgruppemøde og interviews i den forbindelse.
36. Turisme T	VF har mødet med VisitDenmark om den fælles strategi for dansk turisme.
37. Oplevelsesøkonomi T	Der er udnævnt en oplevelseszone, modezonen, for hele Danmark, og der er nedsat en bestyrelse for center for kultur- og oplevelsesøkonomi.
Tema 6. Energi	
38. Samarbejde om fremme af vedvarende energi	Projektet "Intelligent energihåndtering i væksthuse" er iværksat. Gartneriet Hjortebjerg opbygger et demonstrationshus på 4000 m2, som løbende kan bruges til at teste den nyeste viden. Anlægget forventes færdigt i juli 2009 og vil blive præsenteret ved forskellige lejligheder bl.a. ved en workshop i oktober 2009, samt ved FN's klimatopmøde.
39. Samarbejde om fremme af miljø- og energiteknologi	Regeringen har igangsat EUDP og et nationalt projekt. Et projekt om udvikling af værktøj til klimatjek til brug for virksomheder er i gang.
40. COP15 T	Regional deltagelse i nationale initiativer: EnergyMap, EnergyTours, Klima-DM og Erhvervskalenderen på Klimakonsortiets hjemmeside.
41. Energi T	Et af handlingsplanens forretningsområder er energi. Et projekt om udvikling af en organisationsmodel, hvor ESCO-princippet anvendes i den private bygningsmasse er igangsat.

42. Samarbejde om fremme af intelligent og effektiv energiudnyttelse T	Der er indgået aftale med regeringen om energibesparende foranstaltninger i regionens bygninger.
Tema 7. Landdistrikter og yderområderne	
43. Landdistriktsprogram: koordination med lokale aktionsgrupper	Fire initiativer om bl.a. gensidig repræsentation i hhv. VF og lokale aktionsgrupper, høring og møder er iværksat.
Tema 8. Grænseoverskridende samarbejde	
44. Partnerskabsaftale med delstatsregeringen i Kiel	Der er indgået strategi for det dansk-tyske samarbejde, som forventes vedtaget i april. Det dansk-tyske arbejdsmarkedsforum har arbejdet med gensidig anerkendelse af uddannelse. Der er igangsat en række projekter.
45. Fra grænse- til vækstregion T	Tyskerne har tilkendegivet, at de er positive overfor dansk-tysk databank og grænseregionsportal. Regeringen vil bidrage med statslig medfinansiering til strukturfondsprojekt om udvikling af databank.
Tema 9. Virksomhedernes samfundsansvar	
46. Virksomhedernes samfundsansvar T	CSR er introduceret for væksthuset, som formidler til virksomhederne.

TILLÆG TIL

REGIONAL PARTNERSKABSÅFТАLE OM VÆKST OG ERHVERVSUDVIKLING MELLEM REGERINGEN OG BORNHOLMS VÆKSTFORUM

11. JUNI 2009

Indledning

Verdensøkonomien befinder sig midt i et alvorligt tilbageslag. Det påvirker også Danmark og har medført faldende eksport, aftagende vækst og stigende ledighed i hele landet. Det er væsentligt, at Danmark så hurtigt som muligt kommer tilbage i vækstsporet, og at ledigheden dermed ikke bider sig fast.

Regeringen har taget en række initiativer for at imødegå den aktuelle økonomiske afmatning, blandt andet med bankpakken og kreditpakken, der giver mulighed for statslige kapitalindskud i penge- og realkreditinstitutterne, eksportordninger og aftalen om Forårspakke 2.0, som indeholder lavere skat på arbejde, muligheden for udbetaling af opsparede SP-midler, fremrykning af investeringer og pulje til renoverings- og bygningsarbejde.

Ligeledes er der igangsat en række initiativer, som kan medvirke til at fastholde vækst og beskæftigelse på Bornholm. Gennemførelsen af erhvervsudviklingsstrategien "Det unikke Bornholm, vækst via kreativitet og kvalitet" med fokus på bl.a. tilgængeligheden til og fra Bornholm, de menneskelige ressourcer, brandingstrategien og Grøn energi-området er centrale elementer heri. For at sikre bedre adgang til kapital har vækstforum endvidere udvidet den årlige pulje under EU's regionalfond om tilskud til enkelt virksomheder fra 2 mio. kr. til 10 mio. kr. Endelig har Vækstforum igangsat projektet "Kompetence Forum Bornholm", der giver de bornholmske virksomheder én indgang til strategisk kompetenceudvikling og uddannelsesplanlægning. Ligeledes har Vækstforum været katalysator for at løse evt. "flaskehalsproblemer" i efter- og videreuddannelse af en række faglærte grupper, der er særlig hårdt ramt af finanskrisen, ved at samle parterne på området.

Bornholms Vækstforum, Beskæftigelsesrådet for Hovedstaden og Sjælland, beskæftigelsesministeren og økonomi- og erhvervsministeren har drøftet erhvervs- og beskæftigelsesudviklingen i regionen og mulighederne for at styrke samarbejdet for at imødekomme udfordringerne i den aktuelle økonomiske situation og skabe afsæt for fornyet vækst på Bornholm.

Parterne drøftede blandt andet:

- Muligheder for at flere unge gennemfører en uddannelse, herunder muligheden for at nå målsætningen om, at 95% af en ungdomsårgang gennemfører en ungdomsuddannelse.
- Hvordan Bornholm sikres en bæredygtig uddannelses- og institutionsstruktur fx ved at samle øens uddannelser i et fælles Campusmiljø.

- Indsatsen for ledige, herunder brugen af redskaber til at håndtere sæsonledighed. Derudover var der fokus på hvordan unges uddannelsesforløb kan tilrettelægges i forhold til sæsonarbejde.
- Hvordan nye vækst- og beskæftigelsesmuligheder inden for blandt andet klima og energi samt fødevareområdet bedst muligt fremmes.
- Hvordan Center for Regional- og Turismeforskning sikres efter 2009.
- Færgetrafikken til og fra Bornholm som én af de vigtigste rammebetingelser for øens udvikling.

Regeringen og Bornholms Vækstforum er på den baggrund enige om nedenstående tillæg til partnerskabsaftalen om vækst og erhvervsudvikling fra 2007 og tillægsaftalen fra 2008 - der indgås inden for eksisterende økonomiske rammer. Parterne er enige om at mødes for at drøfte fremdriften inden for aftaleområderne og vurdere behovet for nye initiativer, der kan indgå i en ny partnerskabsaftale fra 2010.

Uddannelse og arbejdskraftudbud

1. Styrket samarbejde på uddannelsesområdet

Regeringen og vækstforum har i partnerskabsaftalen fra 2007 sat som mål, at flere unge skal have en ungdomsuddannelse og en videregående uddannelse.

I forlængelse heraf har regeringen og de regionale vækstfora gennemført en række tiltag i regi af partnerskabsaftalerne. Både hver for sig og i fællesskab.

For at styrke effekten af tiltagene vil Undervisningsministeriet etablere et nationalt dialogforum, der blandt andet skal fremme et tættere og kontinuerligt samarbejde mellem de relevante aktører.

Dialogforummet vil bestå af uddannelsesinstitutionernes lederforeninger og en repræsentant fra hhv. Kommunernes Landsforening og Danske Regioner. De regionale vækstfora vil blive inviteret til at deltage i relevante møder. Dialogforummet skal blandt andet inden for forsøgs- og udviklingsprojektområdet fremme opdateret viden om de enkelte uddannelsessektorer og styrke en mere tværgående indsats.

2. Campus og VEU

På Bornholm er der etableret et dialogforum med Undervisningsministeriet, hvor der arbejdes for at afdække eventuelle muligheder for at samle øens uddannelsesinstitutioner med henblik på at sikre en sammenhængende uddannelses- og institutionsstruktur på Bornholm.

Vækstforum prioriterer endvidere, at det erhvervsrettede voksen- og efteruddannelsesområde (VEU) styrkes. Regeringen er opmærksom på Vækstforums ønske om et VEU-center for Bornholm.

3. Praktikpladser

For at bidrage til at flere unge gennemfører en ungdomsuddannelse, vil parterne fortsat bidrage til at øge antallet af praktikpladser og fremme kvaliteten i praktikforløbene.

De regionale vækstfora opfordres til aktivt at arbejde for, at der tilvejebringes praktikpladser og ansættes flere erhvervsuddannelseselever og egu-elever inden for det offentlige område og i de private virksomheder.

Regeringen har sammen med Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre i lyset af den aktuelle økonomiske situation indgået en aftale om en praktikpladspakke, der på en række områder forbedrer vilkårene for at etablere nye praktikpladser. Pakken reducerer bl.a. arbejdsgivernes risici ved at tage nye elever ind, selvom der er usikkerhed om tilgangen i ordrebøgerne. I forlængelse heraf drøfter undervisningsministeren og arbejdsmarkedets parter endvidere mulighederne for på kort sigt at øget anvendelsen af skolepraktik.

4. Nationalt center for undervisning i natur, teknik og sundhed

Parterne er enige om, at en af forudsætningerne for at sikre den fremtidige arbejdskraft er, at flere studerende vælger naturvidenskabelige fag på de videregående uddannelser.

Regeringen har taget initiativ til at etablere et nationalt center for undervisning i natur, teknik og sundhed. Centeret har til formål at styrke, forny og udvikle undervisningen i natur, teknik og sundhed samt relevante beslægtede fagområder i grundskolen, ungdomsuddannelserne og på relevante videregående uddannelser. Centeret skal fx understøtte netværksdannelse mellem undervisere og private virksomheder og yde støtte til udviklingsprojekter. Der lægges op til at centerbestyrelsen, der er ansvarlig for centerets organisering, skal etablere decentrale enheder.

Parterne vil i fællesskab medvirke til at understøtte den lokale forankring af det nyetablerede nationale center for undervisning i natur, teknik og sundhed.

Parterne vil arbejde for, at der udlægges undervisning i natur- og teknikfag på Bornholm, fx i det videnspædagogiske center NaturBornholm.

I forbindelse med etablering af Campus vil det naturvidenskabelige område blive styrket med inddragelse af viden fra bl.a. Danmarks Tekniske Universitet (DTU) og anden naturvidenskabelig viden opsamlet i forlængelse af implementeringen af Vækstforums Energistrategi.

5. Tidlig og aktiv indsats for ledige

Parterne er enige om, at der er behov for en tidlig og aktiv indsats for ledige. For unge er målet med den tidlige indsats en ordinær uddannelse. Bornholm har forholdsmæssigt flere ufaglærte og færre med korte og mellemlange uddannelser.

Regeringen har iværksat flere initiativer, som understøtter en tidlig og aktiv indsats, herunder målrettede uddannelses tilbud:

- Øget indsats i jobcentrene, herunder den virksomhedsrettede indsats.
- Ufaglærte voksne har fået ret til at komme i voksenlære med tilskud indenfor områder med gode eller rigtige gode beskæftigelsesmuligheder.
- Som led i et 3-årigt forsøg kan jobcentrene fremover give ledige uden en erhvervskompetencegivende uddannelse eller med en forældet uddannelse mulighed for at deltage i længerevarende uddannelsesforløb. Muligheden gælder for de ledige, som ikke umiddelbart kan formidles arbejde inden for deres faglige område. Uddannelsen skal være rettet mod beskæftigelse inden for områder, hvor der er gode eller rigtig gode beskæftigelsesmuligheder.
- For ledige unge uden uddannelse, som er under 30 år, er målet at komme i gang med en uddannelse på ordinære vilkår. Derfor fremrykkes tidspunktet for hvornår de unge skal aktiveres første gang til senest efter 3 måneders ledighed.
- Ungereglerne forenkles hvilket sikrer, at sagsbehandlerne i jobcentret har fuld fokus på, at ledige unge kommer i gang med en kompetencegivende uddannelse eller hurtigt får et job. Derudover får jobcentermedarbejderen friere hænder i forhold til at kunne vælge fra paletten af redskaber til at aktivere de unge.

6. Bedre udnyttelse af indvandreres kvalifikationer

Regeringen har udviklet en række værktøjer og støttemuligheder, som skal sikre integrationen af indvandrere på arbejdsmarkedet og bedre udnyttelse af indvandreres kvalifikationer.

De regionale aktører inviteres til at indgå i et samarbejde om at udbrede brugen af disse værktøjer.

7. Erhvervsakademier, professionshøjskoler og videncentre som omdrejningspunkt for erhvervsfremme i regionerne

Mange virksomheder efterspørger medarbejdere med kompetencer til at indgå i, gennemføre og lede innovationsprocesser. Særligt små og mellemstore virksomheder rekrutterer medarbejdere med disse kompetencer fra Undervisningsministeriets videregående uddannelsesinstitutioner.

Parterne er enige om at undersøge mulighederne for at fremme uddannelsesinstitutionernes samarbejde med det regionale erhvervsliv om uddannelse af medarbejdere med viden om fx brugerdreven innovation, innovationsledelse eller klimarelaterede spørgsmål.

Samarbejdet vil fx kunne bestå i udvikling af efter- og videreuddannelsesstilbud, dialog om, hvordan innovation eller klima kan integreres i undervisningen fx ved at gennemføre konkrete udviklingsprojekter i virksomheder i forbindelse med undervisningen samt i opbygning af erhvervspolitiske videncentre på uddannelsesinstitutionerne.

I samarbejde mellem Undervisningsministeriet, Økonomi- og Erhvervsministeriet og de regionale vækstfora kan der udvælges konkrete erhvervspolitiske satsningsområder, indenfor hvilke uddannelsesinstitutionerne skal opbygge særlig viden og kompetencer.

Bornholms Vækstforum har dels givet tilskud til gennemførelse af et undervisningsforløb på Center for Regional- og Turismeforskning i Oplevelsesledelse i yderområder - på masterniveau - (MOLLY), dels et kompetencekoblingsprojekt på Glas- og Keramikskolen, hvor der satses på innovation og samarbejde mellem kunsthåndværkere og erhvervsliv.

Parterne er enige om at følge de initiativer, der allerede er taget på Bornholm - med henblik på at bruge projekternes erfaringer i eventuelt fremtidige projekter. Kulturministeriet vil blive inddraget i samarbejdet, hvor det er relevant.

Parterne er enige om, at der skal arbejdes på at finde en løsning, så den videre drift af Center for Regional- og Turismeforskning (CRT) kan fortsætte efter 2009.

Bedre vækstvilkår for nye og mindre virksomheder

8. Risikovillig kapital

Parterne er enige om at have fokus på fortsat at medvirke til, at virksomheder har adgang til risikovillig kapital og viden om relevante muligheder for finansiering.

Regeringen har med bank- og kreditpakken gennemført en række tiltag, der bidrager til, at der er et tilstrækkeligt kapitalgrundlag i den finansielle sektor. Det mindsker risikoen for, at ellers sunde virksomheder ikke kan få deres aktiviteter finansieret i kreditinstitutterne.

Regeringen har nedsat et udvalg for "Fremtidens marked for risikovillig kapital", der skal se på mulighederne for at tiltrække kapital i de kommende år. Udvalget skal som led heri komme med forslag til, hvorledes den risikovillige kapital i højere grad kan understøtte målsætningen om at skabe flere nye vækstvirksomheder. Regeringen vil drøfte situationen på markedet for risikovillig kapital med partierne bag globaliseringsaftalen i efteråret 2009.

Bornholms Vækstforum har i 2009 udvidet rammen af tilskud til enkeltvirksomheder under EU's regionalfond fra 2 mio. kr. til 10. mio. kr.

9. Supplerende strukturfondsfinansieret indsats til rådgivning og kapital til unge innovative virksomheder

Regeringen har øremærket i alt 30 mio. kr. til medfinansiering af strukturfondsfinansierede regionale projekter, der har til formål at støtte kvalificerede opstartsvirksomheder og/eller unge innovative virksomheder (SMV) i et sammenhængende forløb, der kombinerer rådgivning og kapital. Hvert vækstforum kan få medfinansiering til ét projekt. Erhvervs- og Byggestyrelsen tager initiativ til nærmere dialog omkring rammerne for udmøntningen af de 30 mio. kr.

10. Sammenhængende rådgivningssystem

En række aktører bidrager til det offentlige rådgivningssystem - fx lokale erhvervsrådgivningsenheder, væksthuse, Godkendte Teknologiske Serviceinstitutter, Danmarks Eksportråd, Dansk Design Center og Varemærkestyrelsen.

Parterne er enige om at skabe et mere sammenhængende rådgivningssystem for nye og mindre virksomheder med vækstpotentiale.

Med etableringen af de regionale væksthuse er adgangen til kvalificeret rådgivning styrket. Bl.a. via ambassadørordninger og kompetenceudvikling af væksthuses medarbejdere i samarbejde med en række styrelser og ministerier.

Regeringen har nedsat en tværministeriel arbejdsgruppe, der bl.a. har til opgave at udarbejde et forslag for samspillet mellem aktører i rådgivningssystemet, der skal

sigte mod, at de forskellige dele af rådgivningssystemet bliver mere sammenhængende for iværksættere og virksomheder. Parterne vil i fællesskab udmønte relevante indsats i forlængelse af regeringens udspil, særligt tiltag der kan bidrage til kvaliteten og sammenhængen mellem det nationale, regionale og lokale niveau i det offentlige rådgivningssystem.

På Bornholm har Vækstforum arbejdet for et "Single Point of Entry" og ved etableringen af Business Center Bornholm fremmet en sammenhæng i rådgivningsindsatsen i samarbejde med Væksthus Hovedstadsregionen.

11. Uddannelse i iværksætteri, innovation og entreprenørskab

Parterne er enige om at styrke samarbejdet om iværksætteri og idéudvikling i uddannelserne og således bidrage til, at Region Hovedstaden fastholder det høje niveau for antallet af nystartede virksomheder og for resten af regionerne og Bornholm, at der etableres flere nye virksomheder.

Regeringen vil skabe en samlet offentlig strategi for uddannelse i iværksætteri, innovation og entreprenørskab i hele uddannelsessystemet, med fokus på ungdomsuddannelser og videregående uddannelser.

I den forbindelse vil man søge at skabe en organisering, der kan samle aktørerne inden for uddannelse i iværksætteri.

Vækstforum er positivt indstillet overfor at støtte op om den nye organisering af indsatsen og vil bidrage til gennemførelsen af relevante aktiviteter på øen.

Innovation

12. Virksomhedsrettet innovationsstrategi

Parterne har sat som mål, at andelen af innovative virksomheder skal øges, at virksomhedernes midler til innovation skal udgøre en stigende andel af regionens BNP og at flere virksomheder og/eller offentlige institutioner udvikler nye produkter og serviceydelser.

Regeringen vil i 2009 udarbejde en virksomhedsrettet innovationsstrategi med henblik på at sikre, at virksomhederne har gode rammevilkår for deres innovationsaktiviteter. Som led i udarbejdelsen af strategien undersøges blandt andet om der er behov for at styrke rammerne for offentlig-privat innovation til gavn for kvalitet og effektivitet i de offentlige serviceydelser og for nye forretningsmuligheder i erhvervslivet.

Vækstforaene vil blive inddraget i udmøntningen af strategien i relevant omfang.

13. Klyngesamarbejde

Danmarks Vækstråd har til regeringen og de regionale vækstfora i maj 2008 påpeget, at

Rådet ser et potentiale i et styrket tværregionalt samarbejde om fælles udfordringer på tværs af vækstfora. På den baggrund støttede Danmarks Vækstråd i 2008 via den konkurrenceudsatte pulje en række projekter, der kan forbedre rammevilkårene for udvikling af erhvervsklynger. Som led i udmøntningen af den konkurrenceudsatte pulje har Danmarks Vækstråd bakket op om at støtte udviklingen af projektet "RegX". RegX kan på nationalt plan fremme klyngeudvikling og open-innovation samarbejde på tværs af klynger og regioner. RegX forventes at stille viden til rådighed og yde tilbud om kompetenceopbygning, forsknings- og udviklingsaktiviteter, erfaringsopsamling og vidensspredning.

Som led i det fortsatte arbejde med at styrke grundlaget for arbejdet med styrkepositioner og klynger vil parterne bidrage til at fremme samarbejdet mellem relevante regionale projekter, der arbejder med klyngeudvikling, måling mv.

Rådet for Teknologi og Innovation under Videnskabsministeriet vil samarbejde med vækstfora om at sikre relevant koordinering og videndeling mellem RegX og de nationale innovationsnetværk, herunder fx indgå i styregruppen for RegX.

Bornholms vækstforum lægger i sin erhvervsudviklingsstrategi stor vægt på klynge-samarbejde og har allerede i forbindelse med udviklingen af strategien nedsat klyngearbejdsgrupper. Bornholms Vækstforum har desuden igangsat et større projekt om Klyngeudvikling i yderområder med Væksthus Hovedstadsregionen som projektansvarlig, og som tager udgangspunkt i arbejdet omkring udviklingen af vækstpotentialerne i de nedsatte klyngearbejdsgrupper på Bornholm.

14. Innovation og internationalisering

Parterne er fortsat enige om betydningen af at videreudvikle det eksisterende samarbejde om innovation.

For mange virksomheder kan det være en fordel at have adgang til internationale kilder til innovation og førende udenlandsk teknologi, viden og netværk. Danmarks Eksportråd vil derfor invitere de regionale vækstfora/Væksthusene til at indgå i en styrket dialog med de danske innovationscentre i Shanghai, München og Silicon Valley med henblik på øget samarbejde.

Markedsføring af Danmark – tiltrækning af investeringer og turisme

15. Oplevelsesøkonomi

Regeringen og de regionale vækstfora er enige om, at der er behov for at samarbejde om at realisere de erhvervsmæssige potentialer i kultur- og oplevelsesøkonomien.

Parterne vil arbejde for at sikre en god regional forankring af arbejdet i det kommende Center for Kultur- og Oplevelsesøkonomi. På Bornholm vil det bl.a. ske i samarbejde med Dansk Videncenter For Oplevelsesøkonomi (DANVIFO).

Derudover vil både regeringen og de regionale vækstfora støtte op om arbejdet i de fire oplevelseszoner om mode, computerspil, madkultur og musik og samarbejde for at sikre en god regional forankring af arbejdet.

Regeringen vil med udspillet om grøn vækst fremme en mere værdiskabende fødevarerindustri. Bornholm har gennem en årrække arbejdet målrettet og succesfuldt med udvikle og afsætte regionale fødevarer. Parterne er enige om, at der i Danmark - herunder på Bornholm - er et potentiale for at styrke satsningen på udvikling og afsætning af fødevarer.

16. Turisme

Regeringen og de regionale vækstfora er enige om at samarbejde om at skabe øget værditilvækst i turismen.

VisitDenmark har udarbejdet en fælles strategi for dansk turisme frem mod 2015, som samler de lokale, regionale og private parter i turismen. Regeringen bakker op om den fælles strategi.

De regionale vækstfora og regeringen er enige om at indgå i dialog om, hvordan den fælles strategi bedst muligt implementeres såvel nationalt som regionalt. De regionale vækstfora vil implementere den fælles strategi og således lade den fælles strategi afspejle i de regionale erhvervsudviklingsstrategier / handlingsplaner. For så vidt angår implementeringen af erhvervspartnerskaber forventes vækstforaene at bidrage i forhold til de indsats, som matcher turismeudviklings- og markedsføringsbehovene i den enkelte region.

Regeringen vil desuden invitere de regionale vækstfora til at bidrage til regeringens arbejde med at sikre den bedst mulige fremtidige organisering af den danske turismeindsats.

Grøn vækst

17. Regional implementering af Erhvervs klimastrategi

Regeringen og de regionale vækstfora er enige om at fremme et godt samspil og samarbejde mellem den nationale og regionale indsats for fremme af vedvarende energi.

Parterne er enige om at indgå i dialog om, hvorledes initiativer i regeringens kommende Erhvervs klimastrategi bedst muligt forankres regionalt. Regeringens Erhvervs klimastrategi skal sikre de bedst mulige betingelser for, at dansk erhvervsliv kan udnytte det globale behov for at forebygge og tilpasse sig klimaforandringerne.

Bornholms Vækstforum har udarbejdet en energistrategi. Strategien er opdelt i tre kategorier: en borgerrettet del (Bright Green Citizen), en industri- og håndværksrettet del (Bright Green Industry) og en videnbaseret del (Bright Green Engineering). Med udgangspunkt i de rammebetingelser på klimaområdet, som bl.a. søges fastlagt i regerin-

gens Erhvervsklimastrategi, vil Vækstforum arbejde for at skabe rammer for et nyt væksterhverv på energiområdet på Bornholm, herunder at bruge øen som afprøvning af nye energiløsninger.

Bornholms Vækstforum satser i sin brandingstrategi på at gennemføre initiativer, der samlet set bidrager til at Bornholm i 2014 er kendt som "Bright Green Island".

18. Fokus på regional grøn vækst

Udviklingen af Danmark til en grøn vækstøkonomi skal forankres bredt i det danske samfund. Regeringen ønsker en udvikling, hvor alle områder i Danmark bidrager aktivt til omstillingen af det danske samfund til grøn vækst og får del i de nye udviklingsmuligheder. Regeringen vil derfor fremlægge et regionalpolitisk udspil om et Danmark i balance og invitere de regionale vækstfora til at bidrage til udviklingen og forankringen af relevante tiltag.

Som led i udmøntningen af "Grøn vækst" vil repræsentanter fra vækstfora blive inviteret til at deltage i innovationspartnerskaber i forbindelse med oprettelsen af GUDP (Grønt Udviklings- og Demonstrations Program).

Bornholms Vækstforum har igangsat et projekt "Grøn energi i innovative netværk", der har til formål at udvikle og facilitere et offentlig-privat netværk af energiaktører og interessenter på Bornholm, herunder dannelse af en energiklynge med henblik på at skabe grøn vækst på Bornholm.

19. Deltagelse i fokusanalyse vedrørende udvikling i udkantsområder

Regeringen og vækstfora er enige om, at det skal være attraktivt at bo, leve og arbejde i alle egne af Danmark. Det gælder også landdistrikter og yderområder.

Parterne er enige om at styrke det videnbaserede grundlag for den fremtidige erhvervsudvikling i de tyndt befolkede områder. Parterne har i den forbindelse igangsat en analyse, der skal udpege strategiske indsatsområder og konkrete projektforslag. Fra regeringens side deltager Indenrigs- og Socialministeriet samt Økonomi- og Erhvervsministeriet. Bornholms Vækstforum deltager i dette arbejde og forventer at kunne anvende dele af analysens konklusioner i arbejdet med udviklingen af Bornholms Vækstforums næste erhvervsudviklingsstrategi.

Trafikken til og fra Bornholm

20. Prisniveau for færgetransport

Parterne er enige om, at tilgængeligheden til og fra Bornholm er en central rammebetingung for den videre udvikling af øens erhvervsliv. Resultatet af kontrakten om færgebetjeningen af Bornholm, der gælder fra 1. september 2011 og frem til 31. august 2017, har

givet bedre tilgængelighed, øget kapacitet og bedre muligheder for godstransporten og fragtkapaciteten til og fra Bornholm.

21. Ekstra kapacitet

Parterne er enige om, at der skal arbejdes på at finde en tidssvarende løsning på kapacitetsproblemerne i den 16 måneders periode, som indeværende færgekontrakt er forlænget med (fra 1. maj 2010 til 1. september 2011).

Grænseoverskridende samarbejde

22. Det grænseoverskridende samarbejde

Det grænseoverskridende samarbejde er styrket finansielt i perioden 2007-13. Fra 2007-2013 har EU via strukturfondene stillet ca. 104 mio. kr. årligt til rådighed til grænseoverskridende og tværnationale samarbejde, hvilket er en betydelig forøgelse i forhold til perioden 2000-2006. De regionale vækstfora indgår i de tværnationale styringskomiteer og indstiller om eventuel medfinansiering af de regionale udviklingsmidler.

Parterne er enige om, at der fortsat skal være et stærkt samarbejde i forhold til naboregioner. Regeringen står fortsat til rådighed for at drøfte de løbende muligheder, der er i de enkelte grænseoverskridende samarbejder.

Status for fremdriften i implementeringen af partnerskabsaftalen om vækst og erhvervsudvikling fra 2007 og tillægsaftalen fra 2008

Initiativer (Initiativer fra tillægsaftale 2008 er markeret med "T".)	Status på aktiviteter
Tema 1. Uddannelse og arbejdskraftudbud	
1. De erhvervsrettede ungdomsuddannelser styrkes	Deltagelse i et landsdækkende projekt "Ungdomsuddannelser til alle" og i et projekt om frafald på SOSU-skoler.
2. Omfanget af erhvervsrettede uddannelses-tilbud øges	Et system til overvågning og analyse af det bornholmske arbejdsmarked er under udvikling.
3. Indsats for flere praktikpladser	Tæt dialog mellem Bornholms Erhvervsskole og de nedsatte klyngearbejdsgrupper.
4. Styrkelse af undervisnings- og videncmiljøer inden for de videregående uddannelser	To projekter iværksat, bl.a. en masteruddannelse i oplevelsesøkonomi i yderområder. Uddannelsesstrategi for de videregående uddannelser på Bornholm under udarbejdelse. Gennemført undervisningsforløb på CRT om innovationsledelse.
5. Samarbejde om den regionale udmøntning af nationale uddannelsesindsatser	Vækstforum er høringspart på lovforslag på uddannelsesområdet. Desuden er der i professionshøjskolernes udviklingskontrakter indsat en selvstændig hovedmålsætning om "Uddannelse til flere". UVM har i 2008 medvirket til udmøntningen af en selvstændig hovedmålsætning om uddannelse til flere i samtlige udviklingskontrakter for professionshøjskolerne i 2008.
6. Efter- og videreuddannelsesstilbud til personer, som mangler grundlæggende færdigheder, eller som har behov for opkvalificering	Projekt "Kompetence Forum Bornholm", der etablerer én indgang til rådgivning, vejledning og arbejdsmarkedsrettet uddannelse og efteruddannelse er iværksat. Der er oprettet et voksenvejledningsnetværk.
7. Samarbejde om erhvervs-, beskæftigelses- og uddannelsespolitikken	Der er udviklet en fælles overvågningsmodel i samarbejde mellem VF-sekretariatet, beskæftigelsesregioner, Arbejdsmarkedsstyrelsen og Erhvervs- og Byggestyrelsen. Virksomhedspaneler er under nedsættelse.
8. Dialogforum for uddannelserne på Bornholm	Dialogforum er etableret og arbejdet med Bornholms Institutionsstruktur på uddannelsesområdet er igangsat.
9. Fastholdelse af udenlandsk arbejdskraft T	Bornholm er omfattet af tre nationale initiativer.
10. Kreative uddannelser T	Projekt "Udvikling af teorimodul" på Glas- og Keramikskolen er gennemført. Forprojekt om kompetencekoblinger er gennemført. Fusionen af skolen med Danmarks Designskole skal give et større sammenhængende uddannelsesmiljø.
11. Arbejdskraftbesparende teknologier T	Der er afholdt indledende møde og etableret pulje til fremme af de erhvervsmæssige potentialer heri.
Tema 2. Bedre vækstvilkår for nye og mindre virksomheder	
12. Styrket kvalitets- og kompetenceløft i rådgivningsindsatsen	Væksthuset er etableret som knudepunkt for en styrket rådgivningsindsats. Global Entrepreneurship Week gentages i 2009.
13. Specialiserede rådgivningstilbud	Der er gennemført en række kompetenceudviklingsforløb for væksthusets medarbejdere, etableret Early Warning-ordning, indgået aftale om ambassadørordninger og lanceret IP-intropakke.
14. Styrket adgang til kapital	Vækstfonden har udliciteret arbejdet vedr. proof of business/adgang til tidlig forretningsudvikling via væksthusene til Connect. Der er indgået samarbejdsaftale mellem Vækstfonden og væksthuset, der giver virksomhederne adgang til rådgivning om finansiering i væksthuset.

15. Samarbejde om iværksætteri og ideudvikling i uddannelserne	Young Enterprise, der er overgået fra Bornholms Erhvervsskole til Business Center Bornholm, har perspektivet med. Statsligt initiativ igangsat, som vækstforum inviteres til at deltage i.
16. Vækst via klynger	To projekter iværksat, bl.a. om klyngeudvikling i yderområder. Tilvejebragt fælles videngrundlag.
17. Specialiserede rådgivningstilbud T	Der er indgået aftaler om udvikling af cleantechvirksomheder og ambassadørordning om miljøeffektiv teknologi.
Tema 3. Innovation	
18. Styrket samarbejde om innovation	Initiativet er igangsat. Indgår via Væksthus Hovedstadens arbejde på Bornholm
19. Brugerdreven innovation	Projekt "Det borgerdrevne 2. generations bioethanolanlæg" er iværksat. Flere andre projekter er under forberedelse bl.a. projektet "Bornholmske fødevarer – fremtiden innovative eksportvare".
20. Vækstforum som samarbejdspart	Rundbordsamtaler med Rådet for Teknologi og Innovation (RTI) og VF formandskaber afholdt. Sammen med RTI vil VF skabe overblik over statslige og regionale innovationssystem..
21. Offentlig-privat samarbejde	Afholdt møde med Erhvervs- og Byggestyrelsens OPS-rejsehold.
22. Strategisk forskning	Der bliver udbudt 1 mia. kr. i 2009 til strategisk forskning inden for en række områder, heriblandt sundhed, energi, miljø og fødevarer.
23. Virksomhedsrettet innovationspolitik T	Afholdt møde om den virksomhedsrettede innovationsstrategi og indgået strategisk samarbejdsaftale med RTI.
Tema 4. Vidensspredning	
24. Styrket vidensspredning mellem universiteter, Godkendte Teknologiske Serviceinstitutter og erhvervsliv	Dialog med RTI/ FIST om, hvordan ordningerne kommer bedre ud til yderområderne. VTU har igangsat to nye virkemidler – forskningskupon og videnkupon – der skal styrke vidensspredningen mellem universiteter og SMV'er.
25. Øget anvendelse af ny teknologi	Iværksat projekt og udviklet hjemmeside om ny teknologi i turistinformation.
26. Samspil med uddannelsesinstitutioner i Region Hovedstaden og Region Sjælland	Igangsat initiativ i regi af Bornholms Akademi.
27. Samarbejde med Center for Regional- og Turismeforskning	Iværksat projekt "Master i Oplevelsesledelse".
28. Samarbejde med Danmarks Fiskeriundersøgelser (DFU) og Bornholms Lakseklækkeri	Udarbejdet anbefalinger på baggrund af rapport om bornholmske akvakulturmuligheder.
Tema 5. Markedsføring af Danmark – tiltrækning af investeringer og turisme	
29. Tiltrækning af udenlandske virksomheder	Væksthus Hovedstadens samarbejde med Invest in Denmark omfatter Bornholm.
30. Styrkelse af Danmark som turistmål og konferencevært	En række projekter og aktiviteter iværksat, hvoraf flere sigter på at udvide turistsæsonen.
31. Branding af Bornholm	Gennemført "brandingcamp" og udarbejdet brandingstrategien "Mere Bornholm".
32. Turisme T	Vækstforum har mødtes med VisitDenmark om den fælles strategi for dansk turisme.
33. Oplevelsesøkonomi T	Udnævnt en oplevelseszone, modezonen, for hele Danmark. Nedsat bestyrelse for center for kultur- og oplevelsesøkonomi.

Tema 6. Energi	
34. Samarbejde om fremme af vedvarende energi	Dialog med Lolland kommune om demonstration af vedvarende energi-projekter.
35. Samarbejde om fremme af miljø- og energiteknologi	Regeringen har i 2008 iværksat program for udvikling og demonstration af energiteknologier (EUDP).
36. FN's klimakonference COP 15 T	Deltagelse i fire nationale initiativer: EnergyMap, EnergyTours, KlimaDM og Erhvervskalenderen på Klimakonsortiets hjemmeside.
37. Energi T	Iværksat projekt "Grøn energi i innovative netværk". Desuden er tre nationale energibyer udpeget, etableret videncenter for rådgivning til byggebranchen og indgået aftale om energibesparende foranstaltninger i regionernes bygninger.
38. Vedvarende energi T	"Grøn energi" er tilføjet som nyt indsatsområde i den regionale erhvervsudviklingsstrategi "Bornholms Energistrategi 2025 - Vejen til et MERE bæredygtigt Bornholm" er udarbejdet. EUDP-tilskud på 78 mio. kr. til etablering af BornBiofuel.
Tema 7. Landdistriktsudvikling	
39. Udvikling af jordbrugs- og fødevarersekto-ren	Landbrugsstrategien er udarbejdet af jordbrugsklyngen i regi af vækstforum: "Udvikling af Bornholms landbrug - invitation til samarbejde"
40. Landdistriktsprogram: koordination med lokale aktionsgrupper	Fire initiativer om bl.a. gensidig repræsentation VF – lokale aktions-grupper, høring og møder iværksat.
Tema 8 Trafikken til og fra Bornholm	
41. Tilgængelighed	Indgået kontrakt om færgeudbuddet i perioden 1.9.2011 – 1.9.2016.
42. Øget kapacitet	Følges via Trafikkontaktrådets arbejde.
43. Gods og fragt	Følges via Trafikkontaktrådets arbejde.
Tema 9. Grænseoverskridende samarbejde	
44. Styrkelse af Øresunds- og Østersøsam-arbejdet	Deltagelse i de grænseoverskridende Interreg IV-programmer, hvor der er udvalgt projekter til støtte. Vækstforum følger Øresunds-komiteens arbejde og arbejdet med ny strategi. Bornholm er udpeget som kontaktpunkt for South Baltic-programmet.
45. Øget internationalisering	Indgår i Væksthus Hovedstadsregionens tilbud om specialiseret rådgivning. Planlagt etablering af et "Baltic Business Centre" på Bornholm indgår i VHHRs overvejelser
Tema 10. Virksomhedernes samfundsansvar	
46. Virksomhedernes samfundsansvar	CSR er introduceret for væksthuset, som formidler til virksomhederne.

TILLÆG TIL

REGIONAL PARTNERSKABSÅFТАLE OM VÆKST OG ERHVERVSUDVIKLING MELLEM REGERINGEN OG VÆKSTFORUM HOVEDSTADEN

12. JUNI 2009

Indledning

Verdensøkonomien befinder sig midt i et alvorligt tilbageslag. Det påvirker også Danmark og har medført faldende eksport, aftagende vækst og stigende ledighed i hele landet. Det er væsentligt, at Danmark så hurtigt som muligt kommer tilbage i vækstsporet, og at ledigheden dermed ikke bider sig fast.

Regeringen har taget en række initiativer for at imødegå den aktuelle økonomiske afmatning, blandt andet med bankpakken og kredittpakken, der giver mulighed for statslige kapitalindskud i penge- og realkreditinstitutterne, eksportordninger og aftalen om Forårspakke 2.0, som indeholder lavere skat på arbejde, muligheden for udbetaling af opsparede SP-midler, fremrykning af investeringer og pulje til renoverings- og bygningsarbejde.

Vækstforum i Hovedstaden har fokus på uddannelses- og beskæftigelsesprojekter - i særdeleshed projekter, som sikrer, at unge ledige uden uddannelse får styrket deres formelle kompetencer. I forhold til manglen på kapital er Vækstforum i samarbejde med en lang række af Vækstforums medlemsorganisationer ved at afdække potentiale og muligheder for at etablere en regional kapitalfond i hovedstadsregionen. Derudover igangsættes nu CIBIT projektet, der skal understøtte IKT-vækstvirksomheder med risikovillig kapital via et samarbejde med Vækstfonden.

Regeringen og vækstforum i Hovedstaden er enige om, at der skal være fokus på, hvorledes hovedstadsregionen kan fastholde og udbygge sin konkurrencesituation i forhold til andre europæiske storbyer, jf. OECD-rapporten om hovedstadsregionens konkurrenceevne.

Vækstforum Hovedstaden, Beskæftigelsesrådet for Hovedstaden og Sjælland, beskæftigelsesministeren og økonomi- og erhvervsministeren har drøftet erhvervs- og beskæftigelsesudviklingen i regionen og mulighederne for at styrke samarbejdet for at imødekomme udfordringerne i den aktuelle økonomiske situation og skabe afsæt for fornyet vækst i regionen.

Parterne drøftede blandt andet:

- Hovedstadens konkurrenceevne i forhold til andre metropoler, herunder tilgængeligheden af arbejdskraft og innovationskapacitet.
- innovation og erhvervsklynger
- Tilvejebringelsen af risikovillig kapital til vækstvirksomheder.

- Arbejdskraftsituationen i relation til unge ufaglærte mænd og højt uddannede
- Turismeerhvervets udvikling

Parterne er enige om, at de aktuelle udfordringer i hovedstadsregionen understreger vigtigheden af, at alle parter i regionen engagerer sig i en stærk, fælles og sammenhængende indsats i forhold til de drøftede problemstillinger, med det formål at styrke hovedstadsregionens internationale konkurrenceevne. Det er vigtigt at skabe gode vækstvilkår for et vidensbaseret erhvervsliv.

Regeringen og Vækstforum Hovedstaden er på den baggrund enige om nedenstående tillæg til partnerskabsaftalen om vækst og erhvervsudvikling fra 2007, der indgås indenfor eksisterende økonomiske rammer. Parterne er enige om at mødes for at drøfte fremdriften inden for aftaleområderne og vurdere behovet for nye initiativer, der kan indgå i en ny partnerskabsaftale fra 2010.

Uddannelse og arbejdskraftudbud

1. Styrket samarbejde på uddannelsesområdet

Regeringen og vækstforum Hovedstaden har i partnerskabsaftalen fra 2007 sat som mål, at flere unge skal have en ungdomsuddannelse og en videregående uddannelse.

I forlængelse heraf har regeringen og de regionale vækstfora gennemført en række tiltag i regi af partnerskabsaftalerne. Både hver for sig og i fællesskab.

For at styrke effekten af tiltagene vil Undervisningsministeriet etablere et dialogforum, der blandt andet skal fremme et tættere og kontinuerligt samarbejde mellem de relevante aktører.

Dialogforummet vil bestå af repræsentanter fra uddannelsesinstitutionernes lederforeninger og en repræsentant fra hhv. Kommunernes Landsforening og Danske Regioner. De regionale vækstfora vil blive inviteret til at deltage i relevante møder. Vækstforum Hovedstaden vil bidrage til dette arbejde på sekretariatsniveau. Dialogforummet skal blandt andet inden for forsøgs- og udviklingsprojektområdet fremme opdateret viden om de enkelte uddannelsessektorer og styrke en mere tværgående indsats.

2. Indsats over for ledige unge og for flere praktikpladser

Indsats overfor ledige unge

Ledigheden er stigende i hovedstadsregionen og rammer især ufaglærte, unge mænd. Den udvikling er både konjunkturafhængig og samtidig en strukturel tendens. På grund af den stadige globalisering af erhvervslivet falder efterspørgslen efter ufaglært arbejdskraft i regionen. Vækstforum Hovedstaden understøtter derfor gerne rammer, som giver jobcentrene bedre muligheder for at sikre, at unge ledige uden uddannelse får forbedret deres formelle kompetencer, og som styrker beskæftigelsesmulighederne.

Vækstforum Hovedstaden vil støtte projektansøgninger fra regionens jobcentre og Beskæftigelsesregionen for Hovedstaden og Sjælland til Socialfonden inden for dette problemkompleks.

Regeringen har iværksat flere initiativer, som understøtter en tidlig og aktiv indsats, herunder målrettede uddannelses tilbud:

- Øget fokus på den tidlige indsats i jobcentrene, herunder den virksomhedsrettede indsats.
- Ufaglærte voksne har fået ret til at komme i voksenlære med tilskud indenfor områder med gode eller rigtige gode beskæftigelsesmuligheder.
- Som led i et 3-årigt forsøg kan jobcentrene fremover give ledige uden en erhvervskompetencegivende uddannelse eller med en forældet uddannelse mulighed for at deltage i længerevarende uddannelsesforløb. Muligheden gælder for de ledige, som ikke umiddelbart kan formidles arbejde inden for deres faglige område. Uddannelsen skal være rettet mod beskæftigelse inden for områder, hvor der er gode eller rigtig gode beskæftigelsesmuligheder.

- For ledige unge uden uddannelse, som er under 30 år, er målet at komme i gang med en uddannelse på ordinære vilkår. Derfor fremrykkes tidspunktet for hvornår de unge skal aktiveres første gang til senest efter 3 måneders ledighed.
- Ungereglerne forenkles hvilket sikrer, at sagsbehandlerne i jobcentret har fuld fokus på, at ledige unge kommer i gang med en kompetencegivende uddannelse eller hurtigt får et job. Derudover får jobcentermedarbejderen friere hænder i forhold til at kunne vælge fra paletten af redskaber til at aktivere de unge.

Praktikpladser

For at bidrage til at flere unge gennemfører en ungdomsuddannelse, vil parterne fortsat bidrage til at øge antallet af praktikpladser og fremme kvaliteten i praktikforløbene.

Vækstforum Hovedstaden vil aktivt arbejde for, at der tilvejebringes praktikpladser og ansættes flere erhvervsuddannelseselever og egu-elever inden for det offentlige område og i de private virksomheder.

Regeringen har sammen med Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre i lyset af den aktuelle økonomiske situation indgået en aftale om en praktikpladspakke,

der på en række områder forbedrer vilkårene for at etablere nye praktikpladser. Pakken reducerer bl.a. arbejdsgivernes risici ved at tage nye elever ind, selvom der er usikkerhed om tilgangen i ordrebøgerne. I forlængelse heraf drøfter undervisningsministeren og arbejdsmarkedets parter endvidere mulighederne for på kort sigt for at øge anvendelsen af skolepraktik.

Indsats for akademiske dimittender

Den aktuelle konjunkturudvikling slår også igennem i stigende ledighed blandt dimittender fra lange, videregående uddannelser. Beskæftigelsesregionen og Vækstforum Hovedstaden ser på den baggrund også samarbejdsmuligheder om en indsats rettet mod disse dimittender, der fx kan indeholde match-aktiviteter mellem studerende og virksomheder og en ordning, hvor dimitterede ledige sikres et forløb.

3. Indsats for erhvervsskolerne

Vækstforum Hovedstaden vurderer, at flere unge vil kunne gennemføre en ungdomsuddannelse, hvis der gøres en indsats på erhvervsskolerne for at styrke kompetencerne hos de svageste elever og for at fastholde de stærke elever.

På erhvervsskoleområdet er parterne enige om, at der er regionale udfordringer i forhold til frafald, svage unge, overgange og vejledning. Derfor vil Vækstforum Hovedstaden medvirke til:

- en yderligere indsats for at styrke overgange og vejledning. En del svage unge har brug for bedre vejledning og støtte for at starte og gennemføre en erhvervsuddannelse. Det gælder fx samarbejdet omkring de svage unge mellem fx produktions- og erhvervsskoler.
- et fagligt løft for tosprogede unge og bogligt svage elever. Især hvad angår sprogkunderskaber i dansk er der brug for en indsats for at styrke kompetencerne hos de svageste elever.

Vækstforum Hovedstaden ser i øvrigt positivt på de overvejelser, som staten og andre har om en fokusanalyse af erhvervsskolerne som kraftcentre for innovation og kompetenceudvikling i regi af RegLab.

4. Brobygning mellem gymnasier og videregående uddannelser

For at støtte op om at flere unge skal fra regionen skal tage en videregående uddannelse vil parterne arbejde for at strukturere brobygningen mellem ungdomsuddannelserne og de videregående uddannelser. En sådan ordningen tilbydes alle vækstfora, således at geografisk lighed sikres.

Region Hovedstaden vil medvirke til dels at styrke det regionale vejledningssamarbejde, dels at etablere brobygning mellem ungdomsuddannelser og videregående uddannelser.

5. Nationalt center for undervisning i natur, teknik og sundhed

Parterne er enige om, at en af forudsætningerne for at sikre den fremtidige arbejdskraft er, at flere studerende vælger naturvidenskabelige fag på de videregående uddannelser.

Regeringen har taget initiativ til at etablere et nationalt center for undervisning i natur, teknik og sundhed. Centeret har til formål at styrke, forny og udvikle undervisningen i natur, teknik og sundhed samt relevante beslægtede fagområder i grundskolen, ungdomsuddannelserne og på relevante videregående uddannelser. Centeret skal fx understøtte netværksdannelse mellem undervisere og private virksomheder og yde støtte til udviklingsprojekter. Der lægges op til at centerbestyrelsen, der er ansvarlig for centerets organisering, skal etablere decentrale enheder.

Parterne vil i fællesskab medvirke til at understøtte en lokal forankring af det nyetablerede nationale center for undervisning i natur, teknik og sundhed. Vækstforum Hovedstaden vil gå i dialog med det nyetablerede center for undervisning i natur, teknik og sundhed i forhold til at iværksætte projekter, der kan fremme centerets arbejde og lokale forankring.

Region Hovedstaden har i øvrigt udviklet projekt 'Bioteknologi i gymnasiet', hvori der deltager op til 25 gymnasier. Projektets mål er at øge rekrutteringen til de naturvidenskabelige uddannelser.

6. Bedre udnyttelse af indvandreres kvalifikationer

Regeringen har udviklet en række værktøjer og støttemuligheder, som skal sikre integrationen af indvandrere på arbejdsmarkedet og bedre udnyttelse af indvandreres kvalifikationer.

De regionale aktører inviteres til at indgå i et samarbejde om at udbrede brugen af disse værktøjer.

7. Tiltrække og fastholde udenlandsk arbejdskraft

Parterne er enige om, at der fortsat er brug for at tiltrække, fastholde og integrere højtuddannet udenlandsk arbejdskraft i Danmark.

I rapporten om hovedstadsregionens konkurrenceevne fra OECD peges på mangel på højtuddannet arbejdskraft som én af hovedstadsregionens største udfordringer, såvel for erhvervslivet som for de mange forskningsinstitutioner i regionen. Rapporten anbefaler således fokus på tiltrækning og fastholdelse af internationale videnarbejdere, forskere og forskerstuderende.

Region Hovedstaden samarbejder allerede med Københavns Universitet og DTU om en fælles satsning på tiltrækning af flere forskere og forskerstuderende. Region Hovedstaden vil indgå i dialog med de relevante parter om en satsning inden for relevante områder, fx:

- Øgning af de internationale skolars kapacitet
- Opførsel af attraktive boliger/kollegier til forskere og studerende
- Flere stipendiater til udenlandske studerende og forskere
- Tiltrækningspakker for eliteforskere
- Yderligere internationalisering af uddannelserne indhold og udformning

Regeringen offentliggjorde i februar 2008 en jobplan, som indeholdt en række initiativer på det internationale område bl.a. vedrørende integration og fastholdelse af udenlandske arbejdstagere, lettere adgang for udenlandske arbejdssøgende og bedre service til både danske virksomheder og udenlandske arbejdssøgende. Blandt disse initiativer er en taskforce vedrørende international rekruttering, som regeringen har nedsat med henblik på at regelforenkle og nedbryde barrierer for, at udenlandske arbejdstagere kan komme til Danmark for at arbejde. De initiativer, som ventes iværksat i forlængelse af taskforcen, kan understøtte indsatsen for at gøre Hovedstaden til en international forsknings- og uddannelsesby.

Internationale skoler:

En arbejdsgruppe i forlængelse af taskforcens arbejde skal afdække konkrete løsningsforslag. Regeringen er umiddelbart positivt indstillet for at ændre friskoleloven, således at de internationale skoler kan udvide kapaciteten.

Boliger til forskere og studerende:

Det foreslås, at der etableres en arbejdsgruppe med deltagelse af Vækstforum Hovedstaden og repræsentanter fra regeringen, herunder Indenrigs- og Socialministeriet, som har ansvaret for ungdomsboligområdet. Arbejdsgruppen skal afdække behovet for boliger til udenlandske forskere og studerende samt belyse eventuelle problemer forbundet med disse gruppers adgang til boliger i forbindelse med ophold i Danmark. Arbejdsgruppen kan i forlængelse heraf, og med udgangspunkt i de eksisterende regler og økonomiske rammer, overveje mulighederne for at skabe bedre og mere fleksible rammer for etablering og udlejning af boliger/kollegier til de pågældende grupper.

Workindenmark East:

Workindenmark East er i løbende dialog med Region Hovedstaden om rekruttering af specialiseret sundhedspersonale fra udlandet, primært læger og sygeplejersker, og om fastholdelsesaktiviteter. I forhold til Region Hovedstaden drøfter Workindenmark East samarbejde om konkrete rekrutteringsopgaver. Der er pt. indgået aftale med et enkelt sygehus om aktiviteter i forbindelse med fastholdelse af udenlandske læger.

Workindenmark East er i gang med at afdække behovet for udenlandsk arbejdskraft i biotek-medico-branchen. Der er på den baggrund indgået aftaler med et antal virksomheder om at annoncere ledige job på www.workindenmark.dk. Derudover er der indgået konkrete aftaler med virksomheder om rekruttering.

Workindenmark East har etableret samarbejde med alle universiteter i København og på Sjælland om rekrutteringsbistand til udenlandske studerende. Der afholdes møder med de studerende for at støtte deres jobsøgning, orientere om mulighederne på arbejdsmarkedet efter endt uddannelse og for at anbefale dem at lægge deres CV på www.workindenmark.dk.

Beskæftigelsesregionen og Vækstforum Hovedstaden ser gode samarbejdsmuligheder om at udvikle specialiserede 'pakker' inden for rekruttering og fastholdelse af udenlandsk arbejdskraft i regi af Workindenmark East. Det kunne dreje sig om ydelser skræddersyet til regionens væksterhverv.

8. Erhvervsakademier, professionshøjskoler og videncentre som omdrejningspunkt for erhvervsfremme i regionerne

Mange virksomheder efterspørger medarbejdere med kompetencer til at indgå i, gennemføre og lede innovationsprocesser. Særligt små og mellemstore virksomheder rekrutterer medarbejdere med disse kompetencer fra Undervisningsministeriets videregående uddannelsesinstitutioner.

Parterne er enige om at undersøge mulighederne for at fremme uddannelsesinstitutionernes samarbejde med det regionale erhvervsliv om uddannelse af medarbejdere med viden om fx brugerdreven innovation, innovationsledelse eller klimarelaterede spørgsmål.

Samarbejdet vil fx kunne bestå i udvikling af efter- og videreuddannelses tilbud, dialog om, hvordan innovation eller klima kan integreres i undervisningen fx ved at gennemføre konkrete udviklingsprojekter i virksomheder i forbindelse med undervisningen samt i opbygning af erhvervspolitiske videncentre på uddannelsesinstitutionerne.

I samarbejde mellem Undervisningsministeriet, Økonomi- og Erhvervsministeriet og de regionale vækstfora kan der udvælges konkrete erhvervspolitiske satsningsområder, indenfor hvilke uddannelsesinstitutionerne skal opbygge særlig viden og kompetencer. Satsningsområderne vil typisk ligge inden for regionale væksterhverv.

Bedre vækstvilkår for nye og mindre virksomheder

9. Risikovillig kapital

Parterne er enige om fortsat at have fokus på at medvirke til, at virksomheder har adgang til risikovillig kapital og viden om relevante muligheder for finansiering.

Regeringen har med bank- og kredittpakken gennemført en række tiltag, der bidrager til, at der er et tilstrækkeligt kapitalgrundlag i den finansielle sektor. Det skaber grundlag for at sunde virksomheder generelt kan få finansieret deres aktiviteter.

Regeringen har allerede stillet en statsgaranti på 500 mio. kr. for at vækstfonden kan fortsætte med at yde risikovillig kapital til nye virksomheder, herunder i hovedstadsregionen. Ligeledes er der for et par år siden etableret SEED-Capital i Østdanmark.

Vækstforum Hovedstaden finder, at der i den aktuelle økonomiske situation er behov for mere risikovillig kapital i hovedstadsregionen. Det gælder særligt i forhold til mindre, vidensbaserede vækstvirksomheder indenfor biosundhed, informations- og kommunikationsteknologi og cleantech.

Vækstforum Hovedstaden har adresseret udfordringen med risikovillig kapital på en række områder, herunder ved at indarbejde spørgsmålet om kapitalformidling som en integreret del af større klyngeudviklingsprojekter. Det er allerede sket på IKT-området, hvor CIBIT-projektet, som løftes af Symbion, består af både en rådgivningsdel og en kapitaldel, som er udviklet i samarbejde med Vækstfonden. Endvidere er Vækstforum Hovedstaden i samarbejde med en bred kreds af interessenter ved at afdække potentiale og muligheder for at etablere en regional kapitalfond i hovedstadsregionen, hvor der indgår EU's strukturfondsmidler.

Regeringen har nedsat et udvalg for "Fremtidens marked for risikovillig kapital", der skal se på mulighederne for at tiltrække kapital i de kommende år. Regeringen vil drøfte situationen på markedet for risikovillig kapital med partierne bag globaliseringsaftalen i efteråret. I forlængelse heraf vil regeringen og Vækstforum Hovedstaden se på situationen for risikovillig kapital i hovedstadsregionen, herunder for nye, små innovative virksomheder.

10. Supplerende strukturfondsfinansieret indsats til rådgivning og kapital til unge innovative virksomheder

Regeringen har afsat i alt 30 mio. kr. til medfinansiering af strukturfondsfinansierede regionale projekter, der har til formål at støtte kvalificerede opstartsvirksomheder og/eller unge innovative virksomheder (SMV) i et sammenhængende forløb, der kombinerer rådgivning og kapital.

11. Sammenhængende rådgivningssystem

En række aktører bidrager til det offentlige rådgivningssystem - fx lokale erhvervsrådgivningsenheder, væksthuse, Godkendte Teknologiske Serviceinstitutter, Danmarks Eksportråd, Dansk Design Center og Patent- og Varemærkestyrelsen.

Parterne er enige om at skabe et mere sammenhængende rådgivningssystem for nye og mindre virksomheder med vækstpotentiale.

Med etableringen af de regionale væksthuse er adgangen til kvalificeret rådgivning styrket. Bl.a. via ambassadørordninger og kompetenceudvikling af væksthuses medarbejdere i samarbejde med en række styrelser og ministerier.

Regeringen har nedsat en tværministeriel arbejdsgruppe, der bl.a. har til opgave at udarbejde et forslag for samspillet mellem aktører i rådgivningssystemet, der skal sigte mod, at de forskellige dele af rådgivningssystemet bliver mere sammenhængende for iværksættere og virksomheder. Parterne vil i fællesskab udmønte relevante indsatser i forlængelse af regeringens udspil, særligt tiltag der kan bidrage til kvaliteten og sammenhængen mellem det nationale, regionale og lokale niveau i det offentlige rådgivningssystem.

12. Uddannelse i iværksætteri, innovation og entreprenørskab

Parterne er enige om at styrke samarbejdet om iværksætteri og idéudvikling i uddannelserne og således bidrage til, at Region Hovedstaden fastholder det høje niveau for antallet af nystartede virksomheder og for resten af regionerne, at der etableres flere nye virksomheder.

Regeringen vil skabe en samlet offentlig strategi for uddannelse i iværksætteri, innovation og entreprenørskab i hele uddannelsessystemet, med fokus på ungdomsuddannelser og videregående uddannelser.

I den forbindelse vil man søge at skabe en organisering, der samler den understøttende indsats inden for uddannelse i iværksætteri.

Vækstforum Hovedstaden lægger vægt på, at den nye organisering bl.a. vil få til opgave at sikre en international og tværnational dimension i arbejdet med at fremme uddannelse i entreprenørskab, fx i form af tværnationalt samarbejde med vores nabolande, fx Sverige i Øresundsregionen.

Vækstforum er positivt indstillet overfor at støtte op om en ny organisering, der også varetager den internationale dimension og Øresundsdimensionen. Vækstforum Hovedstaden støtter allerede Øresund Entrepreneurship Academy i tilknytning til Øresundsuniversitetet samt iværksætterhuse på Niels Brock og på Københavns Universitets naturvidenskabelige fakultet (Katapult). Desuden har Vækstforum Hovedstaden i sin handlingsplan for 2009-2010 prioriteret større satsninger, hvor de centrale aktører i hovedstadsregionen vil koordinere en samlet indsats rettet mod universitetsstuderende.

Innovation

13. Virksomhedsrettet innovationsstrategi

Parterne har sat som mål, at andelen af innovative virksomheder skal øges, at midler til innovation skal udgøre en stigende andel af regionens BNP og at flere virksomheder udvikler nye produkter og serviceydelser.

Regeringen vil i 2009 udarbejde en virksomhedsrettet innovationsstrategi med henblik på at sikre, at virksomhederne har gode rammevilkår for deres innovationsaktiviteter. Vækstforaene vil blive inddraget i udmøntningen af strategien i relevant omfang.

14. European Spallation Source (ESS)

Partnerne vil fortsat afdække, hvordan man lokalt og nationalt kan medvirke til at forskningsfaciliteten European Spallation Source (ESS) (neutronspreddning) eventuelt kan placeres i Lund, Sverige.

Regeringen har tilkendegivet, at Danmark ønsker at deltage i ESS i Lund som medvært og Videnskabsministeriet har fået mandat til at afslutte forhandlingerne med den svenske regering om dansk medværtsskab. Danmark deltager i de europæiske drøftelser om lokalisering og etablering af ESS, som skal lede frem til en fælles europæisk aftale om betingelserne for etablering og driften af ESS. Drøftelserne forventes at løbe frem til sommeren 2009.

Det foreløbige udkast til principaftale mellem Danmark og Sverige om eventuelt dansk medværtsskab, indebærer bl.a. at ESS etableres som et Øresundsprojekt med Danmark som co-site. Det vil bl.a. betyde, at der etableres et data- og softwarecenter i tilknytning til et eksisterende viden- og forskningsmiljø i hovedstadsområdet.

15. Klyngeudvikling

Danmarks Vækstråd har til regeringen og de regionale vækstfora i maj 2008 påpeget, at Rådet ser et potentiale i et styrket tværregionalt samarbejde om fælles udfordringer på tværs af vækstfora. På den baggrund støttede Danmarks Vækstråd i 2008 via den konkurrenceudsatte pulje en række projekter, der kunne forbedre rammevilkårene for udvikling af klyngerelationer. Som led i udmøntningen af den konkurrenceudsatte pulje har Danmarks Vækstråd valgt at støtte udviklingen af projektet "RegX". RegX kan på nationalt plan fremme klyngeudvikling og open-innovation samarbejde på tværs af klynger og regioner. RegX forventes at stille viden til rådighed og yde tilbud om kompetenceopbygning, forsknings- og udviklingsaktiviteter, erfaringsopsamling og videnspredning.

Som led i det fortsatte arbejde med at styrke grundlaget for arbejdet med styrkepositioner og klynger vil parterne blandt andet styrke samarbejdet mellem relevante regionale projekter, der arbejder med klyngeudvikling, måling mv.

Rådet for Teknologi og Innovation under Videnskabsministeriet vil samarbejde med vækstfora om at sikre relevant koordinering og videndeling mellem RegX og de nationale innovationsnetværk, herunder fx indgå i styregruppen for RegX.

Vækstforum Hovedstaden har og vil også fremover udarbejde større klyngeanalyser bl.a.: Rammebetingelser i internationalt førende biotekregioner; Internationalt Benchmarkingsamarbejde med Stockholm og Helsinki.

16. Innovation og internationalisering

Parterne er fortsat enige om betydningen af at videreudvikle det eksisterende samarbejde om innovation.

For mange virksomheder kan det være en fordel at have adgang til internationale kilder til innovation og førende udenlandsk teknologi, viden og netværk. Danmarks Eksportråd vil derfor invitere de regionale vækstfora/Væksthusene til at indgå i en styrket dialog med de danske innovationscentre i Shanghai, München og Silicon Valley med henblik på øget samarbejde.

Forskning og videnspredning

17. Teknologioverførsel

I rapporten om hovedstadsregionens konkurrenceevne fra OECD peges på, at innovationskapaciteten i hovedstadsregionen er gennemsnitlig sammenlignet med andre metropoler. I rapporten anbefales en styrket indsats og et tættere samarbejde mellem videninstitutioner, virksomheder og universitetshospitaler om videnspredning, teknologioverførsel og adgang til kapital.

Parterne er fortsat enige om betydningen af at styrke samarbejdet om videnspredning mellem universiteter, universitetshospitaler og det regionale erhvervsliv samt drøfte, hvordan der skabes de bedst mulige rammer herfor.

Således er Region Hovedstaden i forbindelse med Rådet for Teknologi og Innovations kommende strategi for styrket kommercialisering blevet inddraget som høringspart.

Rådet for Teknologi og Innovation har tildelt det nationale netværk for teknologioverførsel en rammebevilling, der gør det muligt for parterne i Hovedstaden at spille ind med forslag til konkrete aktiviteter vedrørende teknologioverførsel.

18. Bedre karrieremuligheder indenfor sundhedsforskningen

Parterne er fortsat enige om betydningen af gode og attraktive forhold for forskere. Vækstforum Hovedstaden vurderer, at mere fleksible ansættelsesstrukturer på universiteter og hospitaler kan give plads til karriereudvikling, således at flere yngre forskere fastholdes inden for sundhedsforskningen.

Regeringen ser positivt på at indgå i et samarbejde om samspillet mellem henholdsvis den regionale stillingsstruktur og stillingsstrukturen for videnskabeligt personale ved universiteter. Samarbejdet kan fx tages op i det "Nationale Samarbejdsforum for Sund-

hedsforskning". Forummet skal blandt andet beskæftige sig med arbejdsmarkedet for sundhedsforskere, herunder skabe mere synlige karriereveje.

Markedsføring af Danmark – tiltrækning af investeringer og turisme

19. Oplevelsesøkonomi

Regeringen og de regionale vækstfora er enige om, at der er behov for at samarbejde om at realisere de erhvervsmæssige potentialer i kultur- og oplevelsesøkonomien.

Parterne vil arbejde for at sikre en god regional forankring af arbejdet i det kommende Center for Kultur- og Oplevelsesøkonomi. Derudover vil både regeringen og de regionale vækstfora støtte op om arbejdet i de fire oplevelseszoner og samarbejde for at sikre en god regional forankring af arbejdet.

Vækstforum Hovedstaden har medvirket i udviklingen af og bidraget med medfinansiering til to af oplevelseszonerne: modezonen og computerspilzonen.

20. Turisme

Regeringen og de regionale vækstfora er enige om at samarbejde om at skabe øget værditilvækst i turismen.

VisitDenmark har i tæt dialog med alle turismens interessenter udarbejdet en fælles strategi for dansk turisme frem mod 2015, som samler de lokale, regionale og private parter i turismen. Regeringen bakker op om den fælles strategi "Vores Rejse".

De regionale vækstfora og regeringen er enige om at indgå i dialog om, hvordan den fælles strategi bedst muligt implementeres såvel nationalt som regionalt. De regionale vækstfora vil således lade den fælles strategi afspejle i de regionale erhvervsudviklingsstrategier / handlingsplaner. For så vidt angår implementeringen af erhvervspartner-skaber vil vækstforaene igennem de regionale turismefremmeselskaber bidrage i forhold til de indsatser, som matcher turismeudviklings- og markedsføringsbehovene i den enkelte region.

Regeringen vil desuden invitere de regionale vækstfora til at bidrage til regeringens arbejde med at sikre den bedst mulige fremtidige organisering af den danske turismeindsats.

21. Prioritering af fremtidige events

Regeringen og Vækstforum Hovedstaden har i partnerskabsaftalen 2007 sat som mål, at der skal tiltrækkes store internationale sports- og kulturbegivenheder til Danmark. I OECD-rapporten om hovedstadsregionens konkurrenceevne peges på, at regionen har en haltende attraktionsværdi.

Parterne er enige om fortsat at arbejde for, at der tiltrækkes store events til Danmark med henblik på branding af Danmark. Region Hovedstaden og regeringen vil derfor fortsætte dialogen om, hvordan arbejdet med at tiltrække fremtidige events til Danmark gennemføres bedst muligt.

Grøn vækst

22. Regional implementering af Erhvervsklimastrategi

Regeringen og de regionale vækstfora er enige om at fremme et godt samspil og samarbejde mellem den nationale og regionale indsats for fremme af vedvarende energi.

Parterne er enige om at indgå i dialog om, hvorledes initiativer i regeringens kommende Erhvervsklimastrategi bedst muligt forankres regionalt. Regeringens Erhvervsklimastrategi skal sikre de bedst mulige betingelser for, at dansk erhvervsliv kan udnytte det globale behov for at forebygge og tilpasse sig klimaforandringerne.

Vækstforum Hovedstaden har i sin handlingsplan 2009-2010 prioriteret to projekter: Copenhagen Clean Tech Cluster i samarbejde med Vækstforum Sjælland og Energirigtig renovering (videncentre – på Vestegnen sammen med kommunerne).

23. Fokus på regional grøn vækst

Udviklingen af Danmark til en grøn vækstøkonomi skal forankres bredt i det danske samfund. Regeringen ønsker en udvikling, hvor alle områder i Danmark bidrager aktivt til omstillingen af det danske samfund til grøn vækst og får del i de nye udviklingsmuligheder. Regeringen vil derfor fremlægge et regionalpolitisk udspil om et Danmark i balance og invitere de regionale vækstfora til at bidrage til udviklingen og forankringen af relevante tiltag.

Som led i udmøntningen af "Grøn vækst" vil repræsentanter fra vækstfora blive inviteret til at deltage i innovationspartnerskaber i forbindelse med oprettelsen af GUDP (Grønt Udviklings- og Demonstrations Program).

Øresund og det internationale udsyn

24. Det grænseoverskridende samarbejde

Det grænseoverskridende samarbejde er styrket finansielt i perioden 2007-13. Fra 2007-2013 har EU via strukturfondene stillet ca. 104 mio. kr. årligt til rådighed til grænseoverskridende og tværnationale samarbejde, hvilket er en betydelig forøgelse i forhold til perioden 2000-2006. De regionale vækstfora indgår i de tværnationale styringskomiteer og indstiller om eventuel medfinansiering af de regionale udviklingsmidler.

OECD-rapporten om hovedstadsregionens konkurrence peger på, at der er et uudnyttet potentiale i Øresundsregionen. Parterne er enige om, at der fortsat skal være et stærkt samarbejde i forhold til naboregioner. Regeringen står fortsat til rådighed for at drøfte de løbende muligheder, der er i de enkelte grænseoverskridende samarbejder.

25. Øresunddirekt

Økonomi- og erhvervsministeriet og Beskæftigelsesministeriet yder i 2009 sammen med Region Hovedstaden og Region Skåne tilskud til Øresunddirekt. Parterne vil i 2009 gennemføre en evaluering af indsatsen i Øresunddirekt med henblik på afklaring af den fremtidige organisering og finansiering – evt. sammen med den svenske del af Øresunddirekt. Evalueringen gennemføres tidsnok inden udløbet af den nuværende finansiering.

Status for fremdriften i implementeringen af partnerskabsaftalen om vækst og erhvervsudvikling fra 2007 og tillægsaftalen fra 2008

Initiativer (Initiativer fra tillægsaftale 2008 er markeret med "T".)	Status på aktiviteter
Tema 1. Uddannelse og arbejdskraftudbud	
1. De erhvervsrettede ungdomsuddannelser styrkes	Der er iværksat 3 initiativer for de erhvervsrettede uddannelser på SoSu-området, indenfor iværksætter, innovation og inkubation samt et initiativ, der skal styrke og udvikle uddannelse indenfor detailbranchen.
2. Omfanget af erhvervsrettede uddannelses-tilbud øges	Der er iværksat initiativer for ordblinde og et særligt initiativ "nye pigeorienterede erhvervsuddannelser".
3. Flere unge med indvandrerbaggrund fuldfører en påbegyndt erhvervsuddannelse	Der er iværksat 3 projekter: "Lige muligheder for alle", der skal give flere tosprogede og uddannelsesfremmede mulighed for at gennemføre en ungdomsuddannelse, "VOF - Videncenter om frafald", der skal sikre etablering af et virtuelt videncenter om frafald og "Fastholdelseskarakavanen", som skal bidrage til, at alle unge, uanset etnisk baggrund, får lige muligheder i det danske uddannelsessystem og på arbejdsmarkedet.
4. Indsats for flere praktikpladser	Der arbejdes fortsat med indsatsen for at fastholde tosprogede unge i uddannelse og praktik inden for SoSu-området.
5. Styrkelse af undervisnings- og videncenter inden for de videregående uddannelser	Der er iværksat 3 projekter, herunder "ATU - Akademiet for Talentfulde Unge", der har til formål at udvikle et forløb for talentfulde unge på gymnasiale uddannelser og "KULT - kunst og kultur", et samarbejde, mellem gymnasier, videregående uddannelsesinstitutioner, virksomheder m.fl., med fokus på oplevelsesøkonomi og innovative kompetencer i gymnasierne.
6. Samarbejde om den regionale udmøntning af nationale uddannelsesindsatser	Undervisningsministeriet har i 2008 medvirket til udmøntningen af en selvstændig hovedmålsætning om uddannelse til flere i samtlige udviklingskontrakter for professionshøjskolerne i 2008.
7. Efter- og videreuddannelses-tilbud til personer, som mangler grundlæggende færdigheder, eller som har behov for opkvalificering	Initiativet er et indsatsområde i den regionale udviklingsplan og er ved at blive udmøntet i en handlingsplan. Endvidere er projektet "Styrkelse af samarbejde mellem uddannelsesinstitutioner og SMV'er" igangsat.
8. Samarbejde om erhvervs-, beskæftigelses- og uddannelsespolitikken.	Der er indgået samarbejdsaftale mellem vækstforumsekretariatene, beskæftigelsesregionerne, Arbejdsmarkedsstyrelsen og Erhvervs- og Byggestyrelsen om udvikling af en fælles model til overvågning af det regionale arbejdsmarked.
9. Kompetenceregnskab for hele Øresundsregionen	Initiativet er igangsat. Formålet er at udvikle et anvendeligt værktøj til at synliggøre forholdet mellem de kompetencer der efterspørges, og de kompetencer, der findes i henholdsvis vækstsektorer og sektorer i ubalance. Kompetenceregnskabet skal endvidere bidrage til et bedre grundlag for mere fremadrettede beslutninger i den regionale erhvervs-, beskæftigelses- og uddannelsespolitik.
10. Matematik, natur og teknologi i verdensklasse	Et projekt er igangsat i regi af Danske Science Gymnasier. Derudover er projektet "Bioteknologi i gymnasiet" iværksat på 25 gymnasier i regionen i samarbejde med videregående uddannelser og virksomheder. Projektet "Lokale Naturkræfter" er igangsat med Momentum og Dansk Naturvidenskabsformidling.
11. Øge arbejdskraftudbuddet	Indsatsområdet består af seks delprojekter. Projektet "Fastholdelse af udenlandske studenter" er igangsat og gennemføres med et bredt partnerskab.
12. Samarbejde om rekruttering af udenlandsk	Se initiativer nedenfor.

arbejdskraft	
13. Samarbejde om rekruttering og fastholdelse af udenlandsk arbejdskraft (T)	Projekt vedr. rekruttering og fastholdelse af udenlandske sygeplejersker og læger til Region Hovedstadens hospitaler er under udvikling. Regeringen har etableret 3 enheder for international rekruttering.
Tema 2. Bedre vækstvilkår for nye og mindre virksomheder	
14. Styrket kvalitets- og kompetenceløft i rådgivningsindsatsen	Fortsat dialog med Væksthus om kvalificering af arbejdet for vækstiværksættere. Væksthuset er etableret som knudepunkt for en styrket rådgivningsindsats, og der indgås resultatkontrakt for 2009 mellem staten og væksthuset. Global Entrepreneurship Week gentages i 2009.
15. Specialiserede rådgivningstilbud	Der er afholdt en række uddannelsesforløb for medarbejdere i Væksthuset. Der er etableret en Early Warning ordning i væksthuset med adgang til rådgivning for kriseramte virksomheder. DDC og væksthuse ne fortsætter samarbejdet om design.
16. Styrket adgang til kapital	Vækstfonden har udliciteret arbejdet om proof of business/adgang til tidlig forretningsudvikling via væksthuse ne til Connect. Der er indgået en samarbejdsaftale mellem Vækstfonden og væksthuset om finansieringsrådgivning i væksthuset.
17. IT-vækstmiljø i verdensklasse	Projektet "CIBIT Accelerator" (Copenhagen International Business Information Technology Hub) er under etablering.
18. Øresund Entrepreneurship Academy (ØEA)	ØEA opretter kurser i entrepreneurship for studerende på de 12 Øresundsuniversiteter. VF-sekretariatet er repræsenteret i ØEA's bestyrelse.
19. Specialiserede rådgivningstilbud (T)	IT-Væksthuset har skrevet kontrakt med forsknings- og innovationsstyrelsen om drift af IKT-vækstmiljø. Projekt "Spin-off - fremtidens Vækstkilde" er iværksat. Der er indgået aftale ml. væksthuse ne og miljøstyrelsen om en ambassadørordning.
20. Uddannelse i Iværksætteri (T)	2 projekter er igangsat: "Katapult", der har til formål at styrke rådgivning og iværksætteruddannelse på KU og "Videncenter om iværksætteri, innovation og inkubation" er iværksat på Niels Brock. Staten arbejder på en struktur for uddannelsen, og Vækstforum inviteres til at deltage.
Tema 3. Innovation	
21. Knudepunkt for mobil og trådløs kommunikation	Projektet "Knudepunkt for Mobil og Trådløs Kommunikation" er igangsat med deltagelse af universiteter fra andre regioner.
22. Brugerdreven innovation	"Center for Sundhedsinnovation" etableres i et samarbejde mellem 12 hospitaler i en fælles organisation.
23. Copenhagen Innovation Center	"Innovationcenter Copenhagen ICPH" er etableret i Væksthus Hovedstaden med tilskud fra program for brugerdreven innovation.
24. Deltagelse i internationale forsknings- og teknologi-udviklingsprogrammer	Region Hovedstaden, KU og DTU har etableret et fælles EU-kontor i Bruxelles for at tiltrække flere eksterne forskningsmidler.
25. Vækstforum som samarbejdspart	Rundbordsamtaler med RTI og VF formandskaber er afholdt. RTI og VF vil skabe overblik over statslige og regionale innovationssystem.
26. Ny viden til byggefagene	Projektet "Ny viden til byggefagene om digital standardisering og IKT" er igangsat.
27. Klynger (T)	Nyt initiativkatalog i erhvervsudviklingsstrategien prioriterer initiativforslag om klynger inden for Finans IT, elektronik og Cleantech. Der er udnævnt en oplevelseszone, modezonen, som skal samle hele modebranchen i Danmark.
28. Arbejdskraftbesparende teknologier (T)	Der er afholdt møder med deltagelse fra OPS-rejseholdet fra EBST.

29. Virksomhedsrettet innovationspolitik (T)	Der er afholdt møde om den virksomhedsrettede innovationsstrategi og indgået strategisk samarbejdsaftale med RTI.
Tema 4. Videnspredning	
30. Styrket videnspredning mellem universiteter og erhvervsliv	Anvendelse af ErhvervsPhD-ordningen, praktikophold og regionale videnpiloter.
31. Mere forskning på hospitaler og universiteter	Fortsat samarbejde mellem Region Hovedstaden, KU og DTU.
32. En samlet indgang til innovationssystemet	VF arbejder for Væksthuset som indgangen til nationalt viden- og innovationsmiljø.
33. Forskning på hospitaler og universiteter (T)	Opfølgning på analyse vedr. Bio-sundhedsklyngen i Region Hovedstaden.
Tema 5. Markedsføring af Danmark – tiltrækning af investeringer og turisme	
34. Markedsføring af Region Hovedstaden	Vækstforum har igangsat initiativer i regi af WoCo og Copenhagen Capacity: "Innovation i Region Hovedstadens turismeindsats" og "Copenhagen Redefined"
35. Kultur- og oplevelsesøkonomi	Der er iværksat flere projekter indenfor området bl.a. "Fashion Accelerator", "Copenhagen Film Mentor" og "Copenhagen Entertainment".
36. Indsats for internationale videnskabelige kongresser til Region Hovedstaden	Wonderful Copenhagen har fået midler fra Fonden til Markedsføring af Danmark til projektet "MeetDenmark" til at gennemføre indsatsen i samarbejde med øvrige danske kongresbyer.
37. Arkitektur & Design	Der arbejdes ikke videre med initiativet.
38. Region Hovedstaden – Nordeuropas center for store begivenheder	VF vedtog i 2008 en eventstrategi: Begivenhedsstrategien indeholder 14 konkrete indsatsområder.
39. Attraktiv international vidensservice region	Initiativet er gennemført.
40. Turisme, markedsføring og branding af Hovedstadsregionen (T)	Samarbejdsaftale er indgået mellem VisitDenmark og Wonderful Copenhagen. Der er nedsat en styregruppe til forundersøgelse af EXPO i København.
Tema 6. Energi	
41. Samarbejde om fremme af miljø- og energiteknologi. Energiteknologisk Udviklings- og Demonstrationsprogram	Gennemførelse af projekt "Eco-Innovation". EUDP deltager efter behov i dialog med vækstfora om mulige initiativer.
42. COP15 (T)	Deltagelse i fire nationale initiativer: EnergyMap, Energy-Tours, KlimaDM og Erhvervskalenderen på Klimakonsortiets hjemmeside.
43. Energi (T)	Regional deltagelse i statslige initiativer vedrørende energibesparelse i regionernes bygninger og energibyer.
Tema 7. Øresund og det internationale udsyn	
44. Udvikle og styrke Øresund Science region	Initiativet er igangsat, jf. initiativ 47. "Øresundsorganisationerne"
45. International benchmark af Region Hovedstaden	Metropol-analyse: Benchmark i samarbejde med regionerne i Stockholm, Helsinki, Hamborg og FORA (EBST). Der arbejdes med en nedskalaret udgave af projektet.
46. Informationsformidling af Øresund Direkt	Initiativet er igangsat.
47. Øresundsorganisationerne (T)	Ny struktur og vedtægter for Øresund Science Region (ØSR) er godkendt. Der er indgået samarbejdsaftale og resultatkontrakt for 2008/9 mellem Øresundskomiteen, ØEM, BM, Region Skåne og Region Hovedstaden. Der skal i 2009 gennemføres en evaluering af organisatio-

	nens virke.
8. Virksomhedernes samfundsansvar	
48. Virksomhedernes samfundsansvar CSR (T)	CSR vil indgå i arbejdet med den næste erhvervsudviklingsstrategi. Væksthusenes medarbejdere opkvalificeres af E&S til at formidle CSR til de virksomheder, de vejleder.

TILLÆG TIL

REGIONAL PARTNERSKABSÅFТАLE OM VÆKST OG ERHVERVSUDVIKLING MELLEM REGERINGEN OG VÆKSTFORUM FOR REGION NORDJYLLAND

17. JUNI 2009

Indledning

Verdensøkonomien befinder sig midt i et alvorligt tilbageslag. Det påvirker også Danmark og har medført faldende eksport, aftagende vækst og stigende ledighed i hele landet. Det er væsentligt, at Danmark så hurtigt som muligt kommer tilbage i vækstsporet, og at ledigheden dermed ikke bider sig fast.

Regeringen har taget en række initiativer for at imødegå den aktuelle økonomiske afmatning, blandt andet med bankpakken og kreditpakken, der giver mulighed for statslige kapitalindskud i penge- og realkreditinstitutterne, eksportordninger og aftalen om Forårspakke 2.0, som indeholder lavere skat på arbejde, muligheden for udbetaling af opsparede SP-midler, fremrykning af investeringer og pulje til renoverings- og bygningsarbejde.

For at afbøde krisens virkninger på kortere sigt har Vækstforum vedtaget en samlet regional vækstpakke, der indeholder følgende elementer:

- Styrket adgang til rådgivning for mindre virksomheder som ønsker at komme ind på nye markeder
- Særligt udviklingsprogram for byggeriets virksomheder, som er særligt udsatte i den aktuelle situation
- Større kompetenceudviklingsprogram for kortuddannede i samarbejde med regionens erhvervsskoler og VUC-centre
- Etablering af en regional lånefond for iværksættere og mindre virksomheder med vækstambitioner i samarbejde med penge- og finansieringsinstitutter i regionen

Desuden forbereder Vækstforum i samarbejde med Region Midtjylland og Region Syddanmark en tværregional kapitalfond, som skal stille ansvarlig indskudskapital til rådighed for nye vækstvirksomheder.

Vækstforum Nordjylland, Beskæftigelsesrådet for Nordjylland, beskæftigelsesministeren og økonomi- og erhvervsministeren har drøftet erhvervs- og beskæftigelsesudviklingen i regionen og mulighederne for at styrke samarbejdet for at imødekomme udfordringerne i den aktuelle økonomiske situation og skabe afsæt for fornyet vækst i regionen.

Parterne drøftede blandt andet:

- En tidlig og aktiv indsats for unge, ikke mindst unge som er kommet i klemme under den nuværende krise.
- En tidlig og aktiv indsats for ufaglærte ledige og ledige med forældet uddannelse, som er blevet ramt af det konjunkturrelle tilbageslag
- Mulighederne for at styrke nye og mindre virksomheders adgang til risikovillig kapital

- Fremme af teknologiske løsninger inden for blandt andet velfærdsteknologi, klima, transport og energi
- Betydningen af de planlægningsmæssige rammer for udviklingen af turisme og grøn vækst i yderområder og landdistrikter.

Regeringen og Vækstforum for Region Nordjylland er på den baggrund enige om nedenstående tillæg til partnerskabsaftalen om vækst og erhvervsudvikling fra 2007, der indgås inden for eksisterende økonomiske rammer. Parterne er enige om at mødes for at drøfte fremdriften inden for aftaleområderne og vurdere behovet for nye initiativer, der kan indgå i en ny partnerskabsaftale fra 2010.

Uddannelse og arbejdskraftudbud

1. Styrket samarbejde på uddannelsesområdet

Regeringen og vækstforum har i partnerskabsaftalen fra 2007 sat som mål, at flere unge skal have en ungdomsuddannelse og en videregående uddannelse.

I forlængelse heraf har regeringen og de regionale vækstfora gennemført en række tiltag i regi af partnerskabsaftalerne. Både hver for sig og i fællesskab.

For at styrke effekten af tiltagene vil Undervisningsministeriet etablere et dialogforum, der blandt andet skal fremme et tættere og et kontinuerligt samarbejde mellem de relevante uddannelsesaktører, herunder de regionale.

Dialogforummet mødes flere gange årligt og vil bestå af uddannelsesinstitutionernes lederforeninger og en repræsentant fra hhv. Kommunernes Landsforening og Danske Regioner. De regionale vækstfora vil blive inviteret til at deltage i relevante møder. Dialogforummet skal blandt andet inden for forsøgs- og udviklingsprojektområdet fremme opdateret viden om de enkelte uddannelsessektorer og styrke en mere tværgående indsats.

2. Særlig indsats for unge, herunder praktikpladser

Vækstforum Nordjylland vil, sammen med de relevante partnere på området, tage initiativ til en større indsats med henblik på at sikre unge en relevant uddannelse. Indsatsen skal sigte på at få flere unge til at tage en kompetencegivende uddannelse, dels ved at øge optaget på ungdomsuddannelserne, dels ved at mindske frafaldet.

For at bidrage til at flere unge gennemfører en ungdomsuddannelse, vil parterne fortsat bidrage til at øge antallet af praktikpladser og fremme kvaliteten i praktikforløbene.

Regeringen har sammen med Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre i lyset af den aktuelle økonomiske situation indgået en aftale om en praktikpladspakke, der sigter mod at fremme indgåelsen af nye praktikpladsaftaler. Pakken indebærer bl.a. en ændring af den nuværende præmieringsordning for oprettelse af ekstra praktikpladser samt en omlægning af tilskuddet til det praktikpladsopsøgende arbejde med henblik på at målrette disse ordninger til den nuværende konjunktur- og praktikpladssituation i forlængelse heraf og som en nødløsning på kort sigt drøfter undervisningsministeren og arbejdsmarkedets parter endvidere mulighederne for øget anvendelse af skolepraktik.

Vækstforum vil aktivt arbejde for, at der tilvejebringes praktikpladser og ansættes flere erhvervsuddannelseselever og egu-elever inden for det offentlige område og i de private virksomheder. På det mere konkrete plan ønsker Vækstforum Nordjylland at der iværksættes en fleksibel praktikpladsordning organiseret i eget regi, hvor virksomheder og erhvervsskoler i samarbejde kan tilbyde skolepraktik til de elever, som ikke umiddelbart kan opnå en ordinær praktikplads.

Regeringen er åben for at indgå i en dialog med Vækstforum Nordjylland om, hvordan denne indsats kan koordineres og fremmes indenfor de eksisterende rammer.

3. Tidlig og aktiv indsats for ledige

Parterne er enige om, at der er behov for en tidlig og aktiv indsats for ledige. For unge er målet med den tidlige indsats en ordinær uddannelse.

Regeringen har iværksat flere initiativer, som understøtter en tidlig og aktiv indsats, herunder målrettede uddannelses tilbud:

- Øget fokus på den tidlige indsats i jobcentrene, herunder den virksomhedsrettede indsats.
- Ufaglærte voksne har fået ret til at komme i voksenlære med tilskud indenfor områder med gode eller rigtige gode beskæftigelsesmuligheder.
- Som led i et 3-årigt forsøg kan jobcentrene fremover give ledige uden en erhvervskompetencegivende uddannelse eller med en forældet uddannelse mulighed for at deltage i længerevarende uddannelsesforløb. Muligheden gælder for de ledige, som ikke umiddelbart kan formidles arbejde inden for deres faglige område. Uddannelsen skal være rettet mod beskæftigelse inden for områder, hvor der er gode eller rigtig gode beskæftigelsesmuligheder.
- For ledige unge uden uddannelse, som er under 30 år, er målet at komme i gang med en uddannelse på ordinære vilkår. Derfor fremrykkes tidspunktet for hvornår de unge skal aktiveres første gang til senest efter 3 måneders ledighed.
- Ungereglene forenkles hvilket sikrer, at sagsbehandlerne i jobcentret har fuld fokus på, at ledige unge kommer i gang med en kompetencegivende uddannelse eller hurtigt får et job. Derudover får jobcentermedarbejderen friere hænder i forhold til at kunne vælge fra paletten af redskaber til at aktivere de unge.

Ikke blot unge uden uddannelse og kortuddannede er ramt af den aktuelle konjunkturudvikling. Akademikere, bl.a. ansatte på IT-virksomheder og dimittender, rammes også af ledighed. Beskæftigelsesrådet og Vækstforum ser på den baggrund også samarbejds muligheder om en indsats rettet mod akademikere.

4. Hjælp til ledighedstruede

Parterne er enige om, at der er behov for en indsats overfor de mennesker som varsles afskediget.

Regeringen har iværksat flere initiativer, som udbygger og forbedrer varslingsindsatsen:

- Der er blevet etableret et nationalt varslingsberedskab, som sikrer at jobcentre og beskæftigelsesregioner sætter hurtigt og effektivt ind med hjælp til mennesker, der varsles afskediget. Hjælpen skal komme før, afskedigelsen bliver en realitet.
- Varslingstilbuddene er blevet udvidet til at gælde i flere varslings sager og varslingsmidlerne er blevet mere end fordoblet.

5. EU's globaliseringsfond som supplement til den eksisterende beskæftigelsesindsats

Region Nordjylland overvejer i tilfælde af en konkret situation, der opfylder EU's kriterier, i samarbejde med øvrige regioner, at tage initiativ til at søge midler fra EU's globaliseringsfond til aktiviteter, der supplerer den eksisterende beskæftigelsesindsats for at få de ledige ind på arbejdsmarkedet igen hurtigst muligt. Parterne er enige om i fællesskab at indlede en proces, der nærmere skal afdække mulighederne for at bruge fonden.

6. Nationalt center for undervisning i natur, teknik og sundhed

Parterne er enige om, at en af forudsætningerne for at sikre den fremtidige arbejdskraft er, at flere studerende vælger naturvidenskabelige fag på de videregående uddannelser.

Regeringen har taget initiativ til at etablere et nationalt center for undervisning i natur, teknik og sundhed. Centeret har til formål at styrke, forny og udvikle undervisningen i natur, teknik og sundhed samt relevante beslægtede fagområder i grundskolen, ungdomsuddannelserne og på relevante videregående uddannelser. Centeret skal fx understøtte netværksdannelse mellem undervisere og private virksomheder og yde støtte til udviklingsprojekter. Der lægges op til at centerbestyrelsen, der er ansvarlig for centerets organisering, skal etablere decentrale enheder.

Parterne vil i fællesskab medvirke til at understøtte den lokale forankring af det nyetablerede nationale center for undervisning i natur, teknik og sundhed.

7. Bedre udnyttelse af indvandreres kvalifikationer

Regeringen har udviklet en række værktøjer og støttemuligheder, som skal sikre integrationen af indvandrere på arbejdsmarkedet og bedre udnyttelse af indvandreres kvalifikationer.

De regionale aktører inviteres til at indgå i et samarbejde om at udbrede brugen af disse værktøjer.

En bred gruppe af nordjyske interessenter har udarbejdet et forslag til et flerårigt program for modtagelse og integration af udenlandsk arbejdskraft. Vækstforum Nordjylland har efterfølgende indstillet programmet til støtte under den konkurrenceudsatte pulje og ser programmet som et væsentligt bidrag til løsning af det langsigtede problem med mangel på arbejdskraft.

8. Erhvervsakademier og professionshøjskoler som omdrejningspunkt for erhvervsfremme i regionerne

Mange virksomheder efterspørger medarbejdere med kompetencer til at indgå i, gennemføre og lede innovationsprocesser. Særligt små og mellemstore virksomheder rekrutterer medarbejdere med disse kompetencer fra Undervisningsministeriets videregående uddannelsesinstitutioner.

Parterne er enige om at undersøge mulighederne for at fremme uddannelsesinstitutionernes samarbejde med det regionale erhvervsliv om uddannelse af medarbejdere med viden om fx brugerdreven innovation, innovationsledelse eller klimarelaterede spørgsmål.

Samarbejdet vil fx kunne bestå i udvikling af efter- og videreuddannelsestilbud, dialog om, hvordan innovation eller klima kan integreres i undervisningen fx ved at gennemføre konkrete udviklingsprojekter i virksomheder i forbindelse med undervisningen.

I samarbejde mellem Undervisningsministeriet, Økonomi- og Erhvervsministeriet og de regionale vækstfora kan der udvælges konkrete erhvervspolitiske satsningsområder, indenfor hvilke uddannelsesinstitutionerne skal opbygge særlig viden og uddannelsesmæssige kompetencer.

Det er vigtigt for parterne, at der koordineres med det erhvervsfremmearbejde, der allerede sker i regi af Aalborg Universitet og Væksthus Nordjylland, så sammenhængen i erhvervsfremmesystemet bevares.

Bedre vækstvilkår for nye og mindre virksomheder

9. Risikovillig kapital

Parterne er enige om fortsat at have fokus på at medvirke til, at virksomheder har adgang til risikovillig kapital og viden om relevante muligheder for finansiering.

Regeringen har med bank- og kreditpakken gennemført en række tiltag, der bidrager til, at der er et tilstrækkeligt kapitalgrundlag i den finansielle sektor. Det mindsker risikoen for, at ellers sunde virksomheder ikke kan få deres aktiviteter finansieret i kreditinstitutterne.

Regeringen har nedsat et udvalg for "Fremtidens marked for risikovillig kapital", der skal se på mulighederne for at tiltrække kapital i de kommende år. Udvalget skal som led heri komme med forslag til, hvorledes den risikovillige kapital i højere grad kan understøtte målsætningen om at skabe flere nye vækstvirksomheder. Regeringen vil drøfte situationen på markedet for risikovillig kapital med partierne bag globaliseringsaftalen i efteråret 2009.

Regeringen har afsat midler på Finansloven til at etablere en Iværksætterfond Vestdanmark. Etableringen er blevet forsinket i forhold til den oprindelige tidsplan på grund af mangel på privat finansiering.

Vækstforum Nordjylland forbereder aktuelt et større tiltag omkring styrkelse af virksomhedernes adgang til risikovillig kapital for herved at give et hurtigt og konkret svar på de problemer, som mange virksomheder oplever i forhold til finansiering af udviklingsprojekter. Vækstforums tiltag på området består dels af et regionalt initiativ, dels et tværregionalt initiativ i samarbejde med regeringen og de vstdanske regioner (se punkt

9). Vedrørende det regionale initiativ har Vækstforum truffet beslutning om følgende projekter:

- at etablere en regional lånefond som i samarbejde med regionens penge- og kreditinstitutioner skal hjælpe mindre virksomheder med vækstambitioner med finansiering af investerings- og udviklingsprojekter på lempelige vilkår
- at søge et samarbejde mellem Vækstfonden og Væksthus Nordjylland med henblik på at synliggøre og markedsføre Vækstfondens produkter bedre i regionen

Regeringen er indstillet på fortsat samarbejde med sekretariatene for vækstforum i form af rådgivning om konkrete problemstillinger, kommentarer til konsoliderede udkast til projekter og evt. deltagelse i afklarende møder i forbindelse med etablering af projekterne.

10. Iværksætterfond i Vestdanmark

Regeringen og Vækstforum for Region Nordjylland er enige om at undersøge mulighederne for at etablere en Iværksætterfond i Vestdanmark i samarbejde med Vækstforum for Region Midtjylland og Syddanmark. Iværksætterfonden skal styrke adgangen til risikovillig kapital til iværksættere i lyset af den aktuelle økonomiske situation.

Parterne vil i de kommende måneder arbejde på at finde en model for en Iværksætterfond i Vestdanmark

11. Supplerende strukturfondsfinansieret indsats til rådgivning og kapital til unge innovative virksomheder

Regeringen har afsat i alt 30 mio. kr. til medfinansiering af strukturfondsfinansierede regionale projekter, der har til formål at støtte kvalificerede opstartsvirksomheder og/eller unge innovative virksomheder (SMV) i et sammenhængende forløb, der kombinerer rådgivning og kapital.

12. Sammenhængende rådgivningssystem

En række aktører bidrager til det offentlige rådgivningssystem - fx lokale erhvervsserviceenheder, væksthuse, Godkendte Teknologiske Serviceinstitutter, Danmarks Eksportråd, Dansk Design Center og Patent- og Varemærkestyrelsen.

Parterne er enige om at skabe et mere sammenhængende rådgivningssystem for nye og mindre virksomheder med vækstpotentiale.

Med etableringen af de regionale væksthuse er adgangen til kvalificeret rådgivning styrket. Bl.a. via ambassadørordninger og kompetenceudvikling af væksthuses medarbejdere i samarbejde med en række styrelser og ministerier.

Regeringen har nedsat en tværministeriel arbejdsgruppe, der bl.a. har til opgave at udarbejde et forslag for samspillet mellem aktører i rådgivningssystemet, der skal sigte mod, at de forskellige dele af rådgivningssystemet bliver mere sammenhængende

for iværksættere og virksomheder. Parterne vil i fællesskab udmønte relevante indsatser i forlængelse af regeringens udspil, særligt tiltag der kan bidrage til kvaliteten og sammenhængen mellem det nationale, regionale og lokale niveau i det offentlige rådgivningssystem.

13. Uddannelse i iværksætteri, innovation og entreprenørskab

Parterne er enige om at styrke samarbejdet om iværksætteri og idéudvikling i uddannelserne og således bidrage til, at der i Region Nordjylland etableres flere nye virksomheder.

Regeringen vil skabe en samlet offentlig strategi for uddannelse i iværksætteri, innovation og entreprenørskab i hele uddannelsessystemet, med fokus på ungdomsuddannelser og videregående uddannelser.

I den forbindelse vil man søge at skabe en organisering, der kan samle aktørerne inden for uddannelse i iværksætteri.

Vækstforum er positivt indstillet overfor at støtte op om den nye organisering af indsatsen og vil bidrage til styrkelse af relevante aktiviteter på området, som bygger videre på de systemer og den erfaring der allerede findes på universitetet, erhvervsskolerne og Væksthuset. vedrørende uddannelse i iværksætteri, innovation og entreprenørskab.

Innovation

14. Virksomhedsrettet innovationsstrategi

Parterne har sat som mål, at andelen af innovative virksomheder skal øges, at midler til innovation skal udgøre en stigende andel af regionens BNP og at flere virksomheder udvikler nye produkter og serviceydelser.

Regeringen vil i 2009 udarbejde en virksomhedsrettet innovationsstrategi med henblik på at sikre, at virksomhederne har gode rammevilkår for deres innovationsaktiviteter. Vækstforaene vil blive inddraget i udmøntningen af strategien i relevant omfang. Som led i udarbejdelsen af strategien undersøges blandt andet om der er behov for at styrke rammerne for offentlig-privat innovation til gavn for kvalitet og effektivitet i de offentlige serviceydelser og for nye forretningsmuligheder i erhvervslivet.

15. Klima og velfærdsdrevet innovation

Vækstforum Nordjylland ønsker at fremme intelligent innovation drevet af hensynet til to af fremtidens store udfordringer - velfærd og klima. Det drejer sig specielt om:

- samspil mellem velfærdsteknologi, arbejdskraftsbesparelse og bedre service (flere varme hænder)

- brug af it-baserede systemer til energistyring og CO2-reduktion i byggeri, herunder fx sygehuse
- virksomhedsskabelse- og udvikling baseret på nye intelligente energi- og klimaløsninger
- intelligente trafiksystemer til fremme af trafikafvikling og dermed CO2-reduktion.

Regeringen og Vækstforum er enige om vigtigheden af forstærket innovation på de nævnte områder, og parterne vil fortsætte dialogen og samarbejdet mellem nordjyske interessenter på området på den ene side og statslige på den anden. Hvor det vurderes relevant, kan nordjyske erfaringer og kompetencer indgå i konkrete projekter på ITS-området.

16. Klyngeudvikling

Danmarks Vækstråd har til regeringen og de regionale vækstfora i maj 2008 påpeget, at Rådet ser et potentiale i et styrket tværregionalt samarbejde om fælles udfordringer på tværs af vækstfora. På den baggrund støttede Danmarks Vækstråd i 2008 via den konkurrenceudsatte pulje en række projekter, der kunne forbedre rammevilkårene for udvikling af klyngerelationer. Som led i udmøntningen af den konkurrenceudsatte pulje har Danmarks Vækstråd valgt at støtte udviklingen af projektet "RegX". RegX vil på nationalt plan fremme klyngeudvikling og open-innovation samarbejde på tværs af klynger og regioner. RegX forventes at stille viden på verdensklasseniveau til rådighed og yde tilbud om kompetenceopbygning, forsknings- og udviklingsaktiviteter, erfaringsopsamling og vidensspredning.

Som led i det fortsatte arbejde med at styrke grundlaget for arbejdet med styrkepositioner og klynger vil parterne blandt andet styrke samarbejdet mellem relevante regionale projekter, der arbejder med klyngeudvikling, måling mv.

Rådet for Teknologi og Innovation under Videnskabsministeriet vil samarbejde med vækstfora om at sikre relevant koordinering og videndeling mellem RegX og de nationale innovationsnetværk, herunder fx indgå i styregruppen for RegX.

I Nordjylland vil der således ske en aktiv inddragelse af relevante institutioner og miljøer i udviklingen af RegX, både indholdsmæssigt og styringsmæssigt, med udgangspunkt i, at Vækstforum har støttet etableringen af Center for Regional Udvikling på Aalborg Universitet, som bl.a. beskæftiger sig med klyngeudvikling.

17. Virksomhedernes globaliseringsstrategier

Vækstforum Nordjylland undersøger mulighederne for at styrke virksomhedernes afsætning til eksportmarkeder, som i mindre grad er påvirket af den globale afmatning. Konkret sættes fokus på at virksomhederne fx kan udvikle en langsigtet globaliseringsstrategi, opbygge viden, gennemføre markedsanalyser og øge afsætningen på nye markeder.

Danmarks Eksportråd (DE) vil bistå Nordjylland med denne indsats. En konkret mulighed er at indstationere en medarbejder fra DE i Væksthuset, der kan være bindeled mel-

lem DE's udeorganisation og virksomhederne i regionen. Medarbejderen kan desuden rådgive om markedsmuligheder i lyset af finanskrisen (herunder andre landes vækstpakker), tilskudsmuligheder (eksportstart bl.a.), innovationssamarbejder m.v. En sådan ordning kan etableres med afsæt i de gode erfaringer fra et lignende tiltag i Midtjylland.

18. Innovation og internationalisering

Parterne er fortsat enige om betydningen af at videreudvikle det eksisterende samarbejde om innovation.

For mange virksomheder kan det være en fordel at have adgang til internationale kilder til innovation og førende udenlandsk teknologi, viden og netværk. Danmarks Eksportråd vil derfor invitere de regionale vækstfora/Væksthusene til at indgå i en styrket dialog med de danske innovationscentre i Shanghai, München og Silicon Valley med henblik på øget samarbejde.

Markedsføring af Danmark – tiltrækning af investeringer og turisme

19. Videreførelse af Vestdansk Investeringsfremme

Regeringen og vækstforum har i partnerskabsaftalen i 2007 sat som mål, at der skal tiltrækkes/fastholdes flere videntunge arbejdspladser i Danmark.

Parterne er enige om vigtigheden af at fortsætte samarbejdet i Foreningen Vestdansk Investeringsfremme mellem Invest in Denmark og de vestdanske regioner om at tiltrække udenlandske virksomheder og kapital efter 2009.

Parterne er enige om, at de senest 1. november 2009 træffer beslutning om den videre finansiering af hensyn til de medarbejdere, der er ansat under foreningen. Der bliver i øjeblikket gennemført en evaluering af samarbejdet, som kan indgå i beslutningsgrundlaget for Vækstforum Midtjylland, Vækstforum Nordjylland og Vækstforum Syddanmarks i forbindelse med behandling over sommeren 2009 af ansøgninger om fortsat finansiering.

20. Oplevelsesøkonomi

Regeringen og de regionale vækstfora er enige om, at der er behov for at samarbejde om at realisere de erhvervsmæssige potentialer i kultur- og oplevelsesøkonomien.

Parterne vil arbejde for at sikre en god regional forankring af arbejdet i det kommende Center for Kultur- og Oplevelsesøkonomi, så indsatsen kommer hele landet til gode. Derudover vil både regeringen og de regionale vækstfora støtte op om arbejdet i de fire oplevelseszoner og samarbejde for at sikre en god regional forankring af arbejdet.

21. Turisme

Regeringen og de regionale vækstfora er enige om at samarbejde om at skabe øget værditilvækst i turismen.

VisitDenmark har i tæt dialog med alle turismens interessenter udarbejdet en fælles strategi for dansk turisme frem mod 2015, som samler de lokale, regionale og private parter i turismen. Regeringen bakker op om den fælles strategi "Vores Rejse".

De regionale vækstfora og regeringen er enige om at fortsætte dialogen om, hvordan den fælles strategi bedst muligt implementeres såvel nationalt som regionalt, herunder hvordan de regionale udviklingsselskaber får en vigtig rolle i strategiens implementering. De regionale vækstfora overvejer i den sammenhæng, hvordan den fælles strategi bedst kan blive afspejlet i de regionale erhvervsudviklingsstrategier / handlingsplaner. For så vidt angår implementeringen af erhvervspartnerne forventes vækstforaene at bidrage i forhold til de indsats, som matcher turismeudviklings- og markedsføringsbehovene i den enkelte region.

Regeringen vil desuden invitere de regionale vækstfora til at bidrage til regeringens arbejde med at sikre den bedst mulige fremtidige organisering af den danske turismeindsats.

Grøn vækst

22. Regional implementering af Erhvervs-klima-strategi

Regeringen og de regionale vækstfora er enige om at fremme et godt samspil og samarbejde mellem den nationale og regionale indsats for fremme af vedvarende energi.

Vækstforum har de seneste år støttet udvikling af vedvarende energi med erhvervspotentiale og vil bidrage til samspillet på baggrund af de erfaringer og kompetencer regionen besidder indenfor vind-, bølge- og brændselscelleteknologi samt intelligent styring af energisystemer.

Parterne er enige om at indgå i dialog om, hvorledes initiativer i regeringens kommende Erhvervs-klima-strategi bedst muligt forankres regionalt. Regeringens Erhvervs-klima-strategi skal sikre de bedst mulige betingelser for, at dansk erhvervsliv kan udnytte det globale behov for at forebygge og tilpasse sig klimaforandringerne.

23. Fokus på regional grøn vækst

Udviklingen af Danmark til en grøn vækstøkonomi skal forankres bredt i det danske samfund. Regeringen ønsker en udvikling, hvor alle områder i Danmark bidrager aktivt til omstillingen af det danske samfund til grøn vækst og får del i de nye udviklingsmuligheder. Regeringen vil derfor fremlægge et regionalpolitisk udspil om et Danmark i balance og invitere de regionale vækstfora til at bidrage til udviklingen og forankringen af relevante tiltag.

Som led i udmøntningen af "Grøn Vækst" vil repræsentanter fra vækstfora blive inviteret til at deltage i innovationspartnerskaber i forbindelse med oprettelsen af GUDP (Grønt Udviklings- og Demonstrations Program).

24. Deltagelse i fokusanalyse vedrørende udvikling i udkantsområder

Regeringen og vækstfora er enige om, at det skal være attraktivt at bo, leve og arbejde i alle egne af Danmark. Det gælder også landdistrikter og yderområder.

Parterne er enige om at styrke det videnbaserede grundlag for den fremtidige erhvervsudvikling i de tyndt befolkede områder. Parterne har i den forbindelse igangsat en analyse, der skal udpege strategiske indsatsområder og konkrete projektforslag. Fra regeringens side deltager Indenrigs- og Socialministeriet samt Økonomi- og Erhvervsministeriet.

25. Planlægningsmæssige rammer for grøn vækst, turisme og yderområdeudvikling

Parterne vil styrke samarbejdet omkring fremme af grøn vækst, turisme og yderområdeudvikling, og er i denne forbindelse enige om at de planlægningsmæssige rammer både skal beskytte naturen, landskabet og det åbne land på den ene side, men på den anden side også give mulighed for at udnytte de potentialer for vækst og udvikling, som bidrager til områdernes vækst og dermed et Danmark i balance.

Grænseoverskridende samarbejde

26. Det grænseoverskridende samarbejde

Det grænseoverskridende samarbejde er styrket finansielt i perioden 2007-13. Fra 2007-2013 har EU via strukturfondene stillet ca. 104 mio. kr. årligt til rådighed til grænseoverskridende og tværnationale samarbejde, hvilket er en betydelig forøgelse i forhold til perioden 2000-2006. De regionale vækstfora indgår i de tværnationale styringskomiteer og indstiller om eventuel medfinansiering af de regionale udviklingsmidler.

Parterne er enige om, at der fortsat skal være et stærkt samarbejde i forhold til naboregioner. Regeringen står fortsat til rådighed for at drøfte de løbende muligheder, der er i de enkelte grænseoverskridende samarbejder.

Status for fremdriften i implementeringen af partnerskabsaftalen om vækst og erhvervsudvikling fra 2007 og tillægsaftalen fra 2008

Initiativer (Initiativer fra tillægsaftale 2008 er markeret med "T".)	Status på aktiviteter
Tema 1. Uddannelse og arbejdskraftudbud	
1. De erhvervsrettede ungdomsuddannelser styrkes	Der er iværksat initiativer rettet mod unge i uddannelse og unge med indvandrerbaggrund samt et initiativ til styrkelse af undervisnings- og videnmiljøer på de videregående uddannelser. Se også initiativ 3 og 5.
2. Omfanget af erhvervsrettede uddannelses-tilbud øges	En analyse af fremtidens kompetencer er gennemført, og et projekt for kompetenceudvikling i SMV'er er igangsat. Se også initiativ 7.
3. Flere unge med indvandrerbaggrund fuldfører en påbegyndt erhvervsuddannelse	Deltager i "Fastholdelseskarakavanen" under Integrationsministeriet. Projektet skal bidrage til, at alle unge, uanset etnisk baggrund, får lige muligheder i det danske uddannelsessystem og på arbejdsmarkedet.
4. Indsats for flere praktikpladser	Projekt "FlexLær" er planlagt. Formålet er øget anvendelse af e-læring ved University College Nordjylland.
5. Styrkelse af undervisnings- og videnmiljøer inden for de videregående uddannelser	Et projekt om øget anvendelse af e-læring er indstillet positivt af vækstforum.
6. Samarbejde om den regionale udmøntning af nationale uddannelsesindsatser	UVM's indsatsområde om regional udbudsdækning af videregående uddannelser medvirkede i 2008 til at udmønte hovedmålsætningen "Uddannelse til flere" i professionshøjskolernes udviklingskontrakter.
7. Efter- og videreuddannelsesstilbud til personer, som mangler grundlæggende færdigheder, eller som har behov for opkvalificering	"FremKom": Omfanget af erhvervsrettede uddannelsesstilbud øges. Brainstormingseminaret er gennemført, og der arbejdes videre med 7 konkrete initiativer. Der er nedsat et regionalt udvalg vedrørende voksenvejledning.
8. Samarbejde om erhvervs-, beskæftigelses- og uddannelsespolitikken	Beskæftigelsesregion Nordjylland står for fælles analyseaktiviteter, kompetencedage, udviklingsprojekter m.v., og der er i regi af lokale vejledningsnetværk nedsat et regionalt udvalg for voksenvejledning. Der er indgået samarbejdsaftale mellem vækstforumsekretariatene, beskæftigelsesregionerne, Arbejdsmarkedsstyrelsen og Erhvervs- og Byggestyrelsen om udvikling af en fælles model til overvågning af det regionale arbejdsmarked.
9. Identifikation af barrierer i virksomheder for udvidelse af arbejdsstyrken og iværksættelse af relevant kompetenceudvikling	Fem projekter er iværksat, bl.a. et større vækstorienteret virksomhedsudviklingsprogram i væksthuset, udvikling af ny lederuddannelse inkl. styrkelse af netværk mellem virksomheder og uddannelsesinstitutioner, og kompetenceudvikling af højt uddannede i regi af universitetet.
10. Udvikling af lederuddannelse målrettet små og mellemstore virksomheder	"Ledelse i nyt perspektiv": Projektet drejer sig om udvikling af ny lederuddannelse i Region Nordjylland og skabe netværk mellem uddannelsesinstitutioner og virksomheder omkring lederuddannelse.
11. Bedre vejledning og rådgivning til beskæftigede og virksomheder	Se under initiativ 2 (analyse af kompetencer og kompetenceudvikling), 7 og 9 (virksomhedsudviklingsprogrammet).
12. Fastholdelse af udenlandsk arbejdskraft T	Et "Netværk for udenlandsk arbejdskraft" er iværksat for at sikre dialog og videndeling mellem relevante regionale aktører, herunder vækstfora. Vækstforum arbejder på at etablere et velkomstcenter.
13. Tiltrækning og fastholdelse af højtuddannet arbejdskraft T	Der er nedsat en arbejdsgruppe med Aalborg Universitet. Det overvejes at gennemføre initiativet sammen med initiativ 12.
Tema 2. Bedre vækstvilkår for nye og mindre virksomheder	
14. Styrket kvalitets- og kompetenceløft i	Fem projekter er iværksat, bl.a. to rådgivningsprogrammer i væksthuset,

rådgivningsindsatsen	et kommunalt klyngeinitiativ inden for IT og et inkubatormiljø for iværksætterier og forskning på universitetets datalogiuddannelse.
15. Specialiserede rådgivningstilbud	Væksthuset har iværksat rådgivning af virksomheder i teknologisk udvikling, en Early Warning-ordning for kriseramte virksomheder er etableret, og der er planlagt markedsføring af en IP-intropakke.
16. Styrket adgang til kapital	En samarbejdsaftale mellem Vækstfonden og væksthuset giver virksomhederne adgang til rådgivning om finansiering, og der er iværksat et nationalt projekt "Proof of Business". Desuden er et finansielt låneinstrument samt en iværksætterfond i regi af Vestdansk Investeringsfremme under udvikling.
17. Samarbejde om iværksætterier og ideudvikling i uddannelserne	Et projekt til styrkelse af iværksætterkulturen på de nordjyske uddannelsesinstitutioner er iværksat for at udvikle institutionernes kompetencer inden for entreprenørskab, innovation og iværksætterier.
18. Specialiserede rådgivningstilbud T	Der er aftaler mellem væksthuset og staten om rådgivning inden for miljøeffektiv teknologi og mellem virksomheder og staten om udvikling af cleantech.
19. Uddannelse i iværksætterier T	En ny strategi og struktur for uddannelse, iværksætterier, innovation og entrepreneurship er under udvikling som led i en integreret indsats.
Tema 3. Innovation	
20. Styrket samarbejde om innovation	Fire projekter er iværksat, bl.a. en større satsning "Internationalt Center for Innovation" og styrkelse af netværkssamarbejder om innovation.
21. Brugerdrevet innovation	Et projekt for udvikling af forebyggende pleje- og behandlingsmetoder er iværksat under Program for brugerdrevet innovation, og en ny innovationsstrategi er under implementering på Aalborg Sygehus.
22. Deltagelse i internationale forsknings- og teknologiudviklingsprogrammer	Aalborg Samarbejdet (et kommunalt samarbejde) tilbyder vejledning til SMV'er om EU's 7. rammeprogram for forskning og udvikling inden for bl.a. sundhed, fødevarer, IKT, energi og miljø.
23. Vækstforum som samarbejdspart	Rundbordsamtaler med RTI og VF formandskaber er afholdt. Der er sket en afklaring af samarbejdsområder med FI. Sammen med RTI vil VF skabe overblik over statslige og regionale innovationssystemer.
24. Offentlig-privat samarbejde	Der er afholdt møde mellem OPS-rejseholdet og vækstforumsekretariatene. Dernæst konkretiseres, hvordan OPS-rejseholdet kan lave relevante formidlingsinitiativer for de regionale vækstfora.
25. Strategisk forskning	Der bliver udbudt 1 mia. kr. i 2009 til strategisk forskning inden for en række områder, heriblandt, sundhed, energi, miljø og fødevarer, som forskningsinstitutioner og virksomheder over hele landet kan søge.
26. Fødevarer, byggeri, sundhed, IKT og oplevelseserhverv	Byggeklyngen SmartCityDK, en sundhedsklynge og et IKT-partnerskab er etableret. Projekter inden for fødevarer, IKT og turisme er i gang.
27. Klynger T	Udvikling af en regional klynge for de kreative erhverv og oplevelsesøkonomi i Nordjylland v. ApEx - Center for anvendt oplevelsesøkonomi. Et projekt vedr. udvikling af kreative erhverv er iværksat. Der samarbejdes med Region Midtjylland om et udspil vedr. film og nye medier. Regeringen har tilvejebragt et fælles vidgrundlag for klyngearbejdet.
27. Arbejdskraftbesparende teknologier T	Der er etableret en pulje til fremme af de erhvervmæssige potentialer i ABT og en arbejdsgruppe med Region Nordjylland som tovholder.
28. Virksomhedsrettet innovationspolitik T	Der er indgået en strategisk samarbejdsaftale med RTI. Vækstforum Nordjyllands regionale innovationspolitik forventes færdig medio 2009.

Tema 4. Videnspredning	
29. Styrket videnspredning mellem universiteter og erhvervsliv	Vækstforum har indgået en aftale om styrket videnspredning mellem erhvervslivet og universitetet. Der er planlagt styrket markedsføring af nye virkemidler for videnspredning mellem videninstitutioner og SMV'er. VTU har igangsat to nye virkemidler – forskningskupon og videnkupon – der skal styrke videnspredningen mellem universiteter og SMV'er.
30. Akademikersatsning	Initiativet er gennemført som en integreret del af videnspredningsaftalen mellem vækstforum og Aalborg Universitet.
Tema 5. Markedsføring af Danmark – tiltrækning af investeringer og turisme	
31. Tiltrækning af udenlandske virksomheder	Deltagelse i Vestdansk Investeringsfremme sammen med Midtjylland, Syddanmark og Danmarks Eksportråd/Invest in Denmark.
32. Styrkelse af Danmark som turistmål og konferencevært	VisitNordjylland gennemfører et kompetenceudviklingsprojekt og et rådgivningsprogram for nordjyske turismevirksomheder. Der er gennemført kampagneaktiviteter om regionen som helårsturismedestination.
33. Kultur- og oplevelsesøkonomi	En række nordjyske museer har etableret 6 projekter om interaktiv digital formidling. Et projekt om mobile oplevelseszoner er undervejs.
34. Turisme T	Vækstforum har mødet med VisitDenmark om den fælles strategi for dansk turisme,
35. Oplevelsesøkonomi T	Der er udnævnt en oplevelseszone, modezonen, for hele Danmark. Nedsat bestyrelse for Center for kultur- og oplevelsesøkonomi.
Tema 6. Energi	
36. Samarbejde om fremme af vedvarende energi	Fem projekter er iværksat, bl.a. et brint- og brændselscellecenter, en virtuel og fysisk skole med undervisning på energi- og miljøområdet, Energi byen Frederikshavn, og flere projekter om vedvarende energi.
37. Samarbejde om fremme af miljø- og energiteknologi	Aalborg Universitet er tovholder på dialogen mellem vækstforumsekretariatet, EUDP-sekretariatet og andre parter. Universitetet afholder international miljøkonference i juni 2009.
38. FN's klimakonference COP 15 T	Der er nedsat en arbejdsgruppe omkring Klima DM med Aalborg Universitet som tovholder. EnergyMap.dk og EnergyTours.dk er igangsat.
39. Energi T	Der arbejdes med, at den strategiske forankring fremover skal være i én gruppe til fremme af overblik og profilering. Staten har etableret et videntcenter, der kan levere rådgivning til byggebranchen og andre aktører.
40. Samarbejde om fremme af intelligent og effektiv energiudnyttelse T	Med aftalen "En Grøn Transportpolitik" af 29. januar 2009 blev der etableret en pulje på 0,6 mia. kr. i perioden 2009-2014 til fremme af teknologiske initiativer, der bl.a. kan bidrage til en mere miljøvenlig kørsel. Der er afsat mellem 50 og 100 mio. kr. til Nordjylland. Der er nedsat en arbejdsgruppe med Region Nordjylland som tovholder, der arbejder på at identificere ansøgninger til vækstforum på området.
Tema 7. Landdistrikter og yderområderne	
41. Landdistriktsprogram: koordination med lokale aktionsgrupper	Lokale aktionsgrupper, høring og møder iværksat.
42. Udvikling af jordbrugs- og fødevarersektoren	Udvikling af fire delklynger under fødevarerklyngen er iværksat, og tre projekter er i gang inden for oplevelsesøkonomi, fiskeriområdet og afsætning af fødevarer (udvikling af fødevarerportal og sporbarhedsteknologi).
Tema 8. Grænseoverskridende samarbejde	

43. Interregional samarbejde T	Region Nordjylland deltager i de grænseoverskridende Interreg IV-programmer, hvor der er udvalgt projekter til støtte.
<i>Tema 9. Virksomhedernes samfundsansvar</i>	
44. Virksomhedernes samfundsansvar T	CSR er introduceret for væksthuset, som formidler til virksomhederne.

TILLÆG TIL

REGIONAL PARTNERSKABSÅFТАLE OM VÆKST OG ERHVERVSUDVIKLING MELLEM REGERINGEN OG VÆKSTFORUM FOR REGION SJÆLLAND

19. JUNI 2009

Indledning

Verdensøkonomien befinder sig midt i et alvorligt tilbageslag. Det påvirker også Danmark og har medført faldende eksport, aftagende vækst og stigende ledighed i hele landet. Det er væsentligt, at Danmark så hurtigt som muligt kommer tilbage i vækstsporet, og at ledigheden dermed ikke bider sig fast.

Regeringen har taget en række initiativer for at imødegå den aktuelle økonomiske afmatning, blandt andet med bankpakken og kreditpakken, der giver mulighed for statslige kapitalindskud i penge- og realkreditinstitutterne, eksportordninger og aftalen om Forårspakke 2.0, som indeholder lavere skat på arbejde, muligheden for udbetaling af opsparede SP-midler, fremrykning af investeringer og pulje til renoverings- og bygningsarbejde.

Ligeledes er der regionalt igangsat en række initiativer, der kan bidrage til at afhjælpe den økonomiske afmatning og som samtidig bidrager til den langsigtede udvikling i regionen. Vækstforums initiativer omfatter: Et kursus til håndværksvirksomheder, således at de kan anvende flere energibesparende materialer ved renoveringsarbejde, en indsats for at styrke produktudvikling og udvikling af nye virksomheder inden for forarbejdningsindustrien i landbruget samt rådgivning til virksomheder med interesse i klimaarbejde og energieffektivisering. Derudover iværksættes sammen med Østdansk Turisme en "Vækst- og krisepakke" til turistbranchen i regionen. Og i samarbejde med CAT arbejdes der på at etablere en regional kapitalfond, som kan tilføre risikovillig kapital til virksomheder og iværksættere i regionen.

Vækstforum har løbende dialog om behovet for at justere og målrette indsatsen med de samarbejdspartnere, som vækstforum har tegnet langsigtede kontrakter med (Copenhagen Capacity, RUC, RISØ, Invest in Denmark, Teknologisk Institut). Den aktuelle økonomiske situation og mulige tiltag sættes på dagsordenen på møder med regionale samarbejdspartnere, herunder kommuner, erhvervsråd og -centre, erhvervsorganisationer samt beskæftigelsesregionen.

Endelig har Vækstforum fortsat fokus på den generelle indsats for at forbedre de regionale vilkår for virksomhedernes konkurrenceevne, herunder bl.a. generationsskifte, kompetenceudvikling m.v.

Vækstforum Sjælland, Beskæftigelsesrådet for Hovedstaden og Sjælland, beskæftigelsesministeren og økonomi- og erhvervsministeren har drøftet erhvervs- og beskæftigelsesudviklingen i regionen og mulighederne for at styrke samarbejdet for at imødekomme udfordringerne i den aktuelle økonomiske situation og skabe afsæt for fornyet vækst i regionen.

Parterne drøftede blandt andet:

- En styrket indsats for at flere unge gennemfører en uddannelse.
- Samarbejde om innovation.
- En tidlig og aktiv indsats for ledige, hvor ikke mindst kortuddannede er ramt som følge af tilpasninger i produktionserhvervene.
- Hvordan nye vækst- og beskæftigelsesmuligheder inden for blandt andet klima og energi kan fremmes.
- Mulighederne for at styrke nye og mindre virksomheders adgang til risikovillig kapital.
- De erhvervsmæssige potentialer i Femern Bælt regionen.
- Infrastruktur, herunder Vækstforums fokus på at skabe gode rammer for bosætning og erhvervsudvikling i alle dele af regionen, specielt med henblik på Femern Bælt korridoren.

Regeringen og Vækstforum for Region Sjælland er på den baggrund enige om nedenstående tillæg til partnerskabsaftalen om vækst og erhvervsudvikling fra 2007, der indgås inden for eksisterende økonomiske rammer. Parterne er enige om at mødes for at drøfte fremdriften inden for aftaleområderne og vurdere behovet for nye initiativer, der kan indgå i en ny partnerskabsaftale fra 2010.

Uddannelse og arbejdskraftudbud

1. Styrket samarbejde på uddannelsesområdet

Regeringen og vækstforum har i partnerskabsaftalen fra 2007 sat som mål, at flere unge skal have en ungdomsuddannelse og en videregående uddannelse.

I forlængelse heraf har regeringen og de regionale vækstfora gennemført en række tiltag i regi af partnerskabsaftalerne. Både hver for sig og i fællesskab.

For at styrke effekten af tiltagene vil Undervisningsministeriet etablere et dialogforum, der blandt andet skal fremme et tættere og kontinuerligt samarbejde mellem de relevante aktører.

Dialogforummet vil bestå af uddannelsesinstitutionernes lederforeninger og en repræsentant fra hhv. Kommunernes Landsforening og Danske Regioner. De regionale vækstfora vil blive inviteret til at deltage i relevante møder. Dialogforummet skal blandt andet inden for forsøgs- og udviklingsprojektområdet fremme opdateret viden om de enkelte uddannelsessektorer og styrke en mere tværgående indsats.

2. Praktikpladser

For at bidrage til at flere unge gennemfører en ungdomsuddannelse, vil parterne fortsat bidrage til at øge antallet af praktikpladser og fremme kvaliteten i praktikforløbene.

De regionale vækstfora opfordres til aktivt at arbejde for, at der tilvejebringes praktikpladser og ansættes flere erhvervsuddannelseselever og egu-elever inden for det offentlige område og i de private virksomheder.

Regeringen har sammen med Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre i lyset af den aktuelle økonomiske situation indgået en aftale om en praktikpladspakke, der sigter mod at fremme indgåelsen af nye praktikpladsaftaler. Pakken indebærer bl.a. en ændring af den nuværende præmieringsordning for oprettelse af ekstra praktikpladser samt en omlægning af tilskuddet til det praktikpladsopsøgende arbejde med henblik på at målrette disse ordninger til den nuværende konjunktur- og praktikpladssituation. I forlængelse heraf har regeringen, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre indgået en aftale om at øge antallet af skolepraktikpladser.

Undervisningsministeriet samarbejder med de regionale uddannelsesaktører i regionen om konkrete indsatser i Region Sjælland, der kan bidrage til at nå målsætningerne for ungdomsuddannelse og de videregående uddannelser. Samarbejdet foregår via resultatkontrakter med professionshøjskoler og erhvervsakademier.

Regeringen ser i øjeblikket på at etablere yderområdemodeller for erhvervsuddannelser og videregående uddannelser, således at det stadig er attraktivt, at uddanne sig i yderområder. Der er allerede etableret en model for gymnasierne i yderområderne, hvor der gives et udkantstilskud til små gymnasier.

Regeringen har indført mulighed for voksenelevløb, der blandt andet kan motivere

gruppen af unge voksne uden kompetencegivende uddannelse til at tage en uddannelse. Vækstforum vurderer at tiltag til at motivere unge voksne også kan bidrage til rekruttering til velfærdsområderne i regionens yderområder.

Parterne er enige om, at fleksibilitet imellem de forskellige typer af ungdomsuddannelserne er vigtig, således at der er mulighed for merit og omvalg.

I forhold til de beskæftigede skal VEU-centrene bl.a. sikre, at særligt nye brugere og virksomheder samt virksomheder med komplekse uddannelsesbehov har mulighed for at henvende sig ét sted i forbindelse med at få løst deres uddannelsesbehov.

3. Nationalt center for undervisning i natur, teknik og sundhed

Parterne er enige om, at en af forudsætningerne for at sikre den fremtidige arbejdskraft er, at flere studerende vælger naturvidenskabelige fag på de videregående uddannelser.

Regeringen har taget initiativ til at etablere et nationalt center for undervisning i natur, teknik og sundhed. Centeret har til formål at styrke, forny og udvikle undervisningen i natur, teknik og sundhed samt relevante beslægtede fagområder i grundskolen, ungdomsuddannelserne og på relevante videregående uddannelser. Centeret skal fx understøtte netværksdannelse mellem undervisere og private virksomheder og yde støtte til udviklingsprojekter. Der lægges op til at centerbestyrelsen, der er ansvarlig for centerets organisering, skal etablere decentrale enheder.

Parterne vil i fællesskab medvirke til at understøtte den lokale forankring af det nyetablerede nationale center for undervisning i natur, teknik og sundhed.

4. Bedre udnyttelse af indvandreres kvalifikationer

Regeringen har udviklet en række værktøjer og støttemuligheder, som skal sikre integrationen af indvandrere på arbejdsmarkedet og bedre udnyttelse af indvandreres kvalifikationer.

De regionale aktører inviteres til at indgå i et samarbejde om at udbrede brugen af disse værktøjer.

5. Erhvervsakademier, professionshøjskoler og videncentre som omdrejningspunkt for erhvervsfremme i regionerne

Mange virksomheder efterspørger medarbejdere med kompetencer til at indgå i, gennemføre og lede innovationsprocesser. Særligt små og mellemstore virksomheder rekrutterer medarbejdere med disse kompetencer fra Undervisningsministeriets videregående uddannelsesinstitutioner.

Parterne er enige om at undersøge mulighederne for at fremme uddannelsesinstitutionernes samarbejde med det regionale erhvervsliv om uddannelse af medarbejdere med viden om fx brugerdreven innovation, innovationsledelse eller klimarelaterede spørgsmål.

Samarbejdet vil fx kunne bestå i udvikling af efter- og videreuddannelses tilbud, dialog om, hvordan innovation eller klima kan integreres i undervisningen fx ved at gennemføre konkrete udviklingsprojekter i virksomheder i forbindelse med undervisningen samt i opbygning af erhvervspolitiske videncentre på uddannelsesinstitutionerne.

I samarbejde mellem Undervisningsministeriet, Økonomi- og Erhvervsministeriet og de regionale vækstfora kan der udvælges konkrete erhvervspolitiske satsningsområder, indenfor hvilke uddannelsesinstitutionerne skal opbygge særlig viden og kompetencer.

6. Tidlig og aktiv indsats for ledige

Parterne er enige om, at der er behov for en tidlig og aktiv indsats for ledige. For unge er målet med den tidlige indsats en ordinær uddannelse.

Regeringen har iværksat flere initiativer, som understøtter en tidlig og aktiv indsats, herunder målrettede uddannelses tilbud:

- Øget fokus på den tidlige indsats i jobcentrene, herunder den virksomhedsrettede indsats.
- Ufaglærte voksne har fået ret til at komme i voksenlære med tilskud indenfor områder med gode eller rigtige gode beskæftigelsesmuligheder.
- Som led i et 3-årigt forsøg kan jobcentrene fremover give ledige uden en erhvervskompetencegivende uddannelse eller med en forældet uddannelse mulighed for at deltage i længerevarende uddannelsesforløb. Muligheden gælder for de ledige, som ikke umiddelbart kan formidles arbejde inden for deres faglige område. Uddannelsen skal være rettet mod beskæftigelse inden for områder, hvor der er gode eller rigtig gode beskæftigelsesmuligheder.
- For ledige unge uden uddannelse, som er under 30 år, er målet at komme i gang med en uddannelse på ordinære vilkår. Derfor fremrykkes tidspunktet for hvornår de unge skal aktiveres første gang til senest efter 3 måneders ledighed.
- Ungereglerne forenkles hvilket sikrer, at sagsbehandlere i jobcentret har fuld fokus på, at ledige unge kommer i gang med en kompetencegivende uddannelse eller hurtigt får et job. Derudover får jobcentermedarbejderen friere hænder i forhold til at kunne vælge fra paletten af redskaber til at aktivere de unge.

Trods den nuværende stigning i arbejdsløsheden, er der fortsat behov for fokus på tilstrækkelig arbejdskraft. Den demografiske udvikling er en årsag. Seniorer og deres kompetencer bør derfor fastholdes på arbejdsmarkedet, da der ellers er risiko for, at de ikke vender tilbage. Det drejer sig både om, at virksomhederne skal udvise stor omtanke før de afskediger seniorer og om at forebygge frivillig fratreden (beskæftigede over 60 år).

Bedre vækstvilkår for nye og mindre virksomheder

7. Risikovillig kapital

Parterne er enige om fortsat at have fokus på at medvirke til, at virksomheder har adgang til risikovillig kapital og viden om relevante muligheder for finansiering.

Regeringen har med bank- og kredittpakken gennemført en række tiltag, der bidrager til, at der er et tilstrækkeligt kapitalgrundlag i den finansielle sektor. Det mindsker risikoen for, at ellers sunde virksomheder ikke kan få deres aktiviteter finansieret i kreditinstitutterne.

Vækstforum Sjælland har i samarbejde med Forskerparken CAT igangsat etablering af en regional fond, som skal forbedre mulighederne for risikovillig kapital til små og mellemstore virksomheder ikke mindst i yderområderne. Der er lagt op til at anvende regionale midler og EU strukturfondsmidler til en fond i størrelsesordenen 100 mio. kr. Der er forventning om deltagelse fra private investorer. Økonomi- og Erhvervsministeriet er indstillet på fortsat samarbejde med sekretariatet for det regionale vækstforum i form af rådgivning om konkrete problemstillinger, kommentarer til konsoliderede udkast til projekter og evt. deltagelse i afklarende møder i forbindelse med etablering af projektet.

Regeringen har nedsat et udvalg for "Fremtidens marked for risikovillig kapital", der skal se på mulighederne for at tiltrække kapital i de kommende år. Udvalget skal som led heri komme med forslag til, hvorledes den risikovillige kapital i højere grad kan understøtte målsætningen om at skabe flere nye vækstvirksomheder. Regeringen vil drøfte situationen på markedet for risikovillig kapital med partierne bag globaliseringsaftalen i efteråret. I forlængelse heraf vil regeringen og Vækstforum se på situationen for risikovillig kapital i Region Sjælland.

8. Supplerende strukturfondsfinansieret indsats til rådgivning og kapital til unge innovative virksomheder

Regeringen har afsat i alt 30 mio. kr. til medfinansiering af strukturfondsfinansierede regionale projekter, der har til formål at støtte kvalificerede opstartsvirksomheder og/eller unge innovative virksomheder (SMV) i et sammenhængende forløb, der kombinerer rådgivning og kapital.

9. Sammenhængende rådgivningssystem

En række aktører bidrager til det offentlige rådgivningssystem, fx lokale erhvervsserviceenheder, Væksthusene, de Godkendte Teknologiske Serviceinstitutter, Danmarks Eksportråd, Dansk Design Center og Patent- og Varemærkestyrelsen. Bl.a. Væksthuse har arbejdet med kompetenceudvikling af medarbejderne i samarbejde med en række ministerier og styrelser. Det er vigtigt også fremover at kompetenceudvikle medarbejderne i hele det offentlige rådgivningssystem for at sikre, at iværksættere og mindre vækstvirksomheder får en god og opdateret rådgivning.

Parterne er enige om at skabe et mere sammenhængende rådgivningssystem for nye og mindre virksomheder med vækstpotentiale. Regeringen har nedsat en tværministeriel arbejdsgruppe, der bl.a. har til opgave at udarbejde et forslag for samspillet mellem aktører i rådgivningssystemet, der skal sigte mod, at de forskellige dele af rådgivningssystemet bliver mere sammenhængende for iværksættere og virksomheder. Parterne vil i fællesskab udmønte relevante indsatser i forlængelse af regeringens udspil, særligt tiltag der kan bidrage til kvaliteten og sammenhængen mellem det nationale, regionale og lokale niveau i det offentlige rådgivningssystem.

10. Uddannelse i iværksætteri, innovation og entreprenørskab

Parterne er enige om at styrke samarbejdet om iværksætteri og idéudvikling i uddannelserne og således bidrage til, at Region Hovedstaden fastholder det høje niveau for antallet af nystartede virksomheder og for resten af regionerne, at der etableres flere nye virksomheder.

Regeringen vil skabe en samlet offentlig strategi for uddannelse i iværksætteri, innovation og entreprenørskab i hele uddannelsessystemet, med fokus på ungdomsuddannelser og videregående uddannelser.

I den forbindelse vil man søge at skabe en organisering, der kan samle aktørerne inden for uddannelse i iværksætteri.

Vækstforum er positivt indstillet overfor at bidrage til at få volumen i centrets aktiviteter.

Vækstforum er positivt indstillet overfor at støtte op om en ny organisering, der også varertager en international og tværnational dimension i arbejdet med at fremme uddannelse i entreprenørskab, fx i form af tværnationalt samarbejde med vores nabolande, fx Sverige i Øresundsregionen. Vækstforum har gennem sit medlemskab af Øresund Entrepreneurship Academy bidraget til styrket fokus på unge og iværksætteri, dels i forhold til at øge udbuddet af og kvaliteten i entrepreneurshipuddannelser og -kurser, og dels øge efterspørgslen blandt de studerende efter entrepreneurshipuddannelser.

Innovation

11. Virksomhedsrettet innovationsstrategi

Parterne har sat som mål, at andelen af innovative virksomheder skal øges, at midler til innovation skal udgøre en stigende andel af regionens BNP og at flere virksomheder udvikler nye produkter og serviceydelser.

Regeringen vil i 2009 udarbejde en virksomhedsrettet innovationsstrategi med henblik på at sikre, at virksomhederne har gode rammevilkår for deres innovationsaktiviteter. Som led i udarbejdelsen af strategien undersøges blandt andet om der er behov for at styrke rammerne for offentlig-privat innovation til gavn for kvalitet og effektivitet i de offentlige serviceydelser og for nye forretningsmuligheder i erhvervslivet.

Vækstforaene vil blive inddraget i udmøntningen af strategien i relevant omfang.

Vækstforum for Region Sjælland og Rådet for Teknologi og Innovation (RTI) vil i den løbende planlagte dialog drøfte samspilsmulighederne mellem RTI's innovationsindsats og den innovationstiltagene i Region Sjælland.

Vækstforum for Region Sjælland har udnævnt 2010 til regionalt innovationsår. Formålet med innovationsåret er at synliggøre begrebet 'innovation' og gøre det alment tilgængeligt for virksomheder og borgere i regionen. Et delmål er dermed at muliggøre innovationstækningen for regionens mange små og mellemstore virksomheder. Innovationsåret skal give regionale vidensinstitutioner mulighed for at synliggøre deres viden, og samtidig sætte øget fokus på hvordan viden og faglighed udbredes i regionen, og på mulighederne for lokalt og regionalt at samarbejde om tiltrækning af viden, faglighed og ressourcer udefra.

Parterne vil løbende informere hinanden om tiltag i forbindelse med innovationsåret og statslige innovationstiltag. Dette vil fx ske via den løbende dialog mellem vækstforum og Rådet for Teknologi og Innovation og via Erhvervs- og Byggestyrelsens løbende erfaringsmøder med vækstforums sekretariater.

12. Klyngeudvikling

Danmarks Vækstråd har til regeringen og de regionale vækstfora i maj 2008 påpeget, at Rådet ser et potentiale i et styrket tværregionalt samarbejde om fælles udfordringer på tværs af vækstfora. På den baggrund støttede Danmarks Vækstråd i 2008 via den konkurrenceudsatte pulje en række projekter, der kan forbedre rammevilkårene for udvikling af erhvervsklynger. Som led i udmøntningen af den konkurrenceudsatte pulje har Danmarks Vækstråd bakket op om at støtte udviklingen af projektet "RegX". RegX kan på nationalt plan fremme klyngeudvikling og open-innovation samarbejde på tværs af klynger og regioner. RegX forventes at stille viden til rådighed og yde tilbud om kompetenceopbygning, forsknings- og udviklingsaktiviteter, erfaringsopsamling og vidensspredning.

Som led i det fortsatte arbejde med at styrke grundlaget for arbejdet med styrkepositioner og klynger vil parterne bidrage til at fremme samarbejdet mellem relevante regionale projekter, der arbejder med klyngeudvikling, måling mv.

Rådet for Teknologi og Innovation under Videnskabsministeriet vil samarbejde med vækstfora om at sikre relevant koordinering og videndeling mellem RegX og de nationale innovationsnetværk, herunder fx indgå i styregruppen for RegX.

13. Innovation og internationalisering

Parterne er fortsat enige om betydningen af at videreudvikle det eksisterende samarbejde om innovation.

For mange virksomheder kan det være en fordel at have adgang til internationale kilder til innovation og førende udenlandsk teknologi, viden og netværk. Danmarks Eksportråd vil derfor invitere de regionale vækstfora/Væksthusene til at indgå i en styrket dialog med de danske innovationscentre i Shanghai, München og Silicon Valley med henblik på øget samarbejde.

Parterne er enige om betydningen af, at regionen påtager sig en rolle for at udvikle og styrke internationale samarbejder. Region Sjælland vil gennem samarbejdsaftalen med

Zhejiang Provinsen i Kina fortsat styrke betingelserne for de regionale institutioner, det regionale erhvervsliv og aktører ved at understøtte samarbejde mellem udviklings- og forskningsinstitutioner i de 2 lande.

Markedsføring af Danmark – tiltrækning af investeringer og turisme

14. Samarbejdet om investeringsfremme

Regeringen og vækstforum har i partnerskabsaftalen i 2007 sat som mål, at der skal tiltrækkes/fastholdes flere videntunge arbejdspladser i Danmark.

I forlængelse heraf har Invest in Denmark etableret et samarbejde med Region Sjælland om Investeringsfremme.

Parter er enige om vigtigheden af fortsat at styrke samarbejdet om at tiltrække udenlandske virksomheder og kapital. Invest in Denmark er i løbende dialog med Region Sjælland om en videreførelse af samarbejdet, når den nuværende aftaleperiode udløber.

15. Oplevelsesøkonomi

Regeringen og de regionale vækstfora er enige om, at der er behov for at samarbejde om at realisere de erhvervsmæssige potentialer i kultur- og oplevelsesøkonomien.

Parterne vil arbejde for at sikre en god regional forankring af arbejdet i det kommende Center for Kultur- og Oplevelsesøkonomi. Derudover vil både regeringen og de regionale vækstfora støtte op om arbejdet i de fire oplevelseszoner og samarbejde for at sikre en god regional forankring af arbejdet.

16. Turisme

Regeringen og de regionale vækstfora er enige om at samarbejde om at skabe øget værditilvækst i turismen.

VisitDenmark har i tæt dialog med alle turismens interessenter udarbejdet en fælles strategi for dansk turisme frem mod 2015, som samler de lokale, regionale og private parter i turismen. Regeringen bakker op om den fælles strategi "Vores Rejse".

De regionale vækstfora og regeringen er enige om at fortsætte dialogen om, hvordan den fælles strategi bedst muligt implementeres såvel nationalt som regionalt. De regionale vækstfora overvejer i den sammenhæng, hvordan den fælles strategi bedst kan blive afspejlet i de regionale erhvervsudviklingsstrategier / handlingsplaner. For så vidt angår implementeringen af erhvervspartner skaber forventes vækstforaene at bidrage i forhold til de indsatser, som den enkelte region vurderer, at der er behov for turismeudviklings- og/eller markedsføringsmæssigt.

Regeringen vil desuden invitere de regionale vækstfora til at bidrage til regeringens arbejde med at sikre den bedst mulige fremtidige organisering af den danske turismeindsats.

Grøn vækst

17. Regional implementering af Erhvervsklimastrategi

Regeringen og de regionale vækstfora er enige om at fremme et godt samspil og samarbejde mellem den nationale og regionale indsats for fremme af vedvarende energi, herunder klimaområdet og cleantech.

Under navnet Copenhagen Cleantech Cluster samarbejder Vækstforum Sjælland med Vækstforum for Region Hovedstaden, Copenhagen Capacity og en række andre partnere om at iværksætte en regional klyngesatsning indenfor klimaområdet.

Parterne er enige om at indgå i dialog om, hvorledes initiativer i regeringens kommende Erhvervsklimastrategi bedst muligt forankres regionalt. Regeringens Erhvervsklimastrategi skal sikre de bedst mulige betingelser for, at dansk erhvervsliv kan udnytte det globale behov for at forebygge og tilpasse sig klimaforandringerne.

18. Fokus på regional grøn vækst

Udviklingen af Danmark til en grøn vækstøkonomi skal forankres bredt i det danske samfund. Regeringen ønsker en udvikling, hvor alle områder i Danmark bidrager aktivt til omstillingen af det danske samfund til grøn vækst og får del i de nye udviklingsmuligheder. Regeringen vil derfor fremlægge et regionalpolitisk udspil om et Danmark i balance og invitere de regionale vækstfora til at bidrage til udviklingen og forankringen af relevante tiltag.

Som led i udmøntningen af "Grøn vækst" vil repræsentanter fra vækstfora blive inviteret til at deltage i innovationspartnerskaber i forbindelse med oprettelsen af GUDP (Grønt Udviklings- og Demonstrations Program).

19. Deltagelse i fokusanalyse vedrørende udvikling i udkantsområder

Regeringen og vækstfora er enige om, at det skal være attraktivt at bo, leve og arbejde i alle egne af Danmark. Det gælder også landdistrikter og yderområder.

Parterne er enige om at styrke det videnbaserede grundlag for den fremtidige erhvervsudvikling i de tyndt befolkede områder. Parterne har i den forbindelse igangsat en analyse, der skal udpege strategiske indsatsområder og konkrete projektforslag. Fra regeringens side deltager Indenrigs- og Socialministeriet samt Økonomi- og Erhvervsministeriet.

Grænseoverskridende samarbejde

20. Det grænseoverskridende samarbejde

Det grænseoverskridende samarbejde er styrket finansielt i perioden 2007-2013. Fra 2007-2013 har EU via strukturfondene stillet ca. 104 mio. kr. årligt til rådighed til grænseoverskridende og tværnationale samarbejde, hvilket er en betydelig forøgelse i forhold til perioden 2000-2006. De regionale vækstfora indgår i de tværnationale styringskomiteer og indstiller om eventuel medfinansiering af de regionale udviklingsmidler.

Parterne er enige om, at der fortsat skal være et stærkt samarbejde i forhold til naboregioner, særligt Øresundsregionen og Femern Bælt regionen. Regeringen står fortsat til rådighed for at drøfte de løbende muligheder, der er i de enkelte grænseoverskridende samarbejder.

21. Fokus på udviklingsmulighederne i Femern Bælt regionen

Vækstforum Sjælland igangsætter løbende i samarbejde med bl.a. Femern Bælt Forum en række initiativer, som har fokus på mulighederne i en samlet Femern Bælt region.

Parterne er enige om at etablere et samarbejdsforum, hvor parterne kan drøfte de nye muligheder for vækst, beskæftigelse og erhvervsudvikling, som Femern Bælt forbindelsen åbner for.

Det fremgår af den dansk-tyske traktat om Femern Bælt-forbindelsen, at der etableres et konsultationsorgan, som har til formål at drøfte spørgsmål af regional interesse. I konsultationsorganet deltager fra den danske side Transportministeriet, Region Sjælland og Lolland Kommune.

22. Infrastruktur i Femern Bælt regionen

I forbindelse med etableringen af Femern Bælt-forbindelsen er det forudsat, at der sker en opgradering af de danske landanlæg. Det drejer sig om elektrificering af jernbanestrækningen mellem Ringsted og Rødby Havn og etablering af dobbeltspor mellem Vordingborg og Rødby Havn, bortset fra Storstrømsbroen der forbliver enkeltsporet, således at maksimalhastigheden på strækningen Ringsted-Rødby forhøjes fra de nuværende 120-140 km/t til 160 km/t for persontog.

I forbindelse med projekteringen undersøges merudgiften ved en opgradering til 200 km/t og aspekter ved en hastighed ud over 200 km/t for persontog på henholdsvis den faste forbindelse og landanlæggene.

Som led i Aftalen om en grøn transportpolitik af 29. januar 2009 er reserveret 10 mio. kr. til en analyse i 2010-2012 af mulighederne for at etablere en helt ny kombiterminal ved Køge, hvis Folketinget beslutter at anlægge en ny bane København-Køge-Ringsted.

23. Databank

Parterne er desuden enige om at afdække mulighederne for at samarbejde om at sikre et bedre datagrundlag for den fælles udvikling i Syddanmark og Schleswig-Holstein.

Regeringen vil lægge vægt på, at udviklingen af grænseoverskridende data, hvor det er relevant, sker i samarbejde mellem Region Sjælland og Region Syddanmark og relevante tyske myndigheder.

Status for fremdriften i implementeringen af partnerskabsaftalen om vækst og erhvervsudvikling fra 2007 og tillægsaftalen fra 2008

Initiativer (Initiativer fra tillægsaftale 2008 er markeret med "T".)	Status på aktiviteter
Tema 1. Uddannelse og arbejdskraftudbud	
1. De erhvervsrettede ungdomsuddannelser styrkes	Seks projekter er iværksat om bl.a. højere gennemførelsesfrekvenser på ungdomsuddannelser og erhvervsuddannelser, udvikling og afprøvning af nye grundforløbspakker samt øge gennemførelsesfrekvensen på social- og sundhedsskolerne.
2. Omfanget af erhvervsrettede uddannelses-tilbud øges	Syv projekter om bl.a. etablering af kompetencecentre, bedre uddannelses-tilbud til SMV'er og realkompetencer er iværksat.
3. Flere unge med indvandrerbaggrund fuldfører en påbegyndt erhvervsuddannelse	To projekter er iværksat, herunder et stort projekt sigtende på at nedbringe frafaldet blandt etniske unge på erhvervsuddannelserne. Endvidere er det fireårige initiativ 'Uddannelseskaravanen' igangsat. Projektet skal bidrage til, at alle unge, uanset etnisk baggrund, får lige muligheder i det danske uddannelsessystem og på arbejdsmarkedet.
4. Indsats for flere praktikpladser	To projekter om bl.a. forbedring af praktikpladstilbuddet er iværksat og yderligere et er under forberedelse. Formålet er bl.a. at skabe bedre praktikpladser gennem deling af viden mellem de forskellige uddannelser og herigennem opnå et øget samspil mellem teori og praksis.
5. Styrkelse af undervisnings- og vidnemiljøer inden for de videregående uddannelser	Fem projekter sigtende på bl.a. at få flere unge til at fortsætte med en videregående uddannelse, en kunstnerisk diplomuddannelse og vækst-iværksættere er iværksat.
6. Samarbejde om den regionale udmøntning af nationale uddannelsesindsatser	Syv projekter om bl.a. unge i de almengymnasiale uddannelser og uddannelsessøgningen på Lolland og i Vordingborg er iværksat. UVMS indsatsområde om regional udbudsdekning af videregående uddannelser har i 2008 medvirket til udmøntningen af en selvstændig hovedmålsætning "Uddannelse til flere" i samtlige udviklingskontrakter for professionshøjskolerne.
7. Efter- og videreuddannelses-tilbud til personer, som mangler grundlæggende færdigheder, eller som har behov for opkvalificering	Ni projekter om bl.a. bedre energiefteruddannelser, SOSU'er og tilbud til kortuddannede er iværksat.
8. Samarbejde om erhvervs-, beskæftigelses- og uddannelsespolitikken	Der er udviklet en fælles overvågningsmodel i samarbejde mellem Vækstforumsekretariatet, beskæftigelsesregioner, Arbejdsmarkedsstyrelsen og Erhvervs- og Byggestyrelsen. Aftale forventes indgået om den fremadrettede finansiering af modellens opdatering.
9. Fastholdelse af udenlandsk arbejdskraft T	Projektet "Netværket for udenlandsk arbejdskraft" (mentornetværket), der skal gennemføre en række fastholdelses- og integrationsaktiviteter for udenlandske arbejdstagere og deres familier, er sat i udbud, og de prækvalificerede virksomheder blev udvalgt i november 2008. Desuden er regionen omfattet af tre nationale initiativer.
Tema 2. Bedre vækstvilkår for nye og mindre virksomheder	
10. Styrket kvalitets- og kompetenceløft i rådgivningsindsatsen	Projektet "Kompetent og sammenhængende erhvervsservice" er iværksat. Formålet er bl.a. at gennemføre en afdækning af erhvervsserviceindsatsen blandt de kommunale erhvervsserviceaktører. Væksthuset er etableret som knudepunkt for en styrket rådgivningsindsats, og der indgås resultatkontrakt for 2009 mellem staten og væksthuset. Global Entrepreneurship Week gentages i 2009.
11. Specialiserede rådgivningstilbud	Der er iværksat to projekter om bl.a. regionale innovationsagenter. Der

	er gennemført en række kompetenceudviklingsforløb for væksthushets medarbejdere, etableret Early Warning-ordning, indgået aftale om ambassadørordninger, lanceret IP-intropakke og gennemført idéindkaldelse.
12. Styrket adgang til kapital	Vækstfonden har udliciteret arbejdet vedr. proof of business/adgang til tidlig forretningsudvikling via væksthushene til Connect. Der er indgået aftaler om tidlig forretningsudvikling og adgang til rådgivning om finansiering.
13. Specialiserede rådgivningstilbud T	Der er indgået aftaler om udvikling af cleantechvirksomheder og ambassadørordning om miljøeffektiv teknologi.
14. Uddannelse i iværksætteri T	Staten arbejder på at finde en struktur for uddannelsen, og Vækstforum inviteres til at deltage.
15. Risikovillig kapital T	Der er iværksat to projekter om bl.a. en markedsplads for regionale investeringsmuligheder. Formålet er at styrke adgangen til risikovillig kapital. Det gøres ved at identificere og synliggøre alternative finansieringsmuligheder, regionale investeringsmuligheder samt at tilbyde kompetencenetværk, som kan minimere risikoen og øge væksten.
Tema 3. Innovation	
16. Brugerdreven innovation	Der er iværksat projekt "Brugerdreven innovation i værdikædegrupper".
17. Virksomhedstilpasset innovationsfremme	Syv projekter er iværksat, bl.a. "Platformsstrategi, virksomheder og innovationsudvikling", hvis formål er at kortlægge innovationsevnen i regionens virksomheder og innovationsressourcerne i regionens videninstitutioner, samt projekter hvis formål er at skabe samarbejde mellem virksomheder og videncentre og etablering af traineestillinger i SMV'er.
18. Deltagelse i internationale forsknings- og teknologiudviklingsprogrammer	Projekt "Behovsdreven teknologisk innovation" er iværksat. Der er indgået aftale om institutionelt samarbejde mellem RUC Innovation og Malmö Hogskola.
19. Vækstforum som samarbejdspart	Rundbordsamtaler med RTI og VF formandskaber er afholdt. Der er sket en afklaring af samarbejdsområder med FI. Sammen med RTI vil VF skabe overblik over statslige og regionale innovationssystem.
20. Strategisk forskning	Der er iværksat tre initiativer om udvikling af viden i virksomheder, energi- og miljøkrav indenfor byggeriet og et statsligt strategisk forskningsprogram.
21. Medico-sundhed	Der er indgået rammeaftale med Risø DTU om bl.a. medico-teknologi. Samtidig er der iværksat tre projekter om bl.a. samarbejde mellem virksomheder og mellem virksomheder og den offentlige sektor.
22. Klynger T	Regeringen har tilvejebragt et fælles vidgrundlag for klyngearbejdet.
23. Arbejdskraftbesparende teknologier T	Der er afholdt indledende møde og etableret pulje til fremme af de erhvervs-mæssige potentialer heri.
24. Virksomhedsrettet innovationspolitik T	Der er afholdt møde om den virksomhedsrettede innovationsstrategi og indgået strategisk samarbejdsaftale med RTI.
Tema 4. Videnspredning	
25. Styrket videnspredning mellem universiteter og erhvervsliv	Der er iværksat projekt 'I-Tech Partner' og indgået kontrakter med Risø DTU, Teknologisk Institut og RUC Innovation.. VTU har igangsat to nye virkemidler – forskningskupon og videnkupon – der skal styrke videnspredningen mellem universiteter og SMV'er.
26. Regionale innovationsagenter	Iværksat projekt 'Vækstdriver'. Der foretages en vurdering af virksomhedernes innovative potentiale ved screening af virksomhederne.

Tema 5. Markedsføring af Danmark – tiltrækning af investeringer og turisme	
27. Tiltrækning af udenlandske virksomheder	To aftaler indgået: Samarbejdsaftale om investeringsfremme – rammeaftale med Invest in Denmark og rammeaftale med Copenhagen Capacity om bl.a. miljø og energi.
28. Styrkelse af Danmark som turistmål og konferencevært	11 projekter bl.a. sigtende på synliggørelse af regionen og helårsturisme er iværksat.
29. Turisme T	Vækstforum har mødtes med VisitDenmark om den fælles strategi for dansk turisme.
30. Oplevelsesøkonomi T	Udnævnt en oplevelseszone, modezonen, for hele Danmark. Nedsat bestyrelse for center for kultur- og oplevelsesøkonomi.
Tema 6. Energi	
31. Samarbejde om fremme af vedvarende energi	Fem projekter om bl.a. kortlægning af potentialet for bioressourcer, undervisning i energirigtige løsninger og salgsteknik samt et teknologi-center for vindmøller er iværksat.
32. Samarbejde om fremme af miljø- og energiteknologi. Energiteknologisk Udviklings- og Demonstrationsprogram	Tre projekter bl.a. sigtende på etablering af et klyngesekretariat er iværksat. Emnet indgår i dele af kontrakter med Risø, Teknologisk Institut og RUC.
33. FN's klimakonference COP 15 T	Fire projekter om bl.a. fremvisning af bæredygtige møbler på konferencen og klimaaktiviteter på Roskildeegnen er iværksat. Regional deltagelse i fire nationale initiativer: EnergyMap, EnergyTours, Klima-DM og Erhvervskalenderen på Klimakonsortiets hjemmeside.
34. Erhvervsfremme og energirettede indsatser T	Fem projekter om bl.a. energirigtig drift af kommunale bygninger og etablering af biogasanlæg er iværksat. Desuden udpeget tre nationale energibyer, etableret videncenter for rådgivning til byggebranchen og indgået aftale om energibesparende foranstaltninger i regionernes bygninger.
Tema 7. Landdistrikter og yderområderne	
35. Landdistriktsprogram: koordination med lokale aktionsgrupper	Der er iværksat fire initiativer om bl.a. gensidig repræsentation i hhv. VF og lokale aktionsgrupper, høring og møder.
36. Sammenhæng mellem landdistriktsudvikling og erhvervsudvikling T	Tre projekter om bl.a. en fødevareplatform og klyngesamarbejde er iværksat.
Tema 8. Grænseoverskridende samarbejde	
37. Opbakning til grænseoverskridende samarbejde	Regionen deltager i de grænseoverskridende Interreg IV-programmer, hvor der er udvalgt projekter til støtte.
38. Samarbejde over Femern Bælt T	Godkendt fem ansøgninger under Interreg IV A Fehmarnbeltregion-programmet, afholdt idéindkaldelse og udvalgt projektidéer.
Tema 9. Virksomhedernes samfundsansvar	
39. Virksomhedernes samfundsansvar	CSR er introduceret for væksthuset, som formidler til virksomhederne.

TILLÆG TIL

REGIONAL PARTNERSKABSÅFTALE OM VÆKST OG ERHVERVSUDVIKLING MELLEM REGERINGEN OG VÆKSTFORUM FOR REGION MIDTJYLLAND

24. JUNI 2009

Indledning

Verdensøkonomien befinder sig midt i et alvorligt tilbageslag. Det påvirker også Danmark og har medført faldende eksport, aftagende vækst og stigende ledighed i hele landet. Det er væsentligt, at Danmark så hurtigt som muligt kommer tilbage i vækstsporet, og at ledigheden dermed ikke bider sig fast.

Regeringen har taget en række initiativer for at imødegå den aktuelle økonomiske afmatning, blandt andet med bankpakken og kreditpakken, der giver mulighed for statslige kapitalindskud i penge- og realkreditinstitutterne, eksportordninger og aftalen om Forårspakke 2.0, som indeholder lavere skat på arbejde, muligheden for udbetaling af opsparede SP-midler, fremrykning af investeringer og pulje til renoverings- og bygningsarbejde.

Vækstforum har med en række programmer understøttet vækstbetingelserne inden for kompetenceudvikling, risikovillig kapital, innovation og iværksætterier især indenfor de centrale indsatsområder i vækstforums erhvervsudviklingsstrategi: Energi og Miljø, Fødevarer, Erhvervs Sundhed og Oplevelsesøkonomi. Dermed har Vækstforum bidraget til at afbøde nogle af krisens virkninger på kort sigt og samtidig sikre, at der fremover vil være mulighed for vækst og udvikling i regionen.

I den aktuelle økonomiske situation har Vækstforum også sat særligt fokus på rammerne for de regionale produktionsvirksomheder og de virksomheder, som har en relativ energitung produktion, da disse virksomheder har stor betydning for beskæftigelsen i regionen.

Vækstforum for Region Midtjylland har i perioden 2007-2008 indstillet i alt 565 mio. kr. til aktiviteter, som kan styrke udviklingen i regionens erhvervsliv. Projekterne har et samlet budget på i alt 889 mio. kr. Vækstforum har prioriteret at sikre en koordineret indsats mellem de statslige og de regionale initiativer både som en del af de generelle tilbud til virksomheder og iværksættere og som en del af de initiativer, der retter sig mod de tre megasatsninger Energi og Miljø, Erhverv – Sundhed og Fødevarer.

Vækstforum for Region Midtjylland, Beskæftigelsesrådet for Region Midtjylland, beskæftigelsesministeren og økonomi- og erhvervsministeren har drøftet erhvervs- og beskæftigelsesudviklingen i regionen og mulighederne for at styrke samarbejdet for at imødekomme udfordringerne i den aktuelle økonomiske situation og skabe afsæt for fornyet vækst i regionen.

Parterne drøftede blandt andet:

- En styrket indsats for at flere unge gennemfører en uddannelse.
- Indsatsen for efter- og videreuddannelse, hvor Vækstforum har etableret 6 regionale kompetencecentre.
- En tidlig og aktiv indsats for ledige, hvor ikke mindst kortuddannede er ramt som følge af tilpasninger i produktionserhvervene.
- Mulighederne for at styrke nye og mindre virksomheders adgang til risikovillig kapital.
- Hvordan nye vækst- og beskæftigelsesmuligheder inden for blandt andet velfærdsteknologi og fødevarerområdet bedst muligt fremmes.
- Vækst inden for klima- og energiområdet, herunder testområder for vindmøller.

Regeringen og Vækstforum for Region Midtjylland er på den baggrund enige om nedenstående tillæg til partnerskabsaftalen om vækst og erhvervsudvikling fra 2007, der indgår inden for eksisterende økonomiske rammer. Parterne er enige om at mødes for at drøfte fremdriften inden for aftaleområderne og vurdere behovet for nye initiativer, der kan indgå i en ny partnerskabsaftale fra 2010.

Uddannelse og arbejdskraftudbud

1. Styrket samarbejde på uddannelsesområdet

Regeringen og Vækstforum har i partnerskabsaftalen fra 2007 sat som mål, at flere unge skal have en ungdomsuddannelse og en videregående uddannelse.

I forlængelse heraf har regeringen og de regionale vækstfora gennemført en række tiltag i regi af partnerskabsaftalerne. Både hver for sig og i fællesskab.

Regionsrådet har via sin uddannelsespulje iværksat 42 projekter. Vækstforum og Regionsrådet har, sammen med 4 kommuner, alene for perioden 2007-2010 bevilget regionale og kommunale erhvervsfremmemidler til Aarhus Universitet, Handels- og Ingeniørhøjskolen i Herning. Den regionale og kommunale erhvervsfremmestøtte har, med baggrund i universitetsfusionen og ønsket om at sikre forskning, innovation og uddannelser udenfor de store universitetsbyer, haft som målsætning at skabe et bæredygtigt forsknings- og innovationsbaseret universitetsmiljø for etablering af kandidatuddannelser inden for det teknisk-merkantile område også i den vestlige del af regionen. Parterne er enige om, at der fortsat er et udbud af videregående uddannelser i den vestlige del af regionen.

For at blandt andet at styrke forsøgs- og udviklingsarbejdet på nationalt og regionalt niveau vil Undervisningsministeriet etablere et dialogforum, der blandt andet skal fremme et tættere og kontinuerligt samarbejde mellem de relevante aktører.

Dialogforummet vil bestå af uddannelsesinstitutionernes lederforeninger og en repræsentant fra hhv. Kommunernes Landsforening og Danske Regioner. De regionale vækstfora vil blive inviteret til at deltage i relevante møder. Vækstforum for region Midtjylland vil bidrage til dette arbejde på sekretariatsniveau. Dialogforummet skal blandt andet inden for forsøgs- og udviklingsprojektområdet fremme opdateret viden om de enkelte uddannelsessektorer og styrke en mere tværgående indsats.

2. Praktikpladser og ungdomsuddannelser

For at bidrage til at flere unge gennemfører en ungdomsuddannelse, vil parterne fortsat bidrage til at øge antallet af praktikpladser og fremme kvaliteten i praktikforløbene.

De regionale vækstfora opfordres til aktivt at arbejde for, at der tilvejebringes praktikpladser og ansættes flere erhvervsuddannelseselever og egu-elever inden for det offentlige område og i de private virksomheder.

Regeringen har sammen med Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre i lyset af den aktuelle økonomiske situation indgået en aftale om en praktikpladspakke, der sigter mod at fremme indgåelsen af nye praktikpladsaftaler. Pakken indebærer bl.a. en ændring af den nuværende præmieringsordning for oprettelse af ekstra praktikpladser samt en omlægning af tilskuddet til det praktikpladsopsøgende arbejde med henblik på at målrette disse ordninger til den nuværende konjunktur- og praktikpladssituation. I forlængelse heraf har regeringen, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre indgået en aftale om at øge antallet af skolepraktikpladser.

Vækstforum vil i fællesskab med bl.a. uddannelsesinstitutioner, organisationer og virksomheder – private som offentlige arbejde for at skabe flere praktikpladser, herunder arbejde for at flere virksomheder godkendes som praktikværter.

Vækstforum vil i samarbejde med det Regionale Beskæftigelsesråd, kommuner, jobcentre, UU-centrene m.v. iværksætte en forstærket indsats over for de unge, der forlader eller ikke påbegynder en ungdomsuddannelse, for eksempel i form af en udbygget mentorordning, brug af såkaldte street runners, opsamlingsinitiativer og udbygning af aktørsamarbejde.

Vækstforum vil fokusere specielt på efteruddannelse af de unge i beskæftigelse med henblik på at fastholde dem på arbejdsmarkedet.

3. Brobygning mellem gymnasier og videregående uddannelser

For at støtte op om at flere unge skal fra regionen skal tage en videregående uddannelse vil parterne arbejde for at strukturere brobygningen mellem ungdomsuddannelserne og de videregående uddannelser. En sådan ordning tilbydes alle vækstfora, således at der sikres geografisk lighed.

Region Midtjylland vil medvirke til dels at styrke det regionale vejledningssamarbejde, dels at etablere brobygning mellem ungdomsuddannelser og videregående uddannelser.

4. Nationalt center for undervisning i natur, teknik og sundhed

Parterne er enige om, at en af forudsætningerne for at sikre den fremtidige arbejdskraft er, at flere studerende vælger naturvidenskabelige fag på de videregående uddannelser.

Regeringen har taget initiativ til at etablere et nationalt center for undervisning i natur, teknik og sundhed. Centeret har til formål at styrke, forny og udvikle undervisningen i natur, teknik og sundhed samt relevante beslægtede fagområder i grundskolen, ungdomsuddannelserne og på relevante videregående uddannelser. Centeret skal fx understøtte netværksdannelse mellem undervisere og private virksomheder og yde støtte til udviklingsprojekter. Der lægges op til at centerbestyrelsen, der er ansvarlig for centerets organisering, skal etablere decentrale enheder.

Parterne vil i fællesskab medvirke til at understøtte den lokale forankring af det nyetablerede nationale center for undervisning i natur, teknik og sundhed.

Vækstforum forventer, at Naturvidenskabernes Hus indgår i dette initiativ. Region Midtjylland har med desuden støttet projektets "Bioteknologi i gymnasiet" med 3,9 mio. kr.

5. VEU-centre

Vækstforum Midtjylland igangsatte i 2007 initiativet KOMPETENCE midt. Her arbejder 6 lokale konsortier med at give små og mellemstore virksomheder én indgang til den samlede palet af efteruddannelsesstilbud. Væksthus Midtjylland står som operatør for de 6

konsortier, der består af relevante uddannelsesinstitutioner, erhvervsserviceenheder, jobcentre og arbejdsmarkedets parter.

Vækstforum ser positivt på oprettelse af Voksen- og Efteruddannelsescentre (VEU-centre) og regeringen er opmærksom på Vækstforums ønsker angående VEU-centrene.

6. Bedre udnyttelse af indvandreres kvalifikationer

Regeringen har udviklet en række værktøjer og støttemuligheder, som skal sikre integrationen af indvandrere på arbejdsmarkedet og bedre udnyttelse af indvandreres kvalifikationer.

De regionale aktører inviteres til at indgå i et samarbejde om at udbrede brugen af disse værktøjer.

7. Erhvervsakademi Århus, Dania og Midtvest, professionshøjskoler VIA University College, Aarhus Universitet og videncentre som omdrejningspunkt for erhvervsfremme i regionerne

Mange virksomheder efterspørger medarbejdere med kompetencer til at indgå i, gennemføre og lede innovationsprocesser. Særligt små og mellemstore virksomheder rekrutterer medarbejdere med disse kompetencer fra Undervisningsministeriets videregående uddannelsesinstitutioner.

Parterne er enige om at undersøge mulighederne for at fremme uddannelsesinstitutionernes samarbejde med det regionale erhvervsliv om uddannelse af medarbejdere med viden om fx brugerdreven innovation, innovationsledelse eller klimarelaterede spørgsmål.

Parterne er enige om at undersøge muligheden for at samarbejde om at styrke de videregående uddannelses tilbud i regi af Erhvervsakademi Århus, Dania og Midtvest, professionshøjskolen VIA University og Aarhus Universitet.

Samarbejdet vil fx kunne bestå i udvikling af efter- og videreuddannelses tilbud, dialog om, hvordan innovation eller klima kan integreres i undervisningen fx ved at gennemføre konkrete udviklingsprojekter i virksomheder i forbindelse med undervisningen samt i opbygning af erhvervspolitiske videncentre på uddannelsesinstitutionerne.

I samarbejde mellem Undervisningsministeriet, Økonomi- og Erhvervsministeriet og de regionale vækstfora kan der udvælges konkrete erhvervspolitiske satsningsområder, indenfor hvilke uddannelsesinstitutionerne skal opbygge særlig viden og kompetencer.

8. Tidlig og aktiv indsats for ledige

Parterne er enige om, at der er behov for en tidlig og aktiv indsats for ledige. For unge er målet med den tidlige indsats en ordinær uddannelse.

Regeringen har iværksat flere initiativer, som understøtter en tidlig og aktiv indsats, herunder målrettede uddannelses tilbud:

- Øget fokus på den tidlige indsats i jobcentrene, herunder den virksomhedsrettede indsats.
- Ufaglærte voksne har fået ret til at komme i voksenlære med tilskud indenfor områder med gode eller rigtige gode beskæftigelsesmuligheder.
- Som led i et 3-årigt forsøg kan jobcentrene fremover give ledige uden en erhvervskompetencegivende uddannelse eller med en forældet uddannelse mulighed for at deltage i længerevarende uddannelsesforløb. Muligheden gælder for de ledige, som ikke umiddelbart kan formidles arbejde inden for deres faglige område. Uddannelsen skal være rettet mod beskæftigelse inden for områder, hvor der er gode eller rigtig gode beskæftigelsesmuligheder.
- For ledige unge uden uddannelse, som er under 30 år, er målet at komme i gang med en uddannelse på ordinære vilkår. Derfor fremrykkes tidspunktet for hvornår de unge skal aktiveres første gang til senest efter 3 måneders ledighed.
- Ungereglene forenkles hvilket sikrer, at sagsbehandlerne i jobcentret har fuld fokus på, at ledige unge kommer i gang med en kompetencegivende uddannelse eller hurtigt får et job. Derudover får jobcentermedarbejderen friere hænder i forhold til at kunne vælge fra paletten af redskaber til at aktivere de unge.

Vækstforum vil i samarbejde med Det Regionale Beskæftigelsesråd og gennem inddragelse af eksisterende statslige indsatser, arbejde for at unge ledige kommer i ordinær uddannelse for eksempel via en forstærket vejledningsindsats, udbygning af en praksisnær indgang til erhvervsuddannelserne samt anvendelse af vekseluddannelse og forlagt undervisning. Disse muligheder eksisterer alle inden for erhvervsuddannelserne, men kan udbygges og anvendes mere intensivt

Partnerne er desuden enige om en fortsat indsats for at udvide arbejdsstyrken med fokus på især førtidspensionister og nedbringelse af sygefravær.

Partnerne er enige om at fortsætte og styrke en fælles analyseindsats mellem Vækstforum og Beskæftigelsesregionen, der skal danne baggrund for iværksættelse af nye initiativer.

9. Tiltrække og fastholde udenlandsk arbejdskraft

Partnerne er enige om, at der fortsat er brug for at tiltrække, fastholde og integrere højtuddannet udenlandsk arbejdskraft i Danmark.

Region Midtjylland samarbejder med en række kommuner med henblik på:

- Øgning af de internationale skolers kapacitet
- Yderligere internationalisering af uddannelserne indhold og udformning

Regeringen offentliggjorde i februar 2008 en jobplan, som indeholdt en række initiativer på det internationale område bl.a. vedrørende integration og fastholdelse af udenlandske arbejdstagere, lettere adgang for udenlandske arbejdssøgende og bedre service til både danske virksomheder og udenlandske arbejdssøgende. Blandt disse initiativer er en taskforce vedrørende international rekruttering, som regeringen har nedsat med henblik på at regelforenkle og nedbryde barrierer for, at udenlandske arbejdstagere kan komme til Danmark for at arbejde.

Desuden skal en arbejdsgruppe i forlængelse af taskforcens arbejde afdække konkrete løsningsforslag vedrørende internationale skoler. Regeringen er umiddelbart positivt indstillet for at ændre friskoleloven, således at de internationale skoler kan udvide kapaciteten.

Bedre vækstvilkår for nye og mindre virksomheder

10. Risikovillig kapital

Parterne er enige om fortsat at have fokus på at medvirke til, at virksomheder har adgang til risikovillig kapital og viden om relevante muligheder for finansiering.

Regeringen har med bank- og kredittapakken gennemført en række tiltag, der bidrager til, at der er et tilstrækkeligt kapitalgrundlag i den finansielle sektor. Det mindsker risikoen for, at ellers sunde virksomheder ikke kan få deres aktiviteter finansieret i kreditinstitutterne.

Regeringen har nedsat et udvalg for "Fremtidens marked for risikovillig kapital", der skal se på mulighederne for at tiltrække kapital i de kommende år. Udvalget skal som led heri komme med forslag til, hvorledes den risikovillige kapital i højere grad kan understøtte målsætningen om at skabe flere nye vækstvirksomheder. Regeringen vil drøfte situationen på markedet for risikovillig kapital med partierne bag globaliseringsaftalen i efteråret. I forlængelse heraf vil regeringen og Vækstforum se på situationen for risikovillig kapital i Region Midtjylland.

11. Iværksætterfond i Vestdanmark

Regeringen og Vækstforum for Region Midtjylland er enige om at undersøge mulighederne for at etablere en Iværksætterfond i Vestdanmark i samarbejde med Vækstforum for Region Syddanmark og Nordjylland. Iværksætterfonden skal styrke adgangen til risikovillig kapital til iværksættere i lyset af den aktuelle økonomiske situation.

Parterne vil i de kommende måneder arbejde på at finde en model for en Iværksætterfond i Vestdanmark

12. Supplerende strukturfondsfinansieret indsats til rådgivning og kapital til unge innovative virksomheder

Vækstforum Midtjylland har indstillet et VÆKSTmidt Accelerator-program, der kombinerer rådgivningsforløb med et investeringstilbud. Der er tale om et samarbejde, hvor VÆKSTmidt Accelerator leverer virksomheder til programmet "CIBIT Accelerator", som varetages af Symbion i samarbejde med bl.a. Vækstfonden. "CIBIT Accelerator" er et program bevilget af Vækstforum Hovedstadsregionen, hvor Vækstfonden ligeledes har stillet kapital til rådighed under forudsætning af, at andre regioner efterfølgende kan tilslutte sig programmet. Region Midtjylland er den første region, der efterfølgende har tilsluttet sig programmet.

Regeringen har afsat i alt 30 mio. kr. til medfinansiering af strukturfondsfinansierede regionale projekter, der har til formål at støtte kvalificerede opstartsvirksomheder og/eller unge innovative virksomheder (SMV) i et sammenhængende forløb, der kombinerer rådgivning og kapital.

13. Sammenhængende rådgivningssystem

En række aktører bidrager til det offentlige rådgivningssystem - fx lokale erhvervsserviceenheder, væksthuse, Godkendte Teknologiske Serviceinstitutter, Danmarks Eksportråd, Dansk Design Center og Patent- og Varemærkestyrelsen.

Parterne er enige om at skabe et mere sammenhængende rådgivningssystem for nye og mindre virksomheder med vækstpotentiale.

Med etableringen af de regionale væksthuse er adgangen til kvalificeret rådgivning styrket. Bl.a. via ambassadørordninger og kompetenceudvikling af væksthuses medarbejdere i samarbejde med en række styrelser og ministerier.

Regeringen har nedsat en tværministeriel arbejdsgruppe, der bl.a. har til opgave at udarbejde et forslag for samspillet mellem aktører i rådgivningssystemet, der skal sigte mod, at de forskellige dele af rådgivningssystemet bliver mere sammenhængende for iværksættere og virksomheder. Parterne vil i fællesskab udmønte relevante indsats i forlængelse af regeringens udspil, særligt tiltag der kan bidrage til kvaliteten og sammenhængen mellem det nationale, regionale og lokale niveau i det offentlige rådgivningssystem.

Parterne er enige om fortsat at arbejde for et sammenhængende vejlednings- og rådgivningssystem og med væksthuse som knudepunkt. Princippet er ”no wrong door”: Uanset hvor en virksomhed henvender sig, skal den hurtigst muligt guides til det sted, hvor den kan få relevant vejledning den rette hjælp, eller til den lokale erhvervsservice eller væksthuse, hvor de kan få problemafløsning og overblik.

Innovation

14. Virksomhedsrettet innovationsstrategi

Parterne har sat som mål, at andelen af innovative virksomheder skal øges, at midler til innovation skal udgøre en stigende andel af regionens BNP og at flere virksomheder udvikler nye produkter og serviceydelser.

Vækstforum vedtog i august 2008 en regional innovationsstrategi.

Region Midtjylland har etableret innovationsenheden MidtLab, som er regionens laboratorium for innovative eksperimenter med udgangspunkt i udviklingen af den offentlige sektor. MidtLab har i forhold til de store udfordringer inden for udviklingen af nye velfærdsteknologier en rolle som videntcenter og projektudvikler i regionen. I forbindelse

med udmøntningen af den virksomhedsrettede innovationsstrategi, de løbende møder med Rådet for Teknologi og Innovation eller ved erfa-møderne i Erhvervs- og Byggestyrelsen vil parterne kunne drøfte de udfordringer, som regionerne oplever i relation til fx proof of concept-midler.

Vækstforum opfordrer til, at de erfaringer, der er opsamlet i Region Midtjylland fra både projekter om offentlig-privat innovation (OPI) og brugerdreven innovation (BDI) anvendes fremadrettet i uddannelses- og kursusforløb.

Regeringen vil i 2009 udarbejde en virksomhedsrettet innovationsstrategi med henblik på at sikre, at virksomhederne har gode rammevilkår for deres innovationsaktiviteter. Som led i udarbejdelsen af strategien undersøges blandt andet om der er behov for at styrke rammerne for offentlig-privat innovation til gavn for kvalitet og effektivitet i de offentlige serviceydelser og for nye forretningsmuligheder i erhvervslivet.

Vækstforaene vil blive inddraget i udmøntningen af strategien i relevant omfang.

Vækstforum ønsker, at parterne kan samarbejde om velfærdsteknologi og klimaløsninger.

15. Velfærds-innovation

Vækstforum vil opbygge et internationalt førende miljø for forretningsførelse af ideer og innovation fra sundhedsområdet. Initiativet bygger på regionens viden og erhvervsmæssige kompetencer inden for sundhedssektoren, bl.a. med udgangspunkt Center for Pervasive healthcare på Alexandra Institutet, Aarhus Universitet.

Vækstforum har oprettet 2 innovationsplatforme: Med Tech Innovation Center og Care Tech Innovation. Disse samarbejder med Region Midtjyllands enhed for offentlig innovation, MidtLab. De regionale parter vil løbende udvikle indsatsen for innovation på sundhedsområdet og vil blandt andet gøre brug af mulighederne for at søge yderligere midler inden for de eksisterende statslige forsknings- og innovationsprogrammer.

I forlængelse af Region Midtjyllands vedtagne hospitalsplan har regeringen i januar besluttet at støtte udbygningen af Regionshospitalet Viborg og det ny Aarhus Universitetshospital med tilsagn fra Kvalitetsfonden og der er i den forbindelse fastlagt en foreløbig samlet investeringsramme for projektet.

Vækstforum for Region Midtjylland har vedtaget, at byggerierne skal bruges til at accelerere en erhvervsudvikling indenfor de tilknyttede erhverv IKT, medicoteknik, byggeri samt følgeerhverv indenfor forsyning og logistik, men også udvikling af innovations- og konkurrencefremmende udbuds- og samarbejdsformer.

Region Midtjylland vil i dialog og samarbejde med staten udvikle det erhvervsfremmende arbejde, bl.a. gennem eksisterende og nye statslige initiativer og de to innovationsplatforme, som Vækstforum har oprettet under megasatningen erhverv-sundhed: Med Tech Innovation Centre og Care Tech Innovation.

16. Klyngeudvikling

Danmarks Vækstråd har til regeringen og de regionale vækstfora i maj 2008 påpeget, at Rådet ser et potentiale i et styrket tværregionalt samarbejde om fælles udfordringer på tværs af vækstfora. På den baggrund støttede Danmarks Vækstråd i 2008 via den konkurrenceudsatte pulje en række projekter, der kan forbedre rammevilkårene for udvikling af erhvervsklynger. Som led i udmøntningen af den konkurrenceudsatte pulje har Danmarks Vækstråd bakket op om at støtte udviklingen af projektet "RegX". RegX kan på nationalt plan fremme klyngeudvikling og open-innovation samarbejde på tværs af klynger og regioner. RegX forventes at stille viden til rådighed og yde tilbud om kompetenceopbygning, forsknings- og udviklingsaktiviteter, erfaringsopsamling og videnspredning.

Som led i det fortsatte arbejde med at styrke grundlaget for arbejdet med styrkepositioner og klynger vil parterne bidrage til at fremme samarbejdet mellem relevante regionale projekter, der arbejder med klyngeudvikling, måling mv.

Rådet for Teknologi og Innovation under Videnskabsministeriet vil samarbejde med vækstfora om at sikre relevant koordinering og videndeling mellem RegX og de nationale innovationsnetværk, herunder fx indgå i styregruppen for RegX.

Vækstforum har tilrettelagt et program for udvikling af klynger i Region Midtjylland. Klyngeprogrammet består af en netværksdel med etablering og udvikling af forretningsbaserede netværk og etablering af en infrastruktur centreret om de statsligt finansierede Innovationsnetværk i regionen. Vækstforum forudsætter at erfaringerne fra den midtjyske indsats i forhold til arbejdet med klynger – KLYNGEmidt – inddrages i et gensidigt samspil.

17. Innovation og internationalisering

Parterne er fortsat enige om betydningen af at videreudvikle det eksisterende samarbejde om innovation.

For mange virksomheder kan det være en fordel at have adgang til internationale kilder til innovation og førende udenlandsk teknologi, viden og netværk. Danmarks Eksportråd vil derfor invitere de regionale vækstfora/Væksthusene til at indgå i en styrket dialog med de danske innovationscentre i Shanghai, München og Silicon Valley med henblik på øget samarbejde.

Vækstforum har, ved at etablere en sammenhængende række af rådgivnings- og kapitalformidlingsprogrammer, styrket samarbejdet mellem det lokale niveau og Væksthuset samt bidraget til at styrke koordinationen med det øvrige innovationssystem herunder de to statsligt godkendte innovationsmiljøer: Innovationsnetværk for Livsstil – Bolig og Beklædning og Fødevaresektorens Innovationsnetværk.

Parterne er enige om at samarbejdet mellem Danmarks Eksportråd og Væksthus Midtjylland om udstationeringen af en medarbejder fra Eksportrådet i Væksthuset gøres permanent.

Parterne har med Danmarks Eksportråds forankring i Væksthus Midtjylland skabt basis for at etablere et regionalt eksportudviklingsprogram, som kan tilbyde midtjyske virksomheder eksportrådgivning.

Parterne er enige om, at et regionalt eksportudviklings- og globaliseringsprogram, skal bidrage til at styrke samarbejdet mellem de forskellige aktører på det regionale niveau (Danmarks Eksportråd, Væksthus Midtjylland, lokal erhvervsservice, Europe Enterprise Network med flere), så der opnås størst mulig sammenhæng, synlighed og synergi mellem de nationale og regionale tilbud.

Markedsføring af Danmark – tiltrækning af investeringer og turisme

18. Videreførelse af Vestdansk Investeringsfremme

Regeringen og vækstforum har i partnerskabsaftalen i 2007 sat som mål, at der skal tiltrækkes/fastholdes flere videntunge arbejdspladser i Danmark.

Parterne er enige om vigtigheden af at fortsætte samarbejdet i Foreningen Vestdansk Investeringsfremme mellem Invest in Denmark og de vestdanske regioner om at tiltrække udenlandske virksomheder og kapital efter 2009.

Parterne er enige om, at de senest 1. november 2009 træffer beslutning om den videre finansiering af hensyn til de medarbejdere, der er ansat under foreningen. Der bliver i øjeblikket gennemført en evaluering af samarbejdet, som kan indgå i beslutningsgrundlaget for Vækstforum Midtjylland, Vækstforum Nordjylland og Vækstforum Syddanmark i forbindelse med behandling over sommeren 2009 af ansøgninger om fortsat finansiering.

Vækstforum vil indgå i dialog med Invest in Denmark om muligheden af at styrke indsatsen for at tiltrække udenlandsk kapital indenfor Vækstforums tre megasatsninger. Herunder kan der også indgå øget internationalt vidensamarbejde for små og mellemstore virksomheder.

19. Oplevelsesøkonomi

Regeringen og de regionale vækstfora er enige om, at der er behov for at samarbejde om at realisere de erhvervsmæssige potentialer i kultur- og oplevelsesøkonomien.

Det kommende Center for Kultur- og Oplevelsesøkonomi skal sikre et nationalt fokus og understøtte oplevelsesbaseret erhvervsudvikling – samt medvirke til at skabe vækst via oplevelser og samspil mellem kreative kompetencer og øvrigt erhverv.

Vækstforum for Region Midtjylland vil udbygge viden og kreativitet som et grundlag for at understøtte virksomheders konkurrenceevne og produktværdi gennem udnyttelse af oplevelsesøkonomien. Vækstforum vil arbejde for at øge samspillet mellem kreative kompetencer og øvrigt erhverv - og hermed sikre fokus på oplevelsesbaseret erhvervsudvikling.

Parterne vil arbejde for at sikre en god regional forankring af arbejdet i det kommende Center for Kultur- og Oplevelsesøkonomi. Derudover vil både regeringen og de regionale vækstfora støtte op om arbejdet i de fire oplevelseszoner og samarbejde for at sikre en god regional forankring af arbejdet.

Vækstforum har taget initiativ til erhvervs-satsningen Cross Media, der er et samarbejde mellem Region Midtjylland og Region Nordjylland og foreløbig otte kommuner.

Cross Media-satsningen, som er et samarbejde mellem Region Midtjylland, Region Nordjylland og indtil videre 8 kommuner, tager udgangspunkt i den digitale revolution på medieområdet og sigter mod at få eksisterende og nye medier til at spille sammen på hidtil ukendte måder. Målet er at skabe flere kreative arbejdspladser baseret på øget samarbejde i de kreative erhverv og en stærkere kobling til teknologi- og videnvirksomhederne. Regionerne har identificeret 6-800 virksomheder i målgruppen, der spænder over filmfolk, fotografer, grafiske virksomheder, elektronikproducenter, konsulentvirksomheder, lydproducenter, reklamebureauer, spiludviklere m.fl.

Cross Media-satsningen er afhængig af koordinering med de nationale initiativer, som emnemæssigt kan styrke satsningen. I Region Midtjylland findes bl.a. følgende nationale initiativer: Innovationsnetværket Animation Hub (Videnskabsministeriet) og oplevelseszonen Computerspilzonen (Økonomi- og Erhvervsministeriet), og der tages højde for disse og andre relevante indsatser inddrages i arbejdet med udviklingen af Cross Media-satsningen.

Regeringen ser positivt på, at Vækstforum vil tage initiativ til at drøfte koordinationsmuligheder med relevante eksisterende statslige initiativer i relation til Cross Media-satsningen og at vækstforum vil indgå i dialog om et samarbejde mellem Den Vestdanske Filmpulje og Det Danske Filminstitut.

20. Turisme

Regeringen og de regionale vækstfora er enige om at samarbejde om at skabe øget værditilvækst i turismen.

VisitDenmark har i tæt dialog med alle turismens interessenter udarbejdet en fælles strategi for dansk turisme frem mod 2015, som samler de lokale, regionale og private parter i turismen. Regeringen bakker op om den fælles strategi "Vores Rejse".

De regionale vækstfora og regeringen er enige om at fortsætte dialogen om, hvordan den fælles strategi bedst muligt implementeres såvel nationalt som regionalt, herunder hvordan de regionale udviklingselskaber får en vigtig rolle i strategiens implementering. De regionale vækstfora vil således lade den fælles strategi afspejle i de regionale erhvervsudviklingsstrategier / handlingsplaner.

Regeringen vil desuden invitere de regionale vækstfora til at bidrage til regeringens arbejde med at sikre den bedst mulige fremtidige organisering af den danske turismeindsats.

Grøn vækst

21. Regional implementering af Erhvervsklimastrategi

Regeringen og de regionale vækstfora er enige om at fremme et godt samspil og samarbejde mellem den nationale og regionale indsats for fremme af vedvarende energi.

Parterne er enige om at indgå i dialog om, hvorledes initiativer i regeringens kommende Erhvervsklimastrategi bedst muligt forankres regionalt. Regeringens Erhvervsklimastrategi skal sikre de bedst mulige betingelser for, at dansk erhvervsliv kan udnytte det globale behov for at forebygge og tilpasse sig klimaforandringerne.

22. Fokus på regional grøn vækst

Udviklingen af Danmark til en grøn vækstøkonomi skal forankres bredt i det danske samfund. Regeringen ønsker en udvikling, hvor alle områder i Danmark bidrager aktivt til omstillingen af det danske samfund til grøn vækst og får del i de nye udviklingsmuligheder. Regeringen vil derfor fremlægge et regionalpolitisk udspil om et Danmark i balance og invitere de regionale vækstfora til at bidrage til udviklingen og forankringen af relevante tiltag.

23. Energi- og miljøsatsning

Region Midtjylland har en meget stærk national styrkeposition indenfor energi- og miljøområdet, såvel erhvervsmæssigt, som indenfor viden- og forskningsmiljøerne. En betydelig del af den samlede danske private beskæftigelse indenfor energi- og miljøområdet findes i Region Midtjylland og tilsvarende kom i 2008 en betydelig del af den samlede danske eksport af energi- og miljøteknologi fra Region Midtjylland.

Parterne er enige om, at der i efteråret 2009 udpeges områder, hvor vindmølleindustrien kan teste og afprøve nye prototyper. Planlægningsprocessen igangsættes ligeledes i efteråret 2009. Herudover igangsættes der et planlægningsarbejde, som fastlægger industriens behov frem mod 2020.

Parterne er enige om at fremme aktiviteter og projekter, der kombinerer produktion af grøn energi med miljøforbedringer i landbruget og dets påvirkning af bl.a. vandmiljøet. Det drejer sig om både udnyttelse af biogaspotentialer og flerårige energiafgrøder inden for de rammer, der er fastlagt i aftalen om Grøn Vækst.

Region Midtjylland vil arbejde for dannelsen af et videncenter for fjernvarmeteknologi i regionen med det mål at bringe ny teknologisk viden ind i branchen gennem fælles projekter. Sammen med Dansk Fjernvarme arbejdes der aktuelt med et projekt for et center i tilknytning til Maskinmesterskolen i Århus.

Transportministeriet, Region Midtjylland og Oliebranchen har igangsat en forsøgsordning med i blanding af biobrændstof. Regeringen forventer, at der i vinteren 2009/2010

vil være høstet de nødvendige erfaringer i projektet, hvorfor statens tilskud til forsøget ikke forlænges.

24. Fødevarsatsning

Vækstforum har i sin strategi- og handlingsplan for megasatsning fødevarer 2009-2011 sat som mål at gøre Region Midtjylland til et førende internationalt innovationsmiljø på fødevarerområdet med udgangspunkt i regionens styrkeposition på fødevarerområdet med hensyn til viden og erhverv. Der er iværksat en megasatsning på fødevarerområdet, som fokuserer på en stærk sammenhængende lokal, regional og national indsats for udvikling i fødevarerhvervene.

En del af Regeringens Grøn Vækst-initiativer og -ressourcer målrettes generelt fødevarerområdet. Parterne er enige om at der skal ske en koordineret indsats for at fremme innovation og udvikling inden for fødevarerområdet. Parterne er enige om fortsat at koordinere statslige og regionale initiativer, med henblik på at fremme sammenhæng og synergi mellem indsatserne. Det kan fx ske ved, at repræsentanter fra vækstfora som led i udmøntningen af "Grøn Vækst" vil blive inviteret til at deltage i innovationspartnerskaber i forbindelse med oprettelsen af GUDP (Grønt Udviklings- og Demonstrations Program).

I forlængelse heraf er parterne enige om at den regionale megasatsning på fødevarerområdet ses i sammenhæng med regeringens vision om Danmark som et grønt vækstlaboratorium (Agro Food Valley - Grøn Vækst). Samtidig kan indsatsen styrkes gennem en regional forankring af fx initiativet om oplevelseszonen for madkultur

Regeringen ser positivt på, at man lokalt og regionalt på uddannelsesinstitutionerne løbende udvikler uddannelserne i forhold til aftagernes behov og fremtidige udfordringer. Vækstforum vil tage initiativ til i samarbejde med uddannelsesinstitutionerne at udvikle uddannelserne på fødevarerområdet. Revurdering og udvikling skal ske under hensyntagen til reglerne om akkreditering af de videregående uddannelser. Derudover vil vækstforum gøre en målrettet indsats for at få udviklet og igangsat flere ph.d.-forløb i fødevarerhvervene. Regeringen stiller en række generelle virkemidler og rammer på området til rådighed - herunder ErhvervsPhD-ordningen - som kan understøtte vækstforums indsats.

Vækstforum udvikler, som led i regionens megasatsning for fødevarer, et særligt rådgivningskoncept for fødevarerhvervene. Partnerne er enige om at lade erfaringer herfra indgå i den fremtidige tilrettelæggelse af det samlede rådgivningstilbud for små og mellemstore virksomheder med knudepunkt i erhvervsservice og Væksthuset.

25. Udvikling i landdistrikter og udkantsområder

Regeringen og vækstfora er enige om, at det skal være attraktivt at bo, leve og arbejde i alle egne af Danmark. Det gælder også landdistrikter og yderområder.

Parterne er enige om at styrke det videnbaserede grundlag for den fremtidige erhvervsudvikling i de tyndt befolkede områder. Parterne har i den forbindelse igangsat en analyse, der skal udpege strategiske indsatsområder og konkrete projektforslag. Fra regeringens side deltager Indenrigs- og Socialministeriet samt Økonomi- og Erhvervsministeriet.

Parterne er enige om at styrke indsatsen for en sammenhængende udvikling af erhverv og bosætning i landdistrikter og yderområder. Bl.a. i lyset af udfordringer i visse landdistrikter med fald i befolkning afsættes fortsat en væsentlig del af pengene i landdistriktsprogrammet til udvikling af erhverv og bosætning i landdistrikterne.

Parterne er enige om, at samarbejdet med kommunerne, LAG-erne, borgerne og andre aktører om udviklingsindsatsen fortsættes. Der samarbejdes om projekter for sammenhængende fornyelse og udvikling af erhverv og bosætning – udvikling af fremtidens landsbyer. Der samarbejdes om styrkelse af iværksætterier og virksomhedsudvikling i landdistrikter om udnyttelse af erhvervsstyrkepositioner i landdistrikter m.v.

Partnerne er enige om, at der fortsat skal være fokus på indsatsen overfor de forfaldne huse, erhvervsbygninger og landbrugsbygninger i landsbyerne og på landet. Staten etablerer for 2010 en pulje på 150 mio. kr. til medfinansiering af kommunernes indsats med forbedringer af det fysiske miljø i yderområder.

Status for fremdriften i implementeringen af partnerskabsaftalen om vækst og erhvervsudvikling fra 2007 og tillægsaftalen fra 2008

Initiativer (Initiativer fra tillægsaftale 2008 er markeret med "T".)	Status på aktiviteter
Tema 1. Uddannelse og arbejdskraftudbud	
1. De erhvervsrettede ungdomsuddannelser styrkes	Regionsrådet har iværksat 29 projekter. Projekterne omhandler f.eks. mentorordninger, fastholdelse, vejledning og udvikling af uddannelses-tilbud.
2. Omfanget af erhvervsrettede uddannelses-tilbud øges	Regionsrådet har iværksat 10 projekter herunder fjernundervisning og udvikling af linier fx inden for sundhedsområdet.
3. Flere unge med indvandrerbaggrund fuldfører en påbegyndt erhvervsuddannelse	Regionsrådet har iværksat 2 projekter – vejledning af unge – og et springbræt for unge ”pædagogspirer”. Endvidere er det fireårige initiativ Uddannelseskaravanen igangsat. Projektet skal bidrage til, at alle unge, uanset etnisk baggrund, får lige muligheder i det danske uddannelsessystem og på arbejdsmarkedet.
4. Indsats for flere praktikpladser	Et projekt med fokus på virksomhedskontakt er igangsat for at sikre flere praktikpladser i regionen.
5. Styrkelse af undervisnings- og videncmiljøer inden for de videregående uddannelser	En ny uddannelse Animation Workshop er etableret for at kunne udbyde den nødvendige uddannelse inden for karakteranimation. Desuden er projektet ”Flere og bedre studerende på elektronikingeniøruddannelsen” igangsat for at bidrage til at mindske frafaldet. Endvidere er projektet ”Teknologiobservatorium” igangsat med henblik på at øge interessen for teknik og naturvidenskab blandt unge.
6. Samarbejde om den regionale udmøntning af nationale uddannelsesindsatser	Der er igangsat et initiativ med panelmøder og årlige møder med VUC med det formål at sikre løbende dialog om det regionale udbud af uddannelser – også i forhold til den nationale målsætning.
7. Efter- og videreuddannelsesstilbud til personer, som mangler grundlæggende færdigheder, eller som har behov for opkvalificering	Ni projekter er iværksat herunder ”KompetenceMidt”, som blandt andet indebærer koordinering af udbud og efterspørgsel af voksen- og efteruddannelse.
8. Samarbejde om erhvervs-, beskæftigelses- og uddannelsespolitikken	Der er indgået samarbejdsaftale mellem vækstforumsekretariatene, beskæftigelsesregionerne, Arbejdsmarkedsstyrelsen og Erhvervs- og Byggestyrelsen om udvikling af en fælles model til overvågning af det regionale arbejdsmarked. ”JOBmidt” – dialogforum – er igangsat.
9. Tiltrækning og fastholdelse af udenlandske studerende og arbejdskraft og 10. tiltrækning og fastholdelse af højtuddannet arbejdskraft T	”JOBmidt”: herunder 2 projekter: ”Modtagelse og fastholdelse af udenlandsk arbejdskraft” og ”Fastholdelse af udenlandske studerende”. Desuden er regionen omfattet af tre nationale initiativer. Der er fx igangsat 8 projekter omkring modtagelse og fastholdelse af udenlandsk arbejdskraft i et konsortium der samarbejder på tværs i regionen.
Tema 2. Bedre vækstvilkår for nye og mindre virksomheder	
11. Styrket kvalitets- og kompetenceløft i rådgivningsindsatsen	Virksomhedsprogrammet Vækstmidt Accelerator er iværksat. Væksthuset er etableret som knudepunkt for en styrket rådgivningsindsats, og der indgås resultatkontrakt for 2009 mellem staten og væksthuset. Global Entrepreneurship Week gentages i 2009.
12. Specialiserede rådgivningstilbud	Der er gennemført en række kompetenceudviklingsforløb for væksthushets medarbejdere, etableret Early Warning-ordning, indgået aftale om ambassadørordninger, lanceret IP-intropakke og kompetenceudvikling i samarbejde med Danmarks Eksportråd.
13. Styrket adgang til kapital	Der er iværksat et nationalt projekt om Proof of Business og indgået

	aftaler om tidlig forretningsudvikling og adgang til rådgivning om finansiering. Projektet ”Kapital formidling til vækstpottentielle iværksættere og virksomheder i region Midtjylland” er fx iværksat.
14. Samarbejde om iværksætteri og ideudvikling i uddannelserne	Studentervæksthus Aarhus søges iværksat for at give studerende mulighed for at afprøve forskellige niveauer af forretningsplaner/ideer.
15. Specialiserede rådgivningstilbud T	Der er indsat mål i væksthushets resultatkontrakt herom samt indgået aftaler om udvikling af cleantechvirksomheder og ambassadørordning om miljøeffektiv teknologi. Der er afsat midler til statsligt indskud til en iværksætterfond i Vestdanmark i 2009 og 2010.
16. Uddannelse i iværksætteri T	Staten arbejder på en struktur for uddannelsen, og Vækstforum inviteres til at deltage.
17. Klynger (KLYNGEmidt) T	To initiativer er iværksat. Klyngeprogrammet og netværksinitiativet skal styrke virksomheders innovation og internationalisering samt øge motivation til deltagelse i forretningsbaserede netværk.
Tema 3. Innovation	
18. Styrket samarbejde om innovation	Der er lavet en megasatsning inden for Erhverv og sundhed, f.eks. projektet ”Mtic – MedTech innovation center”.
19. Brugerdreven innovation	Der er iværksat to projekter under program for Brugerdreven Innovation fx projektet ”Sundhedsområdet som accelerator for erhvervsudvikling”. Flere andre projekter er under forberedelse.
20. Vækstforum som samarbejdspart	Rundbordsamtaler med RTI og VF formandskaber er afholdt. Der er sket en afklaring af samarbejdsområder med FI. Sammen med RTI vil VF skabe overblik over statslige og regionale innovationssystem.
21. Strategisk forskning	Der arbejdes ikke videre med initiativet. VF kan byde ind på relevante statslige tiltag.
22. Fødevarer	Vækstforum har godkendt strategi og handlingsplan for megasatsningen Fødevarer. Der arbejdes med implementering af handlingsplan.
23. Arbejdskraftbesparende teknologier T	Der er afholdt et indledende møde og etableret pulje til fremme af de erhvervsmæssige potentialer heri. VF har etableret OPI-pulje. Der er afholdt indledende møde med deltagelse af OPS-rejseholdet.
24. Virksomhedsrettet innovationspolitik T	VF har vedtaget innovationsstrategi. Der er afholdt møde om den virksomhedsrettede innovationsstrategi og indgået strategisk samarbejdsaf-tale med RTI.
25. Brugerdreven innovation T	Der er etableret pulje til OPI og foregår en dialog med EBST om OPI.
Tema 4. Videnspredning	
26. Styrket videnspredning mellem universiteter og erhvervsliv	Der er iværksat Markedsplads for højtuddannede samt initiativ om innovativ drivkraft og styrkelse af videnspredning fx projektet ”Aarhus Universitet-HIH, Markedsplads for højtuddannede - kontaktmæglere”
27. Regionale innovationsagenter	Der arbejdes fortsat på projektet med innovationsagenter. Innovationsagenterne har haft 211 virksomhedskontakter i 2008.
28. Ledelsesudvikling	Der er igangsat initiativ om ledelsesudvikling.
29. Styrket videnspredning mellem universiteter og erhvervsliv T	Initiativ omkring Videnskabsministeriets nationale innovationsnetværk, innovationsmiljøer indenfor fødevarer, livsstil, bolig og beklædning, informations- og kommunikationsteknologi samt animation.
Tema 5. Markedsføring af Danmark – tiltrækning af investeringer og turisme	
30. Tiltrækning af udenlandske virksomheder	Vestdansk investeringsfremme er etableret.

31. Styrkelse af Danmark som turistmål og konferencevært	Ni projekter er ansøgt og/eller iværksat. Der er iværksat projekter inden for styrkelse af videngrundlag, samarbejde om regional plan for udviklingsaktiviteter samt kampagneaktiviteter fx indenfor internationale oplevelsesfyrtårne. Der er gennemført kampagneaktiviteter om regionen som helårsturistdestination.
32. Turisme T	Vækstforum har mødtes med VisitDenmark om den fælles strategi for dansk turisme, Fonden Midtjysk Turisme gennemfører et projekt om erhvervsturisme, og der er afsat en pulje til klimatopmødeaktiviteter.
33. Oplevelsesøkonomi T	Udnævnt en oplevelseszone, modezonen, for hele Danmark. Nedsat bestyrelse for center for kultur- og oplevelsesøkonomi. Projekt og initiativ om internationale oplevelsesfyrtårne igangsættes.
Tema 6. Energi og Miljø	
34. Samarbejde om fremme af vedvarende energi	Vækstforum har iværksat en række pilotprojekter og initiativer inden for områder som biomasse, brint og brændselsceller, kraftvarme m.m., og der arbejdes på et Testcenter for vindmølleindustrien.
35. Forsøgs- og demonstrationsprojekter	Der er udarbejdet energiregnskaber for 13 af regionens kommuner. Der er iværksat en række pilotprojekter indenfor biomasse, brint, brændselsceller m.m.
36. Byer med fokus på høj energieffektivitet og vedvarende energi	Ud fra energiregnskaberne er Skive udvalgt til VE-by i regionen.
37. Forskerpark indenfor vedvarende energi	Initiativet Navitas Park, kompetenceklynge indenfor energi, er iværksat.
38. Samarbejde og fremme af miljø og energiteknologi	VF har iværksat program, TEKmidt, som udbydes under Væksthus Midt. EUDP deltager efter behov i dialog med VF.
39. Akkrediteringsinstitut	Initiativ under igangsættelse. Arbejder for etablering af test og certificering på biomasse området.
40. COP15 T	Pulje til klimatopmødet. En række initiativer er igangsat fx Energy-Map.dk, EnergyTours.dk, Klima DM og erhvervskalenderen på klimakonsortiets hjemmeside.
41. Samarbejde om fremme af intelligent og effektiv energiudnyttelse T	Initiativer er igangsat i samarbejde med regeringen, og der er igangsat pilotprojekter. Der er fremsat forslag til lov om 5,75 % biobrændstoffer i benzinen.
Tema 7. Landdistrikter og yderområderne	
42. Landdistriktsprogram: koordination med lokale aktionsgrupper	Initiativer om bl.a. gensidig repræsentation i hhv. VF og lokale aktionsgrupper, høring og møder er iværksat
43. Landsbyernes rolle	Der er afholdt møder med formænd og koordinatore fra LAG'erne og kommuner om landdistriktsudvikling. Projektet forventes igangsat. VF har indstillet tilskud til to modelprojekter for landsbyfornyelse. Iværksat projekt om "Metodeudvikling – registerbaseret kortlægning af de dårligste boliger."
Tema 9. Virksomhedernes samfundsansvar	
44. Virksomhedernes samfundsansvar T	CSR er introduceret for væksthuset, som formidler til virksomhederne. VF har i sin handlingsplan 2009 inddraget teamet, som videreføres i den kommende erhvervsudviklingsstrategi.